

**Hüseyn
Abdullayevin
işı böyüdü -
jurnalistləri
dindirməyə
çağırırlar**
yazısı səh.6-da

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 24 may 2018-ci il Cümə axşamı № 113 (7002) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Millin Şuranın fəxri sədrinin erməni sevgisinin sirri

Ayaz Salayev Rüstəm İbrahimbəyovu ifşa elədi; **Əli Həsənov:** "Çox istərdim ki, hər bir azərbaycanlı bu yazı ilə tanış olsun və ... bu "məşhur ssenaristə" münasibət bildirsin"

yazısı səh.5-də

Avropa İttifaqı ilə danışıqların növbəti mərhələsi başlayır

yazısı səh.8-də

Gənc kadrların bir ayı - nələr dəyişdi...

yazısı səh.7-də

Zakir Həsənov NATO generalları ilə görüşdü

yazısı səh.8-də

Müxalifətin yay planları - partiyalar "kölgəyə" çəkilir?

yazısı səh.6-da

Bakıda ərəb turistlərinin sayı azalıb - səbəb...

yazısı səh.7-də

Hökumət problemlə kreditlər məsələsinə niyə əncam çəkmir...

yazısı səh.10-da

Düşmənin yeni torpaq iddiaları - müharibə qaçılmazdır

yazısı səh.11-də

"MTN işi"ndə "8-ci kilometr bazarı" davası davam edir

yazısı səh.10-da

Ramazan ayının 8-ci günü

İftar 20.14. İmsak 03.31-dək (QMI)

8-ci günün duası: "İlahi, bu gün mənə yetimlərə rəhm edən, Sənin yolunda yoxsullara yemək bəxşiş edənlərdən və salamı açıq-aydın şəkildə verənlərdən qərar ver! Məni Öz nemətinlə kəramətli və yaxşı insanlarla yoldaş et! Ey arzu edənlərin Siğınacaq və Pənahi!"

İftar duası: "Allahım, Sənin rızan üçün oruc tutdum, Sənə inandım, Sənə güvəndim. Sənin ruzinlə iftar açır və Sənə təvəkkül edirəm. Ey bağışlayan Allah, günahlarımı bağışla". ALLAH ORUCUNUZU QƏBUL ELƏSİN!

AZƏRBAYCAN "SENDVİÇ" KİMİ SIKILIR - BÖYÜK GÜCLƏRDƏN BAKIYA TƏHDİD

Ölkəmiz İran, ABŞ və İsrail arasında - kritik gəlişmə; cənub qonşumuzla bağlı işə düşən Amerika projesi regionda yeni vəziyyət yaradıb; Azərbaycan odla su arasında qala bilər; "minalanmış sahə"ni necə keçməli?

yazısı səh.9-də

Məmur-oligarxların zəbt etdiyi torpaqlar əllərindən alınır

Hasarlamaların ən çox olduğu rayonlar açıqlandı; hökumət hərəkətə keçdi

yazısı səh.3-də

Mürvət Həsənlı:
"Yerli biznesi qorumaq üçün addımlar atılmalıdır"

yazısı səh.7-də

AzTV rəhbəri sürücüsünün adına 33 torpaq sahəsi alıb

yazısı səh.15-də

Qabil Hüseynli:
"Onun tutduğu xətt hərbi toqquşmanı qaçılmaz edəcək"

yazısı səh.4-də

Ərdoğan prezident İlham Əliyevi təbrik etdi

Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevə təbrik məktubu göndərmişdir. Musavat.com AZƏRTAC-a istinadən xəbər verir ki, məktubda deyilir:

"Hörmətli cənab Prezident.
Əziz Qardaşım.

Azərbaycanın milli bayramı - Respublika Günü münasibətilə Zati-alinizə və Sizin simanızda bütün Azərbaycan xalqına ən səmimi təbriklərimi çatdırıram.

Qardaş Azərbaycanın bütün sahələrdə qazandığı böyük uğurlar və beynəlxalq arenada əldə etdiyi nüfuzlu mövqə Türkiyə üçün də qürur mənbəyidir. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasının 100-cü ildönümü qeyd edildiyinə görə xüsusi önəm daşıyan 2018-ci ildə ölkənizi regionun lider dövlətlərindən biri kimi görmək bizi həddən artıq sevindirir. Uzaqgörən liderliyiniz sayəsində Azərbaycanın bu nailiyyətlərini artıraraq davam etdirəcəyinə inamımız qətidir.

Qısa bir müddətdə strateji səviyyəyə çatın və istər aramızdakı həmrəylik ruhu, istərsə də konkret əməkdaşlığımız baxımından dünyaya nümunə olan münasibətlərimizin daha da güclənməsi istiqamətində qətiyyətli olduğumuzu bir daha vurğulamaq istəyirəm.

Fürsətdən istifadə edərək, Zati-alinizə cansağlığı və xoşbəxtlik, dost və qardaş Azərbaycan xalqına əmin-amanlıq və rifah diləklərini bir daha ifadə edirəm".

"Qız qaçıрмаq insan oğurluğu deyil" - Siyavuş Novruzov

Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) icra katibinin müavini, Milli Məclisin Dini qurumlar və ictimai birliklər komitəsinin sədri Siyavuş Novruzov evlənmək məqsədi ilə qız qaçırılmasına görə Cinayət Məcəlləsinin insan oğurluğu maddəsinin tətbiq edilməsinə etiraz edib.

APA-nın məlumatına görə, Milli Məclisdə keçirilən dəyirmi masada S. Novruzov bildirib ki, ailə qurmaq məqsədilə qız qaçırılması ilə insan oğurluğu tamamilə fərqli hallardır və qanunvericilikdə bunun eyniləşdirilməsi düzgün deyil.

"Bir var tamah məqsədilə insan qaçırır, cinayət törədir, bir də var iki şəxs bir-birini sevir, bu səbəbdən oğlan qızı qaçırır. Bunun ikisinə də eyni cəzanın tətbiq edilməsi düzgün deyil. Biz dəyişiklik edib, bunu qanunvericilikdə fərqləndirməliyik", - deyərək qeyd edib.

"AŞ PA-nın iyun sessiyasında Səməd Seyidovun yerinə başqası seçilməlidir" - Şennak

"AŞ PA-nın iyun ayında keçiriləcək yay sessiyasında Serbiya üzrə həmməruzəçi olan Səməd Seyidovu əvəzləyəcək şəxs seçilməlidir". Bunu APA-ya açıqlamasında Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞ PA) Monitoring Komitəsinin Azərbaycan üzrə həmməruzəçisi Stefan Şennak deyib.

S.Şennak bildirib ki, AŞ PA-nın Serbiya üzrə həmməruzəçisi Səməd Seyidov iki il müddətinə bütün hüquqlardan məhrum edildiyindən onun yerinə yeni həmməruzəçinin seçilməsinə ehtiyac var: "Səməd Seyidov bundan sonra vəzifəsini icra edə bilməyəcəyindən Serbiya üzrə yeni həmməruzəçi seçməliyik".

Bu ilin iyun ayında Azərbaycana səfərləri gözlənilən həmməruzəçi S.Şennak səfərin təxirə salındığını da bildirib: "Azərbaycan üzrə digər həmməruzəçi Sezar Florin Preda da vəzifəsindən kənar-

Azərbaycanda dövriyyəyə 200 manatlıq əskinazlar buraxılır

Mərkəzi Bankda Heydər Əliyevin 95 illik və Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılmasının 100 illik yubileylərinin əbədiləşdirilməsi məqsədilə hazırlanmış xatirə pul nişanlarının və yeni 200 manatlıq pul nişanının təqdimat mərasimi keçirilib.

AMB-dən verilən məlumata görə, Mərkəzi Bankın sədri Elman Rüstəmov qeyd edib ki, milli valyuta dövlət müstəqilliyinin əsas atributlarından biridir: "Bu baxımdan 1992-ci ildə Azərbaycan manatının dövriyyəyə buraxılması mühüm hadisə idi. Lakin dövriyyəyə buraxıldığı ilk illərdə manat ölkədə yeganə ödəniş vasitəsi deyildi. Məhz ümummilli lider Heydər Əliyevin 11 dekabr 1993-cü il tarixli müvafiq fərmanı ilə manatın respublika ərazisində yeganə ödəniş vasitəsi olması təsbit edildi və ölkə rubl zonasından tamamilə çıxdı. Manatın yeganə ödəniş vasitəsi olması 1995-ci ildə qəbul olunmuş konstitusiyaya ilə bir daha öz təsdiqini tapdı".

Qeyd olunub ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 7 fevral 2005-ci il tarixli Fərmanına əsasən 2006-cı il yanvarın 1-dən manatın denominasiyası həyata keçirildi və tədaviyə yeni nəsil pul nişanları buraxılıb: "Vahid ailə" konsepsiyası əsasında hazırlanmış yeni nəsil kağız və metal pul nişanları Azərbaycanın bütün sahələrdə müstəqilliyini, ölkəmizin qədim tarixini, zəngin mədəniyyətini, milli-mənəvi dəyərlərini, müstəqillik illərində dinamik inkişafını özündə əks etdirir. 12 il müddət keçməsinə baxmayaraq milli pul nişanlarımız estetik görünüşünə, konseptual

mövzusunə, müasirliyinə görə öz aktuallığını qoruyur. Azərbaycan Mərkəzi Bankı nağd pul sferasında müasir çağırışları nəzərə alaraq pul nişanlarımızın mühafizə sistemlərinin müasirləşməsinə daim diqqət mərkəzində saxlayır.

Son dekadada ölkə iqtisadiyyatının dinamik inkişafını, dövriyyəyə olan nağd pulun strukturunda baş verən dəyişiklikləri nəzərə alaraq, eləcə də nağd pul sferasında səmərəliliyin yüksəldilməsinin təmin edilməsi məqsədilə yeni 200 manatlıq pul nişanının tədaviyə buraxılması barədə qərar qəbul edilib. Yeni pul nişanının dizaynı hazırlanarkən müsabiqədə ABŞ şirkəti "Crane Currency" tərəfindən təqdim olunan dizayn qalib seçildi. Bu dizayna bir sıra şirkətlərin təqdim etdiyi müxtəlif mühafizə sistemləri inteqrasiya edilməklə pul nişanı "Giesecke+Devrient" şirkətində istehsal olundu".

E.Rüstəmov bildirib ki, bu gün Mərkəzi Bank mövzusu müstəqil Azərbaycanın məmari ümummilli liderin xatirəsinə inşa edilmiş Heydər Əliyev Mərkəzi olan 200 manatlıq qızıl pul nişanının tədaviyə təqdim edib. Yeni banknotun

üzərində ölkəmizin, paytaxtımızın ən müasir simvollarından biri olan Heydər Əliyev Mərkəzinin əzəmətli təsviri, mərkəzin əsas eksteryer və interyerinin dizayn elementləri, milli xalça nümunələrinin elementləri, digər milli ornamentlər əks olunub.

Sonra E.Rüstəmov ümummilli lider Heydər Əliyevin 95 illik yubileyinin əbədiləşdirilməsi məqsədilə hazırlanmış xatirə pul nişanını təqdim edib. O vurğulayıb ki, Heydər Əliyevin və Azərbaycanın Xalq Cümhuriyyətinin yubileyləri arasında rəmzi əlaqə var: "Azərbaycanın son 100 illik inkişafının uzun bir dövrü məhz Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycana başçılıq etdiyi birinci dövrdən başlayaraq onun iqtisadi müstəqilliyinin güclü təməlləri yaradıb..."

Bu gün də Mərkəzi Bank bir daha qürur hissi ilə Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illiyinə həsr olunmuş xatirə pul nişanının tədaviyə buraxılması ilə ədalətli edir. Xatirə pul nişanları çəkisi 1 troy unsiyası (31.1 qr) olan yüksək əyarlı qızıldan və platin-qızıl kombinasiyasından ibarətdir".

O, müvəqqəti olaraq Asambleanın mandatından məhrum edilib.

S. Seyidov isə ittihamları tamamilə rədd edərək, bu sanksiyanın Azərbaycanı AS PA-dan uzaqlaşdırmağa xidmət etdiyini deyib: "Sanksiya qərarı Azərbaycana qarşı ikili standartların təzahürüdür. Bu qərarın heç bir əsası yoxdur, başdan-ayağa qərəzlidir".

O, məhz Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa olunması istiqamətində fəaliyyət göstərən insanların sanksiyaya məruz qaldığını vurğulayıb: "Əsas məsələ Azərbaycanın milli maraqlarıdır. Biz buna müdaxiləyə imkan verməyəcəyik. Azərbaycanın AŞ PA-da fəaliyyəti daha da yüksək formada təşkil ediləcək. Bu sanksiya Azərbaycana deyil, AŞ PA-nın nüfuzuna mənfi təsir göstərəcək".

Stefan Şennak

tətbiq edib. Sanksiya Pedro Aqramunta qarşı 10 il, digər üzvlərə qarşı 2 il ərzində qüvvədə olacaq.

Qərarda qeyd olunur ki, AŞ PA üzvləri üçün nəzərdə tutulmuş "Davranış Qaydala-

nı" Məcəlləsinin 25-ci bəndinə əsasən, S. Seyidovun öz işini məsuliyyətli və dürüst şəkildə icra etmədiyi, fəaliyyətində AŞ PA-nın etik qaydalarını ciddi şəkildə pozduğunu aşkarlanıb.

Arzu Əliyeva AXC ilə bağlı film çəkdi - giriş pulsuzdur

Bakı Media Mərkəzinin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə həsr etdiyi "Son iclas" bədii-sənədli filmi 3 gün ödənişsiz nümayiş olunacaq.

"Qafqazinfo" xəbər verir ki, filmin təqdimat mərasimi 25 may tarixində Heydər Əliyev Mərkəzində qapalı şəkildə keçiriləcək. Daha sonra isə 26, 27 və 28 may tarixlərində CinemaPlus kinoteatrlar şəbəkəsində 3 gün ödənişsiz xalqa təqdim olunacaq.

Filmə Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin Cümhuriyyət dövründəki obrazını aktyor Elnur Hüseynov, yaşlı dövrünü isə onun nəvəsi Rəis Rəsulzadə canlandırır.

Qeyd edək ki, Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi və BP Azərbaycan şirkətinin sponsorluğu ilə hazırlanmış filmin baş prodüseri Bakı Media Mərkəzinin prezidenti Arzu Əliyevadır.

Bakıda ana və azyaşlı oğlu itkin düşüb

Bakıda ana və azyaşlı oğlu itkin düşüb. "Report" xəbər verir ki, hadisə Xəzər rayonunda baş verib.

Belə ki, Xəzər rayonu Mərdəkan qəsəbəsində yaşayan 1984-cü il təvəllüdü Vüsalə Həsənova 7 yaşlı oğlu Adəmlə birlikdə evdən çıxıb və geri qayıtmayıb.

Onların itkin düşməsi ilə bağlı polise məlumat verilib. Hazırda ana ilə oğlunun axtarışları davam etdirilir.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

Azərbaycanda məmurlar və oliqarxlar tərəfindən əldə edilən on min hektarla torpağın geri alınmasına başlanılıb. Son illərdə kənd təsərrüfatının prioritet əkinçilik sahələrinin genişləndirilməsi xətti tutan hökumət əkinə yararlı torpaq sarıdan ciddi problemlərlə üzlənmişdi.

Bir çox rayonlarda məcbur qalıb özlər əkin altına salınırdı. Rəsmi məlumata görə, 2015-ci ildən bəri 188 min hektar özlüş sahəsinin kateqoriyası dəyişdirilərək əkin döviyyəsinə cəlb edilib. Nəticədə 136 min hektara yaxın torpaq sahəsi 27 aqroparkın yaradılması məqsədi ilə investorların istifadəsinə verilib. Hökumətdə hesab edirlər ki, təyinatı dəyişdirilən torpaqlarda aqroparkların yaradılması ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı olan əsas məsələlərin həlli baxımından zəruridir.

Lakin özlüş torpaqlarının əkin altına salınması belə aqrar sektorda qarşıya qoyulan hədəflərə çatmaq üçün əkinçiliyi lazım olan qədər genişləndirməyə imkan vermir. Buna görə də ölkə rəhbərliyi qarşısında məmurlar və çoxsaylı oliqarxlar tərəfindən rayonlarda alınaraq boş saxlanılan torpaqların geri alınması məsələsi qaldırılıb. Bu məsələ ölkə rəhbərliyi tərəfindən müsbət qarşılanıb, son 3 ildə qanunvericiliyi torpaqların təyinatının dəyişdirilməsinə görə cəzalan sərəfləşdirən əlavələr edilib. Eyni zamanda bir müddət öncə məlumat verdiyimiz kimi, yeni təyin olunan kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimova bütün ölkə boyu belə torpaqların əkinə cəlb olunması, sahibləri razılaşmadıqda isə geri alınmasını təmin etmək tapşırılıb. Bu işdə Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi və hüquq-mühafizə orqanlarından da nazirə zəruri dəstəyi vermələri istənilib.

Məmur-oliqarxların zəbt etdiyi torpaqlar əllərindən alınır

Hasarlamaların ən çox olduğu rayonlar açıqlandı; hökumət hərəkətə keçdi

Adıçəkilən komitənin dünən yaydığı məlumatdan aydın olur ki, torpaqları illərdir hasarlayan, həmin yerləri toxunulmaz edən, becərilməyən kənd təsərrüfatı torpaqları istifadəçilərinə qarşı tədbirlər sərəfləşdirilib. Boş və fəaliyyətsiz qalan torpaqların yenidən əkin döviyyəsinə qaytarılması istiqamətində təhlillər aparılıb, aşkar edilən belə torpaqlar geri qaytarılır: "Aparılan monitorinqlər nəticəsində 44 rayon üzrə 1500-ə yaxın hüquqi və fiziki şəxs tərəfindən kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqların səmərəsiz və ya ümumiyyətlə, istifadəsiz qalması faktları aşkarlanıb. Aparılan tədbirlər nəticəsində 255 min hektara yaxın istifadəsiz qalmış kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlar geri qaytarılaraq təkrar istifadəyə verilib. Monitorinqlər nəticəsində qanunsuz hasarlanmış və zəbt olunmuş halları daha çox Abşeron, Beyləqan, Bərdə, Göygöl, Sabirabad, Salyan, Goranboy, Xaçmaz rayonlarında aşkarlanıb. Neftçala, Samux, Hacıqabul, Şamaxı, Xızı, Ağstafa rayonlarında isə daha çox istifadəsiz torpaqlar müəyyənləşdirilib".

Qeyd edək ki, indiyədək komitə tərəfindən kənd təsərrüfatı torpaqlarında 2 600 pozuntu halı aşkar olunaraq inzibati protokollar tərtib edilib. Təqsirkar fiziki və hüquqi şəxslər 1 milyon manatdan çox cərimə olunublar: "Həmin torpaqlar geri qaytarıldıqdan sonra yenidən səmərəli şəkildə istifadə istiqamətində də işlər həyata keçirilib. Həmin torpaqlarda iri taxılçılıq, pambıqçılıq təsərrüfatları yaradılır, meyvə bağları salınır və digər kənd təsərrüfatı məqsədləri üçün müvafiq aqrartexniki və meliorativ tədbirlər görülür. Bununla da torpaq sahələrinin daha səmərəli şəkildə istifadəçiliyi üçün zəmin yaradılır.

Həmçinin istifadəsiz torpaqların dövlət mülkiyyətinə geri qaytarılması və döviyyəyə buraxılması nəticəsində kənd təsərrüfatına yararlı torpaq sahələrinin ümumi həcmi artır. Belə torpaqlar yenidən gəlir mənbəyinə çevrilməklə ölkədə aqrar sahənin inkişafına təkan verir".

□ **İqtisadiyyat söhbəsi, "Yeni Müsavat"**

Daşkəsənin icra başçısı vətəndaşların növbəti səyyar qəbulunu keçirib

Sakinlər həllini istədikləri problemlərdən danışdı

Mayın 23-də Daşkəsəndə növbəti səyyar qəbul rayonu Əmirvar kəndində keçirilib. Əmirvar kənd tam orta məktəbində keçirilən qəbulda Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əhəd Əbiyev, aparatın məsul işçiləri, rayonun hüquq-mühafizə orqanlarının, idarə, müəssisə və təşkilatların, xidmət sahələrinin rəhbərləri və sakinlər iştirak ediblər.

Kənd sakinləri ilə növbəti görüşü giriş nitqi ilə açan icra başçısı Əhəd Əbiyev vətəndaşların səyyar qəbullaşmalarının məqsədinin yerlərdə ortaya çıxan problemlərin öyrənilməsi, onların həlli istiqamətində operativ, kompleks addımların atılması olduğunu qeyd edib. Belə görüşlərin ölkə başçısı İlham Əliyevin tapşırığı ilə rayonda təmədi olaraq keçirildiyini bildiren Ə.Əbiyev vətəndaşların müraciətlərinə həssas münasibət göstərildiyini, həllinin daim diqqət mərkəzində saxlanıldığını deyib.

Son illər respublikamızda və Daşkəsən rayonunda görülmüş işlər barədə geniş məlumat verən Əhəd Əbiyev rayonun Əmirvar kənd inzibati ərazi dairəsində də xeyli abadlıq, quruculuq, təmir-bərpa işlərinin aparıldığını, bütün potensial imkanlar nəzərə alınaraq bir çox layihələrin uğurla icra olunduğunu, sakinlər tərəfindən qaldırılan problemlərin həlli istiqamətində daim tədbirlərin görüldüyünü diqqətə çatdırıb.

Əhəd Əbiyev çıxışında vurğulayıb ki, "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"na uyğun olaraq 24,5 km uzunluğunda olan Daşkəsən-Əmirvar-Qabaqtəpə avtomobil yolunun yenidən qurulması işləri hazırda böyük vüsətlə, yüksək səviyyədə davam etdirilib və avtomobil yolu üzərində hər birinin uzunluğu 12 metr olan 2 yeni avtomobil körpüsünün inşası və zəruri nöqtələrdə 40 ədəd yeni suötürücü demir-beton boruların tikintisi aparılır.

Əhəd Əbiyev onu da deyib ki, 2 hərəkət zolaqlı, hərəkət hissəsi 6 metr olan Daşkəsən-Əmirvar-Qabaqtəpə avtomobil yolunun tikintisi ilə vətəndaşların gediş-gəlişi, yük və sərnişin daşınması daha da asanlaşacaq, bu sahədə olan problemlər tam öz həllini tapacaqdır. Yolboyu 9 yaşayış məntəqəsində yaşayan 3 mindən artıq vətəndaşın həyat şəraitinin yaxşılaşmasına birbaşa təsir göstərən kənd təsərrüfatının ayrı-ayrı sektorları inkişaf edəcək. Bununla yanaşı, yeni tikilən avtomobil yolu ən əsas bölgədə turizmin inkişafına geniş imkanlar yaradacaq.

Daha sonra rayon icra hakimiyyətinin başçısı Əhəd Əbiyev istər şəxsi, istərsə də kəndlə bağlı müraciəti və təklifi olan sakinlərə öz müraciətlərini etmələrini xahiş edib. Sakinlər təkliflərini səsəndiriblər.

Kənd sakinlərindən çıxış edənlər müraciətlərində kəndə təbii qaz xəttinin çəkilməsinin, tibb məntəqəsinin inşasının, EVX-lərinin SIP kabelle əvəz olunmasının, genişzolaqlı internet xəttinin çəkilməsinin və digər problemlərin həllinə köməklik göstərilməsini xahiş ediblər.

Başçı sakinlər tərəfindən qaldırılan məsələlərin həlli ilə əlaqədar aidiyyəti qurumların rəhbərlərinə öz tapşırıqlarını verib. Müraciətlərdə səsəndirilən problemlərin əksəriyyəti yerində həll edilib, müvafiq tədbirlər görülüb.

Sakinlər rayonda, o cümlədən Əmirvar kəndində gedən abadlıq, quruculuq, əsaslı yenidənqurma işlərinə, xüsusilə yeni yolun əsaslı təmirinə görə ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevə öz dərin minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Vətəndaşların səyyar qəbulundan sonra Əhəd Əbiyev Daşkəsən-Əmirvar-Qabaqtəpə avtomobil yolunun yenidən qurulması işləri ilə tanış olub.

□ **Musavat.com**

Bu həftə əfv fərmanı imzalanacaq

Novella Cəfəroğlu: "O məhbusları beynəlxalq qurumun istəyinə görə deyil, sırf Azərbaycanın maraqlarına, vətəndaş həmrəyliyinə və AXC-nin 100 illiyinə görə azadlıqda görəcəyik"

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi münasibətilə bu günlərdə prezident İlham Əliyevin əfv fərmanı imzalayacağı gözlənilir. Artıq əksər hüquq müdafiəçiləri, Əfv Komissiyasının üzvləri də əfv fərmanının olacağını bildiriblər.

Fərmanın bu gün və ya sabah imzalanması ehtimal edilir.

Hüquq müdafiəçisi Novella Cəfəroğlu "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, xeyli sayda məhkumun azad olunacağını gözləyir. Gözlənilir ki, onların sırasında siyasi məhbus siyahısında adları olanlar da yer alacaq: "Biz siyahılar təqdim etmişik. Eyni zamanda 30-40 nəfər qanunsuz tutulan şəxsin də bizə müraciəti olub və biz onların siyahısını vermişik. Həmin şəxslər siyasi məhbus deyillər. Biz "islamçı məhbuslar" kimi mediada təqdim edilən məhkumların da siyahısını

nı vermişik və xahiş etmişik ki, bu şəxslər də buraxılsın. Onları biz siyasi məhbus siyahısında yazmamışıq. Sadəcə, ayrıca siyahı ilə adlarını göndərmişik. Ümid edirik ki, onlar da əfv ediləcək.

Bir neçə ömürlük həbs cəzasına məhkum olunan 20 ildən artıqdır cəza çəkən məhkumların da adını siyahıya daxil edib əfv olunmalarını xahiş etmişik. Bu sırada 23 ildir

həbsdə olan keçmiş OMON-çuların da adı var. Ümid edirik ki, onların məsələsinə baxılacaq və müsbət qərar veriləcək. Gözləyirik ki, bu dəfə xeyli sayda məhbus əfv ediləcək".

Hüquq müdafiəçisi vurğuladı ki, o məhbuslar hansısa Avropa Şurasının və ya başqa bir beynəlxalq qurumun istəyinə görə deyil, sırf Azərbaycanın maraqlarına, ölkəmizdə vətəndaş həmrəyliyinə və əsasən də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə görə azadlıqda görəcəyik: "Heç bir beynəlxalq təşkilatın mövqeyi Azərbaycan xalqının maraqlarından üstün ola bilməz. Dövlətimiz də məhz bu maraqları nəzərə alaraq ən doğru olan addımı atacaq. Bundan sonra isə biz milli həmrəyliyin gətirdiyi üstünlüklərin bəhrəsini görəcəyik. Qarabağ məsələsində də mövqələrimiz bir millət olaraq möhkəmlənər. Nə Avropa, nə də başqa xarici qüvvə bizə Qarabağ məsələsində kömək etməyəcək. Çünki hərsinin öz marağı var. Odur ki, biz dövlət və xalq olaraq özümüz hər şeyi etməliyik. Bunun üçün də ən vacib məsələ ölkədə milli həmrəylik, dövlət-xalq birliyi. Məhkumların azad olunması da buna xidmət edən faktorlardan biridir".

□ **Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"**

Ermenistanın yeni baş naziri Nikol Paşinyan Qarabağ məsələsi ilə bağlı sülh danışıqları masasına tərəf kimi Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejimin əyləşməsinə nail olmaq istəyir. O, artıq neçənci dəfədir ki, çıxışlarında "Dağlıq Qarabağ tərəfinin danışıqlarda iştirak etməsinə Azərbaycan qəbul etməlidir" bəyanatını dilə gətirib.

Azərbaycanın Paşinyanın bu mövqeyini qəbul etməyəcəyi isə şübhəsizdir. Artıq Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin bu barədə mövqeyi bəyan edilib. **XIN-in mətbuat katibi Hikmət Hacıyev** APA-ya açıqlamasında bildirib ki, beynəlxalq ictimaiyyət bu kimi qeyri-ciddi və əsassız açıqlamaları ilə Ermənistanın münafişinin həlli prosesində destruktiv siyasətinin, populizm və siyasi avantüra ilə məşğul olduğunu növbəti dəfə şahidi olur: "Ermənistan Respublikası BMT Nizamnaməsinin 2 (4) maddəsinə kobud şəkildə pozaraq, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinə qarşı güc tətbiq edib və Azərbaycanın ərazilərini işğal edib. ATƏT-in mart 1992-ci il Helsinki Nazirlər Şurasının qərarı ilə Minsk Qrupu yaradılıb, münaqişə tərəfləri kimi Ermənistan və Azərbaycan, münaqişədə maraqlı tərəflər kimi Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsinin erməni və azərbaycanlı icmaları tanınıb.

Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsi Ermənistanın Azərbaycan ərazilərini qeyri-qanuni işğal və bu ərazilərdə hərbi mövcudluğuna dair məsuliyyətini davamlı şəkildə inkar etməsinə əsaslı formada son qoydu. "Çıraoqlar və digərləri Ermənistan qarşı" işində Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsi təsbit edib: "Ermənistan

Paşinyanın təhlükəli xülyası - separatçıları danışıq masasına oturtmaq istəyir

Politoloq Qabil Hüseynli: "Onun tutduğu xətt hərbi toqquşmanı qaçılmaz edəcək"

Respublikası özünün hərbi mövcudluğu və hərbi ləvazimat və təcrübə təmin etməklə əsaslı şəkildə ən erkən günlərdən etibarən Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə cəlb olunub", "onun hərbi dəstəyi sözügedən ərazilərin ələ keçirilməsi və onlar üzərində nəzarətin davam etdirilməsində həlledici amil olub və olmaqda davam edir".

Azərbaycana qarşı başlanılan və bu günədək davam edən təcavüz və ölkəmizin beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazilərinin hərbi işğalı, Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində mövcudluğu, yüz minlərlə Azərbaycan vətəndaşının işğal edilmiş ərazilərdən qovulması və bu ərazilərdə evlərinə qayıdaraq

mülkiyyətlərindən istifadəsinə imkan verilməsinə cavabdeh olan Ermənistan Respublikası baş vermiş və davam edən beynəlxalq hüququn pozulmasına görə tam beynəlxalq məsuliyyət daşıyır.

Azərbaycana qarşı gücdən istifadəyə və Azərbaycan ərazilərinin hərbi işğalına görə daşdığı beynəlxalq hüquqi məsuliyyətinə görə münaqişə tərəfi məhz Ermənistan Respublikasıdır.

İşğalçı dövlət olaraq Ermənistanla 25 ildən artıq dövr ərzində danışıqların aparılması Azərbaycanın ən böyük güzəştidir". **XIN sözcüsü deyib ki, Ermənistanın əvvəlki rejimin səhvlərini təkrarlamayaraq, işğal və etnik təmizləmə siyasətinə son qoyması və öz qoşunlarını BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnəmələrinin tələblərinə uyğun olaraq Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən çıxarması ilə regionda davamlı sülh və təhlükəsizlik təmin oluna bilər:** "Ermənistan bu reallığı nə qədər tez

dərk edərsə, bir o qədər tez regionda sülh bərqərar olar".

Politoloq Qabil Hüseynli isə "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, "Dağlıq Qarabağ Respublikası"nın danışıqlar prosesinə cəlb edilməsi Azərbaycan tərəfindən separatçı rejimin müstəqil bir subyekt kimi tanınması demək olar. Buna Ermənistan hələ 1994-cü ildə cəhd edib. Lakin cəhdi uğursuzluğa düşür olub: "Atəşkəsə dair Bişkek protokolu imzalanarkən Kazimirov başda olmaqla, ermənilərin separatçı rejimin də tərəf kimi danışıqlar masasında oturdulmasına cəhd eləmişdilər. Lakin mərhum prezident Heydər Əliyevin ciddi iradəsinə rast gələrək geri oturdular. O zaman da bildirildi ki, Azərbaycan tərəfinin mövqeyi bundan ibarətdir ki, Dağlıq Qarabağda iki icma mövcuddur-azərbaycanlıların icması və ermənilərin icması. Əgər erməni tərəfi icma şəklində danışıqlar prosesinə qatılmaq istəyirsə və Azərbaycanlı icmasının da bu prosesdə iştirakını istəyirsə Azərbaycan bu barədə

düşünə bilər. Danışıqlarda tərəf kimi qondarma "respublika"nın tanınması təklifi qəbul edilə bilməz. Bu, birincisi, ermənilərin danışıqlar prosesinə destruktivlik gətirmək cəhdidir. İkincisi, belə bir illüziya yaratmaq istəyirlər ki, guya Dağlıq Qarabağda müharibə əməliyyatlarını onların təbircə desək, şanlı artsa respublikasının özünü, müdafiə qüvvələri aparıb və ətraf rayonları da onlar işğal ediblər. Yəni Ermənistanı tamamilə məsuliyyətdən kənarlaşdırmaq, hərbi əməliyyatlarda Ermənistanın iştirak etmədiyini sübuta yetirməyə çalışırlar. Əsas məqsədləri isə bu yolla qondarma separatçı rejimi beynəlxalq hüququn müstəqil subyekt kimi danışıqlar masası ətrafında əyləşdirməkdir. Bununla da Dağlıq Qarabağ bəlli bir statusa qovuşdurmaq və ardınca müstəqilliyinin qəbul etdirilməsinə nail olmaq istəyirlər. Bunu Azərbaycanda kiçik uşaq da başa düşür və heç kim qəbul etmir. Belə olduğu halda Nikol Paşinyanın indi bu məsələni ortaya atması o deməkdir ki, yeni baş nazir konstruktiv danışıqlardan imtina edir və Azərbaycanı hərbi əməliyyatlara başlamaqdan başqa yol qalmır. Belə vəziyyətdə isə məsuliyyət tamamilə Ermənistanın üzərində qalacaq. Paşinyanın tutduğu xətt hərbi toqquşmanı qaçılmaz edəcək. Azərbaycan Paşinyan və onun dəstəsinə, Ermənistan hərbi qüvvələrinə lazım olan dərsi verəcək".

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

"Rusiya Ermənistandan gedəcək" iddiasına reaksiyalar

Elşən Mustafayev: "Rusiya onları buraxmaq istəsə belə..." Əhəd Məmmədli: "Rusiya heç yerdən könüllü çıxmır"

Sabiq xarici işlər naziri Tofiq Zülfüqarovun "Yeni Müsavat"ın ötən sayına verdiyi açıqlama müzakirələr doğurub. Sabiq nazir bildirdi ki, Rusiyanın Ermənistandan uzlaşma prosesi artıq başlayıb.

T.Zülfüqarov Ermənistanda baş verən son hadisələrin bu ölkənin cəmiyyətinin Qərbin həyat tərzini seçdiyini düşünür. Keçmiş nazir hesab edir ki, ermənilər Rusiyanın onların təhlükəsizliyini təmin etməsinə istəsələr də, digər istəkləri odur ki, gələcəklərinin təminatçısı Qərb olsun. Tofiq bəyin daha bir fikri diqqət çəkir. O, Rusiyanın mövcud şərtlər daxilində Ermənistanın təhlükəsizliyini müdafiə etməyə qadir olmadığını söyləyib. Sabiq nazir onu da vurğulayıb ki, cəbhə xətlərində ermənilər gərginlik yaratmaqla Rusiyaya demək istəyirlər ki, "ya sən bizi qoruyursan, ya da qorunmadığını birmənalı şəkildə deyərsən, onda biz öz işimizi biləcəyik". Şimal qonşumuzun ermənilər tərəfindən şantaj edildiyini bildiren T.Zülfüqarovun fikrinə, indiki situasiyanın necə olmasından asılı olmayaraq, Rusiya sonda Ermənistandan gedəcək: "Çünki Rusiyanın Ermənistanda gələcəyi yoxdur".

Beynəlxalq əlaqələr üzrə ekspert Elşən Mustafayev bildirdi ki, Ermənistan son hakimiyyət dəyişikliyinə sonrakı Rusiyaya arxa çəvirib: "Ermənistanın Qərbi

üstün tutacağı haqda fikirlər söylənir. Amma mən buna inanmıram. İki faktor var ki, bunu hər zaman diqqətdə saxlamaq lazımdır. Birincisi, Rusiya Ermənistanda bütün sahələrdə o qədər kök atıb ki, ən sona qədər oradan çıxmaq fikrində olmayacaq. Bu fikrə düşünənləri isə ağır cəzalandırır, Cənubi Qafqazda yeganə dayaq nöqtəsini itirmək üçün hər şeyi göz önünə ala bilər. Regionda gərginliyin olduğu bir vaxtda İran və Türkiyə kimi böyük region dövlətləri ilə sərhədlərdə yerləşən bazalarından, hərbi kontingentindən məhrum olmaq da ağlasığan deyil. Bilirik ki, Ermənistan sərhədlərinin qorunmasını da rəsmi şəkildə oradakı rus əsgərləri həyata keçirir. Və nəhayət, Ermənistanın tarixində azacıq da olsa

müstəqillik nümayiş etdirdiyinə görə nə şəkildə cəzalandırılmasının da şahidi olmuşuq. İkinci faktor isə Ermənistanın mövcudluğunun Rusiyadan asılı olmasıdır. Azərbaycan torpaqlarını bu günə kimi işğalda saxlaması, zaman-zaman Türkiyəyə qarşı olan ambisiyalarını dilə gətirməsi də yenə Moskvaya olan arxayınçılıqdan keçir. Bu dəstəyin çəkilməsi halda elə hadisələrə qarşılaşa bilərlər ki, nə Qərb, nə də başqaları onlara kömək edə bilməzlər. Bunları isə Ermənistanda hamı yaxşı anlayır. Eyni zamanda Rusiyanın hərbi və iqtisadi cəhətdən mövcudluğu Ermənistanda öz maraqlarını və təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədi daşıyır. Bunu da Ermənistanda yaxşı anlaşırlar. Odur ki, imkan düşdükcə Qərblə

şantaj üsulundan istifadə etməklə əlavə nələrsə qazanmaq istəyirlər. Məsələn, 25 ildən artıqdır ki, Dağlıq Qarabağ və ətraf rayonların işğal altında qalmasında Rusiyanın verdiyi dəstək, mövcud "status-kvo" onları qane edirdisə, bu gün daha çox şey istəyirlər. Onlara görə Rusiyanın dəstəyi ilə Qarabağa müstəqillik verilməsi yolunda heç bir iş görülür. Düşünürəm ki, Paşinyanın baş nazirliyində də strateji hədəflər əvvəlki kimi qalacaq. Hələ Paşinyanın özünün dövləti necə idarə edəcəyi ilə bağlı ortada suallar var. Baş nazir seçilsə də, parlament bütünlükdə Sərkisyana bağlı deputatlardan asılı vəziyyətdədir. Yeni parlament seçkilərinin keçirilməsi ilə bağlı isə hər hansı nəticə əldə edə bilməyib. Ona gö-

rə də mövqelərini bərkəltmək üçün Rusiyaya özünü qəbul etdirməyə yönəlik siyasətini aparır. Özünü sanki yol ayrıcında olduğu kimi göstərməyə çalışmaq bazarlıq etmək istəyir. Doğrudur, erməni xalqı arasında Rusiyaya qarşı hər hansı nifrət və kin yaradacaq güclər mövcuddur. Müxtəlif zamanlarda bu cəhdlər olub, amma hər hansı nəticəsi olmayıb. Ermənistanda insanların Qərb həyat tərzinə üstünlük vermələri o anlama gəlməməlidir ki, onlar Rusiyadan tamamilə qırılmaq, sərbəst siyasət yürütməyi istəyirlər. Dediyim kimi bu mümkün deyil. Hətta Rusiya onları buraxmaq istəsə belə, onlar bunu istəməzlər. Çünki indiyə qədər aldadılan güzəştləri, dəstəyi, kaprizlərinə dözümlülüyü heç bir Qərb dövlətlərindən ala bilməzlər".

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

“Bakinski raboçiy” nəşrində 23 may 2018-ci il tarixdə kinorejissor Ayaz Salayev geniş məqalə ilə çıxış edib. Məqalə “Rüstəm İbrahimbəyov və onun ermənilərin faciələrində azərbaycanlıların günahkar olması haqda filmi” adlanır. Günümüz, millətimiz və dövlətimiz üçün aktuallığını nəzərə alıb həmin bədnam film haqda Ayaz Salayevin dilindən daha ətraflı bilgi vermək qərarına gəldik.

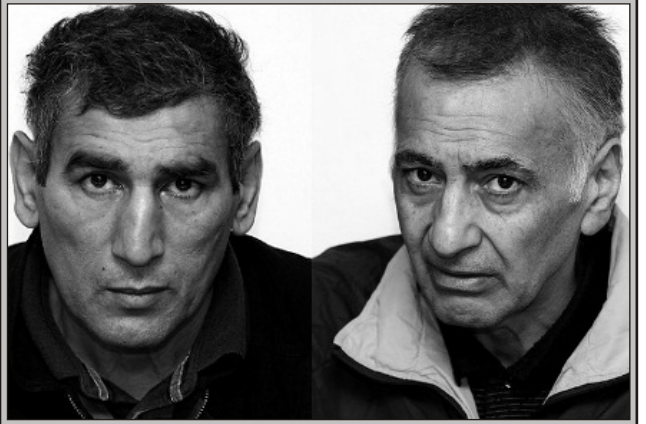

millətdən olan nümayəndələri tapıb cəzalandırmaq arzusu ilə yaşayır.

“Qəddar” Bakının fonunda isə bütün məsələlərin həll olunduğu, xoşbəxtlik adasını xatırladan, cənnət kimi təsvir olunan Moskva ucaldılır. Azərbaycanda döyülən, söyülən, əzilen, işgəncələrə məruz qalan ermənilər bu şəhərə sığınmış əsl xoşbəxt həyat əldə edirlər. Rüstəm İbrahimbəyov Bakı ilə Moskvanın kontrastı

“Qaçqınkom”un yeni sədri kəlbəcərli girovların məsələsini qaldırdı

Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin Azərbaycan nümayəndəliyinin rəhbəri ilə görüşdə müzakirə olunan məsələlərdən biri girovlar oldu

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Rövşən Rzayev Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri Xanım Elena Aymone Sessera ilə görüşüb. Görüşdə Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsi ilə qarşılıqlı əlaqələr, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və humanitar əməkdaşlıq ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Görüşdə Dövlət Komitəsinin sədri işğal altında olan Kəlbəcər rayonunda yaxınlarının məzarlarını ziyarət etmək üçün doğma yurdlarına getdikləri zaman Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən girov götürülən Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyev hətə də girovluqda saxlanması ilə bağlı narahatlığını ifadə edib.

Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin Azərbaycan nümayəndəliyinin rəhbəri Elena Aymone Sessera təmsil etdiyi qurumun ümumi iş prinsipi və Azərbaycan nümayəndəliyinin fəaliyyəti barədə danışıb. Cəbhə xəttinə yaxın ərazilərdə yerləşən kəndlərdə təşkilat tərəfindən həyata keçirilən layihələr barədə geniş məlumat verib və bu işdə yerli strukturların da fəaliyyətini yüksək qiymətləndirib.

Xatırladaq ki, 2014-cü ilin yayında erməni işğalı altında olan doğma rayonları Kəlbəcərə gedərək Ermənistan ordusu tərəfindən girov götürülən Dilqəm Əsgərovun və Şahbaz Quliyevin azad edilməsi hətə də mümkün olmayıb. 4 ilə yaxındır hər iki girov qanunsuz olaraq Dağlıq Qarabağda Şuşa həbsxanasında işgəncə altında saxlanılır. Onların azad edilməsi üçün indiyə qədər bir sıra tanınmış siyasi xadimlər, diplomatlar, peşəkar hərbiçilər tərəfindən müxtəlif təkliflər, variantlar səslənib. Daha çox cəlbədiçi təklif isə Azərbaycan sərhədlərini pozduğu üçün ələ keçirilən erməni hərbiçilərin, hazırda Azərbaycan həbsxanasında saxlanan erməni diversant Arsen Baqdasaryanla dəyişdirilməsi olub.

Ermənistan hakimiyyəti bir sıra beynəlxalq təşkilatların, Azərbaycan tərəfinin kəlbəcərli girovlarla bağlı müraciətlərini bütün beynəlxalq konvensiyaları pozaraq qulaqardına vurur. Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinin də girovlarla bağlı üzərinə düşən işi lazımcına yerinə yetirə bilmədiyi ortadadır. Bu təşkilatın fəaliyyəti girovlar barədə hərdən bir məlumat, onlardan məktub gətirməkdən o tərəfə keçmir. Kəlbəcərli girovların isə sağlq durumunun yaxşı olmadığı bildirilir.

□ Etibar SEYİDAĞA, “Yeni Müsavat”

tə səbəb olub. İctimaiyyət nümayəndələri, ziyalılar, siyasi partiya, QHT, media nümayəndələri öz xalqına qarşı bu dərəcədə xəyanətkarlıq edən

barədə facebookdakı səhifəsində xüsusi status yazıb. Müsavat.com həmin statusu təqdim edir:

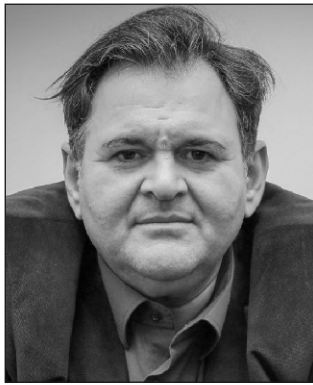
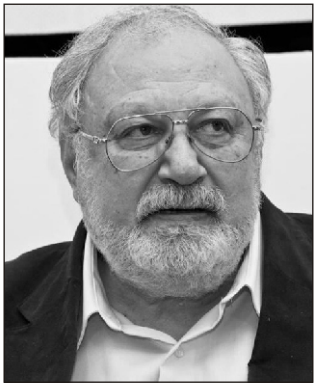
“Mən çox istərdim ki, hər bir azərbaycanlı bu yazı ilə tanış olsun və tək cəmiyyətimizi, milli dəyərlərini deyil, həm də adını insanı keyfiyyətlərini itirərək haqqı, ədaləti və reallığı danan bu “məşhur ssenaristə” münasibət bildirsinsin...”

Çox hörmətli kinorejissor Ayaz Salayevə əsl vətəndaşlıq mövqeyinə görə dərin təşəkkürümü bildirirəm...”

□ “Yeni Müsavat”

Milli Şuranın fəxri sədrinin erməni sevgisinin sirri

Ayaz Salayev Rüstəm İbrahimbəyovu ifşa elədi

Əli Həsənov: “Çox istərdim ki, hər bir azərbaycanlı bu yazı ilə tanış olsun və ... insani keyfiyyətlərini itirərək haqqı, ədaləti və reallığı danan bu “məşhur ssenaristə” münasibət bildirsin”

2015-ci ildə çəkilməmiş və “Qafqaz üçlüyü” adlanan filmə Azərbaycan xalqı vəhşi, qəddar, riyakar, mədəniyyətsiz, milli kökləri olmayan obrazda, ermənilər isə alicənab, sülhpərvər, “vəhşi türkün qurbanı” kimi təqdim olunur. Filmin ssenari müəllifi Mili Şuranın fəxri sədri Rüstəm İbrahimbəyov, rejissorları Eldar Şengelaya və Fuad İbrahimbəyovdur.

Filmin başlanğıcında tamaşaçılara azərbaycanlı uşağın qorxaq obrazı fonunda qorxmaz, güclü, təmənnaş, mərd və geniş ürəkli erməni uşağının obrazı təqdim olunur. Yəni erməni milləti, soyu təbliğ edilir, türk soyu aşağılanır. Azərbaycanda yaşayan erməni əsilli bir şəxsin kənd uşaqları tərəfindən quyuya atılması, daşlanması epizodunun əsas məqsədi isə şübhəsiz ki, “vəhşi azərbaycanlıların” “dinc ermənilər”ə qarşı qəddarlığını göstərməkdir.

Bundan əlavə, filmə erməninin “cəzalandırılması” aktyorunun sakitlik tərəfindən necə coşqu ilə qarşılandığı əks olunub. Əslində isə açıq-aydındır ki, bununla belə bir qəddarlığın xalqımızın mentalitetində oturuşduğunu beynəlxalq auditoriyaya təqdim etmək niyyəti güdülür. Filmə hətta öldürülən oğlunun xəbərini almaq niyyəti ilə Azərbaycana gələn qoca erməninin sonda hava limanının

da Sərhəd Xidmətinin əməkdaşı tərəfindən necə qəddarcasına döyüldüyü təsvir olunur.

Ayaz Salayev yazır: “Filməki personajlardan biri “ermənilər - bizim 1 nömrəli düşmənimizdir”, deyir. Bununla da filmin müəllifi bizə aydın şəkildə anlatmaq istəyir ki, Qarabağ konfliktinin əsas səbəbini nədə görür. Səbəb əsla heç də Azərbaycan torpaqlarının işğalı deyil, - yeri gəlmişkən, filmə bu haqda bir kəlmə də deyilmir, - İbrahimbəyova görə, səbəb azərbaycanlıların ermənilərə qarşı izah olunmaz nifrətidir. Hansı baxış bucağı ki, Rusiya KİV-lərində geniş yayılıb və israrla ictimai şüura yeridilir. Əlbəttə ki, belə bir şeyi azərbaycanlının dilindən eşitmək qat-qat “qiymətli”dir. Belə bir xidmət isə açıq-aşkar təşəkkür almağa, filmə onun müəllifinin təltif olunduğu alqışlara hesablanıb”.

Kinorejissor haqlı olaraq qeyd edir: “Bu film - (özü də ilk dəfə yox) Böyük Ağ Çar qarşısında quyruq bulamaq, “vəhşi həmvətənlər”in fonunda yeganə özünü humanist və fədakar göstərmək cəhdidir. O “vəhşi həmvətənlər” ki, az öncə İbrahimbəyov prezidentliyə namizədliyini verməklə onlara rəhbərlik etmək istəyirdi. Belə sənətkarlar tipik sovet imperiyasının məhsuludur. Belələri almağa çalışdıqları təşəkkür və şəfqəti alırlar, ancaq həmi-

şə iyrenlik qatqısı ilə birgə. Bəs görəsən, müəllifin hətə də nominal rəhbəri olduğu və hətə də Bakıda mövcud olan təşkilatın üzvləri hansı hissləri keçirirlər?”

Şübhəsiz ki, Əkrəm Əylislinin bədnam “Daş yuxular” cizmaqarasından sonra Rüstəm İbrahimbəyovun öz xalqına qarşı belə yaramaz, xəyanətkar və şərəfsiz davranışı bütün dünyada azərbaycanlıları ən neqativ fonda təqdim etmək üçün yeni əsas yaradır. Bir azərbaycanlı tərəfindən “etiraf” olunan bu “həqiqətlər” əlbəttə ki, dünya erməniliyi üçün əsl hədiyyədir.

Heç də istisna deyil ki, bu filmin maliyyə mənbəyi yaxşı araşdırılarsa, birbaşa və ya dolayısı ilə ermənilərlə bağlı olduğu üzə çıxar. Torpaqların 20 faizi işğal altında olan, etnik təmizləməyə məruz qalan həmin ərazilərdə bütün milli-mədəni irsi dağıdılan, on minlərlə azərbaycanlının həlak olduğu, uşaqlarının, qadınlarının, qocalarının qəddarcasına, işgəncə ilə qətlə yetirildiyi bir xalqın nümayəndəsinin bu “etirafı” milli xəyanətin, insan mənəviyyətinin deqradasiyasının və alçalmasının, öz milli köklərinə, xalqına nifrətin bariz nümunəsi sayıla bilər.

Çünki bu film sadəcə vətəndaşından tutmuş, yüksək vəzifəli məmuruna kimi bütün azərbaycanlıları yaramaz kimi təqdim edir. Sanki hazırda 30 min erməninin yaşadığı bir ölkədə hər kəs gecə-gündüz bu

fonunda öz həyatını təsvir edir: onu inkar edən və lənətləyən Bakı ilə müqayisədə alıcənab Moskvanın açdığı imkanlar vəsf edir.

Təsədüfi deyil ki, filmə azərbaycanlı adına yalnız İbrahimbəyovun qohumları və bir də gürcü aktyorlar yer alıb. Görünür, heç bir azərbaycanlı belə yaramaz, düşmən layihədə yer almaq istəməyib. Qeyd edildiyi kimi, müəllif filmə ciddi cəhdlə göstərməyə çalışır ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin kökündə ermənilərin türklərə və azərbaycanlılara qarşı nifrəti, onların işğalçılıq iddiası deyil, məhz azərbaycanlıların ermənilərə qarşı dərin nifrəti amili durur.

Söz yox ki, bu film - Rüstəm İbrahimbəyovun öz xalqının “vəhşi” obrazını yaratmaqla aşağılanılması fonunda şəxsin böyük “humanist” kimi qələmə vermək cəhdidir. Azərbaycanlılara və Azərbaycan adına olan hər şeyə dərin nifrətinin və düşmən münasibətinin təzahürüdür. Bu film həmçinin, düşmən xislətli birisini xalqa “milləti düşünən əsl ziyalı” kimi təqdim etməyə, onu prezident kürsüsünə yüksəltməyə çalışmış “Milli Şura” adlı qurumun, onun başında duran Əli Kərimli, Cəmil Həsəni və digərlərinin antimillət və ermənipərəst simasını aydın şəkildə göstərir.

Rüstəm İbrahimbəyovun bu xəyanətkar əməli, onun həmsədri olduğu Milli Şura başçılarından satqın və düşmən xislətli haqlı olaraq Azərbaycan cəmiyyətində dərin hidde-

Gürcüstan bu addımı atarsa...

Hüseynbala SƏLİMOV

Ermanın Gürcüstan ərazisindən özünə daha bir tranzit yolu açmaq istiqamətindəki çabaları yeni xəbər deyil və bir xeyli vaxtdır ki, medianın gündəmində qalmaqdadır.

Hələ S.Sarkisyanın hakimiyyəti dövründə bu səmtə çox intensiv danışıqlar gedir, səfərlər olurdu. Amma iki amil bizi daim arxayınlaşdırırdı ki, Tiflis heç bir halda bu addımı atmaz. Birincisi təbii ki, Gürcüstanın Azərbaycan və Türkiyə ilə bağlılığı idi - bu ölkənin real iqtisadi palitrası o qədər Azərbaycanla bağlıdır ki, istər-istəməz onun həmin əlaqələrdən heç bir halda vaz keçməyəcəyi düşünülürdü.

Amma bundan da kəsərlə və ya təsirli olan başqa amil də var. Yeni tranzit yolu Gürcüstanın münasibətlər bölgələrindən - Abxaziya və Cənubi Osetiyadan da keçməlidir.

Ruslar hətta bu iki ünvanı da müvafiq gömrük postlarının qoyulmasını israr edirlər və təbii ki, Tiflis heç bir halda bununla razılaşa bilməz, çünki bu, onun həmin qondarma "respublika"ları tanıması demək olardı.

İndi deyirlər ki, lap yaxın günlərdə məsələdə ciddi aydınlıq yaranacaq və biz də ümidliyə ki, Gürcüstanın baş naziri G.Kvirikaşvili qərar verən zaman ən azı bu iki amildən birini nəzərə alacaq. Amma elə daha iki amil də bizə də tam arxayınlaşmaq üçün əsas verir.

Birincisi budur ki, Rusiya Abxaziya və Cənubi Osetiya ilə bağlı tələbini israrlı olmağa da bilər, çünki rusların məşhur bir ifadəsi var və o, siyasi yazılarda tez-tez işlənir, üstəlik Kremlin siyasətində daim çox mühüm amil kimi iştirak edir: bəli, söhbət "razmennaya moneta"dan və rus siyasətində bu presedentin daha bir ifadəsindən gedir. Nəzərə alanda ki, indi Kremlə Ermənistan özünə daha da sıx bağlamaq lazımdır, o halda iki "tanınmamış respublika"nın problemləri arxa plana keçə bilər...

Amma bizim daha çox baş nazir G.Kvirikaşvili tərəfdən əminliyimiz yoxdur, xüsusən B.İvanişvilinin təkrar leqal siyasətə qayıtması tərəddüd və şübhələrimizi bir az da artırır.

"Gürcü arzusu" koalisiyası daha çox siyasi spekulasiya zəminində, sovet dövrünün zavod və fabriklərinin açılacağı kimi sərəmsəmlər və güllünc siyasi mesajların fonunda hakimiyyətə gəlir.

İndiyədək nəinki bu vədlərin heç biri doğrulmayıb, hətta Rusiya ilə diplomatik münasibətlər belə rəlsə düşməyib.

Məhz belə bir vaxtda da əsl relslər, bəli, bu dəfə dəmir relslər haqda söhbət gündəmə gəlir. Bir daha deyirik ki, Gürcüstanda ən azı məntiqli hesabın qalib gələcəyinə ümidlilik, amma təbii ki, ölkədəki "sürüşkən" təbiətli hakimiyyət bir tərəfə, Tiflisin ehtiyat etdiyi başqa amil də var və bu da Rusiya-Ermənistan cütlüyünün təzyiqi, məsələn, Cavaxetiyaadakı ermənilərin qızışdırılmasıdır.

Fəqət, düşünürük ki, bu kartı aktivləşdirmək asan olmur, İrəvan ətrafındakı həlqə o qədər dardır ki, daha bir ilgəyi boynuna keçirmək Ermənistan üçün aşkar intihar olardı.

Bir azca əvvəldə G.Kvirikaşvili amili üzərində dayandıq. Bilirsiniz, xristian ölkələrinin də bir naqis cəhəti var: bunlar üçün nə qədər yaxşı olursansa ol, yenə də imkan düşən kimi xristianlara tərəf can atacaqlar.

Gürcü siyasətində də belə sindrom var: onlar da Türkiyəni və Azərbaycanı özləri üçün "demoqrafik" bir təhlükə kimi görür və necə deyirlər, türklərin "tapdağı" olmaqdan ehtiyat edirlər...

Üstəlik, təxminən bir ay və ya ay yarım bundan əvvəl həmin G.Kvirikaşvili hökumətin iclasında Abxaziya və Cənubi Osetiyaya Avropa Birliyi ilə əlaqələr qurmağa və ticarətə yapmağa imkan vermək təklifi çıxış etmişdi.

Əgər Moldovanın Dnestryanı bölgəsinə münasibətdə Avropa Birliyi çoxdan bu siyasətə start verməsəydi gürcülərin baş nazirinin bu təklifini orijinal təklif adlandırardıq, amma durub nə edəsən ki, artıq Kişinyovun boğazına belə kəndir keçirilib.

Bəli, guya, məqsəd münasibətlər Dnestryanı bölgəni Rusiyanın təsir sferasından uzaqlaşdırmaqdır. Amma bunun münasibətinin dinamikasına hansısa təsiri oldumu, Kişinyovla Tiraspolun münasibətləri mülayim duruma gəldimi?

Gələcəyi bilmirik, amma indilik bunu qətiyyənlə demək olmur; eyni gərginlik qalır və hətta deyirdik ki, AB ilə ticarət dövriyyəsinin 35 faizə çatdırın Tiraspol özünə daha da inamlı olub.

Elə bu səbəbdən də düşünürük ki, rəsmi Tiflis bütün məqamları ciddiliklə götür - qoy edəcək. Hərçənd, orada da düşünülür ki, Gürcüstan Azərbaycanın sərvətindən və layihələrindən asılı olduğu kimi Azərbaycan da Gürcüstanın geosiyasi vəziyyətindən asılıdır. Bəli, bu, da doğrudur, amma qismən-Bakının tranzit və kommunikasiya imkanları elə sürətlə genişlənir ki, kiminsə bu yolda tıxac olmaq imkanı getdikcə azalır...

11 aprel prezident seçkilərindən sonra müxalifət partiyalarının fəaliyyəti demək olar ki, nəzərə çarpmır. Hazırda yeganə fəaliyyət sferası kimi partiyaların bəzilərinin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyi tədbirlərinin olduğu müşahidə edilir. Müsavat Partiyası, KXCP Avropa və Türkiyədə Cümhuriyyət-100 tədbirlərində iştirak edir.

Ölkəmizin daxilində də partiyalar bayram tədbirləri keçirir. Ən böyük bayram tədbirləri isə 28 mayda planlaşdırılıb. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi ilə bağlı Novxanıda ulu öndər Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin abidəsi önündə müxalifət partiyaları bayram mitingləri keçirəcəklər. Maraqlıdır ki, bu böyük tarixi gündə belə, partiyalar tədbiri birlikdə keçirməyəcəklər. Bir müddət öncə "Məhsul" stadionunda birgə mitinq keçirmələrinə baxmayaraq, Müsavatla AXCP bayram tədbirlərini ayrılıqda keçirməyi planlaşdırıblar.

Beləliklə, 11 aprel prezident seçkilərindən sonrakı müddətdə müşahidə olunan fəaliyyətsizliyi Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi tədbirləri əvəz edib.

Lakin nəzərə alsaq ki, qarşıdan isti yay ayları gəlir, müxalifət düşərgəsinin yenidən "kölgəyə" çəkilməsi ehtimalı böyükdür. Bu istiqamətdə araşdırma aparılır.

VİP sədri Əli Əliyev bildirdi ki, yerlərdə təşkilatlanmanın daha da gücləndirilməsi, gözənilən növbədənəknar parlament seçkilərinə hazırlıq işləri qarşıdakı yay aylarında VİP-in planlarında olan işlərdir.

AĞ Partiyasının sədri Tural Abbaslı isə bildirdi ki, iş planlarını fəsilərə uyğun yox, par-

tiyanın hədəflərinə uyğun qurmağa çalışırlar: "Yəni bizim yay aylarında görəcəyimiz işlər artıq əvvəlcədən müəyyənləşdirdiyimiz işlərdir. Bu aylarda biz yenə partiyanın təşkilatlanması istiqamətində işləri

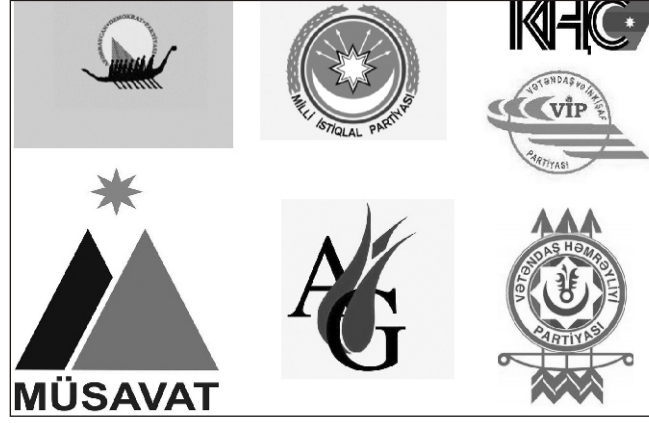
yəti növbədənəknar parlament seçkiləri keçirməsin, ancaq parlamentdə boşalan 6 yer üçün seçki keçirilməsi şərtidir. Biz AĞ Partiya olaraq bunda da tam gücümüzlə iştirak etmək niyyətindəyik. Bütün

rə bilsək, AĞ Partiyasının yeni siyasi aktor kimi siyasi arendadakı çəkisi kifayət qədər artacaq".

KXCP-nin qurultaya hazırlıq üzrə Təşkilat Komitəsinin üzvü Xəzər Teyyublu isə məlu-

Müxalifətin yay planları - partiyalar "kölgəyə" çəkilib?

Siyasi təşkilatların yetkililəri qarşıdakı aylarda görüləcək işlərdən danışdılar

davam etdirəcəyik, eyni zamanda AĞ Partiyasının cəmiyyətə təqdimatı və PR məsələləri istiqamətində də işlərimizi intensivləşdirmək niyyətindəyik. Biz onu da nəzərə alırıq ki, siyasi arenada növbədənəknar parlament seçkiləri mövzusu da gündəmədədir və bu prosesə də hazırlıq işləri yürüdəcəyik. Ola bilsin bu hakimiyyət

tün bu sadaladıqlarımı nəzərə alanda deyə bilərəm ki, yay ayları da bizim üçün çox aktiv fəaliyyət dönməsi olacaq. Həmçinin digər müxalif partiyalarla əməkdaşlıq istiqamətində bəzi addımlar atırıq və partiyamızın daxili və xarici əlaqələrini gücləndirməklə məşğuluq. Güman edirəm ki, nəzərdə tutduğumuz planları həyata keçir-

mat verdi ki, qarşıdakı dövrdə planlarında xeyli işlərin həyata keçirilməsi var: "Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi, Əbülfəz Elçibəyin 80 illiyi münasibətilə tədbirlər keçirilməsi nəzərdə tutulub. Qurultaya hazırlıq işləri davam edəcək. Təşkilat işləri də davamlı aparıldığı kimi yenə də aparılacaq".

ADP sədrinin müavini Təliyə Əliyev bildirdi ki, prezident seçkilərindən sonra partiyanın yenidən təşkilatlandırılması ilə bağlı tədbirlər planı hazırlanıb. Həmin tədbirlər planına uyğun olaraq işlər davam etdiriləcək: "Həmin plana görə, öncə Bakı şəhəri üzrə yerli təşkilatlarımızın yenidən qurulması və təşkilatlandırılması həyata keçirilməlidir. Sonra isə bu prosesin kənd rayonlarında davam etdirilməsi nəzərdə tutulub".

□ Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"

Hüseyn Abdullayevin işi böyüdü - jurnalistləri dindirməyə çağırırlar

Əvəz Zeynallı: "Jurnalisti hər danışdığı adama görə istintaqa çağırırsalar, gərək günümüz istintaqda keçsin"

"Xural" qəzetinin baş redaktoru Əvəz Zeynallı Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə İstintaq İdarəsində 2 saat dindirilib. Şahid qismində ifadə verən baş redaktor "Yeni Müsavat"a deyib ki, istintaqda ona Hüseyn Abdullayevlə telefon danışqları barədə suallar verilib.

"Hüseyn Abdullayevi Türkiyədə həbs edəndən sonra onun telefonunu götürüblər. Onun telefonunda olan nömrələrin sahiblərinə zəng vurub çağırırlar. Məni dindirməyə çağıranda belə başa düşdüm. Çünki mənə zəng edən şəxs əvvəlcə kimə zəng etdiyini bilmirdi. Məsələ aydınlaşdı, başa düşdüm ki, nömrəni Hüseyn Abdullayevin telefonundan götürüblər. Mənim Hüseyn Abdullayevlə danışığım yarımda deyil. Dedilər ki, 2016-cı ildə Hüseyn Abdullayev mənə zəng edibmiş. Onun nə üçün zəng etdiyini barədə suallar verildir. Bundan başqa, Hüseyn Abdullayevlə bağlı yazılar barədə suallar verildir. Dedim ki, Hüseyn Abdullayevlə, bir millət vəkili ilə və ya bir başqa ictimai şəxsle jurnalistin danışması normaldır. Jurnalisti hər danışdığı adama görə istintaqa çağırırsalar, gərək günümüz istintaqda keçsin. Jurnaliste

gün ərzində ən müxtəlif adamlar zəng edir, hər danışığa jurnalistin dindirməyə çağırılmasını absurd hesab edirəm" deyərək, baş redaktor bildirib.

2013-cü ildən Almaniyada mühacirətdə olan Hüseyn Abdullayev Türkiyə ərazisində tutularaq bu ilin aprel ayının 22-də Azərbaycanın hüquq-mühafizə orqanlarına təhvil verilib. Hüseyn Abdullayev 1990-cı illərdən biznes fəaliyyəti ilə ictimai diqqətə gəlir və hazırkı iqtidardan qatı tərəfdarlarından olub. 2005-ci ildə Milli Məclisə deputat seçilib. 2007-ci ilin martında parlamentdə Nazirlər Kabinetinin illik hesabatı zamanı hökumətin fəaliyyətini tənqid edib. H.Abdullayevin tənqidi çıxışı di-

gər deputatla münasibətə səbəb olub və parlamentin iclas zalında yumruqlaşma ilə başa çatıb. Bundan sonra o həbs edilib. Bir müddət sonra həbsdən azad edilərək Almaniyaya mühacirətə gedib.

O, mühacirətə gedəndən sonra yenidən barəsində cinayət işi başlanıb. Hüseyn Abdullayev mühacirətdə hazırkı iqtidardan kəskin tənqidçisinə çevrilib. O, həm də iqtidarı əleyhinə məhmlər bəstələyib. Hüseyn Abdullayevin iqtidarı siyasətə etiraz edən "Susma" marşı sosial şəbəkələrdə geniş yayılıb. Vergilər, Daxili İşlər nazirlikləri və Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətlərinin birgə məlumatına görə, Azərbaycanın Vergilər Nazirliyi tərəfindən apa-

nılmış səyyar vergi yoxlaması nəticəsində "Araz INC" MMC-də 1 milyon 436 min manat məbləğində vəsaitin dövlət büdcəsinə ödənilməməsi faktı üzrə 7 iyun 2013-cü il tarixdə Cinayət Məcəlləsinin 213.2.2-ci (vergi ödəməkdən yayınma) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb. İstintaq zamanı cəmiyyətin fəaliyyətinə faktiki rəhbərlik etmiş Hüseyn Abdullayevin iş üzrə Cinayət Məcəlləsinin qeyd edilən maddəsi ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilmiş və Azərbaycan ərazisindən kənar istintaqdan gizləndiyi üçün barəsində məhkəmə qərar əsasında həbs qətimkan tədbiri seçilməklə "İnterpol" xətti ilə beynəlxalq axtarış elan olunub. 3 oktyabr 2016-cı ildə H.Abdullayev ümumilikdə 1 milyon 810 min manat məbləğində vergini dövlət büdcəsinə ödəməkdən yayındırması və xüsusi razılıq (lisenziya) tələb olunduğu halda belə razılıq almadan tikinti-quraşdırma işlərini həyata keçirərək 966 min manat məbləğində gəlir əldə etməsinə əsaslı şübhələr müəyyən edildiyindən Cinayət Məcəlləsinin 192.2.2 (qanunsuz sahibkarlıq) və 213.2.2-ci maddələri ilə yenidən ittiham elan edilməsi barədə qərar çıxarılıb. Bundan başqa ona Cinayət Məcəlləsinin 178.2.1 (dələduzluq), 178.2.2, 178.2.4, 182.2.1 (hədə-qorxu ilə tələb etmə), 182.2.2 və 182.2.4-cü maddələri ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilməklə həmin maddələrdə nəzərdə tutulmuş ittiham elan edilib. Hazırda istintaq davam etdirilir.

□ E.MƏMMƏDLİYEV, "Yeni Müsavat"

Prezident seçkilərindən sonra vəzifəyə yeni təyin olunan məmurların fəaliyyətinin bir ayı tamam oldu. Bu bir aylıq müddətdə yeni nazirlərin, sədrin gördüyü işlərlə onların fəaliyyətini ilkin olaraq qiymətləndirmək mümkündür.

İlk olaraq qeyd edək ki, demək olar ki, bütün məmurlar fəaliyyətə köhnə rəhbərliyin yaxın adamlarını işdən uzaqlaşdırmaqla başladılar. Belə ki, aprelin son günlərində Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi ("Qaçqınkom") sədrinin köməkçisi Əkbər Əkbərov və qurumun mənzil istismar departamentinin direktoru Akif Mirzəyev vəzifəsindən azad edilib. Əkbərov komitənin sabiq sədri, baş nazirin müavini Əli Həsənovun baldızının oğlu, A.Mirzəyev isə digər qohumdur.

Bundan əlavə, komitənin rəpatiasiya departamentinin direktoru Elman İsmayilov, beynəlxalq əməkdaşlıq, ictimaiyyət və mətbuat xidməti departamentinin direktoru Elçin Qədimov da işdən çıxarıldı.

Mayın əvvəllərində Dövlət Miqrasiya Nəzarəti Baş İdarəsinin rəisi Rövşən Səferov, bu idarənin rəis müavini, qanunsuz miqrasiya hallarının aradan qaldırılması idarəsinin rəisi Qüdrət Məmmədov, Miqrasiya proseslərinin təhlili və informasiya təminatı Baş İdarəsinin rəisi Mehman Səferov tutduqları vəzifələrdən azad ediliblər. İşdən çıxarılanlar arasında həmçinin daxili təhlükəsizlik idarəsinin rəisi və müavini, Qanunsuz miqrantların saxlanması mərkəzinin rəisi və 2 əməkdaşı da var.

Diaspora ilə iş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradov isə bir gündə 5 vəzifəli şəxsi işdən azad edib. O, kadr dəyişikliklərinin qaçılmaz olduğunu deyib: "Cənab prezident diaspora işi ilə bağlı çox ciddi tapşırıqlar verib. Mütləq qaydada kadr dəyişiklikləri olacaq".

Dövlət Gömrük Komitəsinin yeni sədri Səfər Mehdiyev də ciddi kadr islahatlarının aparılacağına deyib, bir neçə gömrük rəisinin yerini dəyişib, iki yüksək vəzifəli generalı işdən azad edib.

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev nazirliyin aparat rəhbəri Əjdər Cəbiyev (Əjdər OI), daxili nəzarət şöbəsinin müdiri Soltan Hacıyev, kadr və kadr hazırlığı şöbəsinin müdiri Qurbanəli Əsədov və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Elman Babayevi, həmçinin

Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Xidmətinin Sabunçu, Qəbələ, Ağcabədi və Nərimanov TSEK sədrilərini işdən azad edib.

Kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimov nazirlik aparatının, hüquq şöbəsinin, "Aqrolizinq" ASC-nin rəhbərlərini dəyişib, «ASAN xidmət»də birgə çalışdığı

olunması, həmçinin kənd təsərrüfatında innovativ texnologiyaların tətbiqi - necə əməl edəcəyini isə zaman göstərəcək.

Fəaliyyəti daha çox müzakirə olunan daha bir yeni təyin olunan məmur əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayevdir. Fəaliyyətə başladığı bir ayda yeni nazir əlilliyin təyinatı

həndində şəffaflaşma prosesi hiss olunmaqdadır. Eyni zamanda əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin olduğu yer üzrə bütün «ASAN xidmət» mərkəzlərində qeydiyyat alınmasına başlanılıb. Yeni rəis Vüsal Hüseynov miqrasiya məsələləri ilə bağlı bütün sahələrdə şəffaflığın təmin olunacağını vəd edib. Bu vədin nə

Gənc kadrların bir ayı - nələr dəyişdi...

Yeni nazir və komitə sədriləri işə köhnə rəhbərliyin yaxın adamlarını işdən uzaqlaşdırmaqla başladılar

İnam Kərimov

Vüsal Hüseynov

Fuad Muradov

xeyli kadr nazirlikdə müxtəlif vəzifələrə təyin edib.

Yeni vəzifələrin kənar fəaliyyətlərinə gəlincə, 3 nəfərin işi mətbuatda daha çox işıqlandırılmışdır. Bunlardan birincisi, kənd təsərrüfatı naziri İ.Kərimovdur. Mayın əvvəllərindən etibarən yeni nazirin bölgələrə səfərləri başlayıb. Demək olar ki, hər gün o, nazirliyin hansısa rayondakı qurumlarına baş çəkir. Yerlərdə kəndli-fermerlərlə birbaşa təmasda olur. Bu görüşlər nazirin kollektivə təqdimatı zamanı qeyd etdiyi 3 əsas prinsiptən birinciyə - yeni fermerlərə daha da yaxın olmaq prinsipi əməl etdiyini göstərir. Onun öz fəaliyyətində rəhbər tutacağını söylədiyi digər 2 prinsipə - şəffaflıq və hesabatlılığın təmin

sahəsində vəziyyəti kəskin tənqid edərək, bu sahədə ciddi dəyişikliklərin aparılmasının zəruri olduğunu bildirib. Dəfələrlə bu məsələnin üstündə dayanan nazir 2 gün əvvəl 4 rayonun TSEK sədrini bir gündə işdən azad edib. Onun mətbuata verdiyi məlumatdan aydın olub ki, əlilliyin təyinatı sistemində tam şəffaflıq yaratmaq niyyətindədir.

"Qaçqınkom"un yeni sədri Tahir Rzayev də qaçqın və məcburi köçkünlərlə sıx-sıx görüşlər keçirir. Bildirib ki, onların problemlərinin həlli istiqamətində görüləcək işlər çoxdur.

Dövlət Miqrasiya Xidmətinin fəaliyyətində son bir ayda bəzi müsbət dəyişikliklər var. Xüsusilə xaricdən Azərbaycana işləməyə gələn əcnəbilərin qeydiyyatı sa-

qəddər reallaşacağını yaxın bir neçə ay ərzində qiymətləndirmək mümkün olacaq.

Diaspora ilə iş üzrə Dövlət Komitəsinin fəaliyyətində hər hansı dəyişikliyin nəticələrini qiymətləndirmək üçün bir ay xeyli qısa müddətdir. Bu baxımdan, F.Muradovun bu sahədə nə qədər ciddi dönüş yaratmaq niyyətində olduğunu söyləmək mümkün deyil.

Bütövlükdə isə yeni təyin olunan gənc kadrların işə enerjili başladıkları açıq hiss olunur. Ümid edək ki, bu enerji vaxt ötürülməyə əvəz olunmayacaq, gənclərin vəzifə başında olmasının müsbət nəticələrini görə biləcəyik.

□ **Dünya SAKIT,**
"Yeni Müsavat"

Türk lirəsinin dəyərsizləşməsi Azərbaycan sahibkarlarına zərbə vuracaq
Mürvət Həsəni: "Yerli biznesi qorumaq üçün addımlar atılmalıdır"

Mürvət Həsəni

Son günlər Asiya maliyyə bazarlarında ciddi dalğalanmalar baş verib. Belə ki, Asiya ölkələrinin eksrəyətində və Türkiyədə milli valyuta dollar qarşısında ucuzlaşıb. Milli valyutaların dəyərsizləşməsi nədən qaynaqlanır və prosesin Azərbaycana hansı təsirləri ola bilər?

"Yeni Müsavat"ın sualını cavablandıran tanınmış iş adamı və iqtisadçı Mürvət Həsəni Azərbaycan maliyyə böhranının iqtisadi əsaslı olmadığına inanır. Onun sözlərinə görə, böhranın xüsusilə Asiya ölkələrində baş verməsi də bu mülahizəni təsdiqləyir: "Zənnimcə, finansal böhran son günlər yaşanan geopolitik gərginliklə bağlıdır. ABŞ - Şimali Koreya arasında münasibətlərin yenidən gərginlik xəttinə daxil olması, digər tərəfdən isə Vaşinqtonun İranı açıq dilə təhdid etməsi istər-istəməz maliyyə bazarında müəyyən şübhələrə, əndişələrə yol açır. Bu əndişələr də həmin ölkələrdə devalvasiyanın sürətini artırır".

Bununla belə, devalvasiyanın sənayeləşmiş Asiya ölkələri və Türkiyə üçün böyük iqtisadi zərbələri olacağına inanmayan M.Həsəni fikrini həmin ölkələrdə istehsal olunan malların dollarla müqayisədə ucuzlaşması ilə əsaslandırdı: "Sözsüz ki, nəticə etibarilə daha ucuz satılan bu mallar ətraf ölkələrdə rahat alıcı tapa biləcək və həmin ölkələrin sənayesi güclənəcək". İqtisadçının fikrincə, xüsusilə türk lirəsinin dollar qarşısında bir günün içində 2,5 faiz ucuzlaşması Azərbaycan iş adamlarına zərbə vuracaq. M.Həsəniyə görə, bunun səbəbi ölkəmizdə istehsal olunan malların maya dəyəri ilə əlaqədardır: "Bildiyimiz kimi, qeyri-neft sektorunu inkişaf etdirmək mərhələsinə qədəm qoyan Azərbaycan iş dünyası əsasən Türkiyə, İran, Çin və s. kimi ölkələrin müəssisələri ilə rəqabətdədir. Bugünkü devalvasiyadan sonra həmin müəssisələrin öz mallarını ucuz təklif etməsi istehlak bazarının diqqətini daha çox öz üzərinə çəkəcək. Nəticədə idxal malları istehlak bazarında yerli məhsulları sıxışdıracaq. Azərbaycanın bir çox xammalları dollarla alması iş dünyamızın öz məhsullarını ucuz satmasına imkan vermir. Azərbaycanda yenidən ayaq üstə durmağa çalışan sənaye müəssisələri üçün ən ciddi təhdid türk lirəsinin ucuzlaşmasıdır. İstehlak bazarında türk mallarının nüfuzu və 2018-ci ilin ilk 4 ayında lirenin 20 faiz ucuzlaşması ciddi problem kimi qarşımızda durur".

Ölkəmizi gözləyən bu problemdən çıxış yolunu gömrük rüsumlarını artırmaqda, milli valyutanın məzənnəsini tamamilə sərbəst buraxmaqda gören iş adamı zamanla hər şeyin nizamlanacağına və iqtisadiyyatın öz axarına düşəcəyinə inanır.

□ **DÜNYA,**
"Yeni Müsavat"

Bakıda ərəb turistlərin sayı azalıb - səbəb...

Ölkəmizə gələn əcnəbilər daha çox bölgələrə üz tutur

Son vaxtlar paytaxt Bakıda ərəb turistlərin sayının azaldığını müşahidə edirik. Əgər bir müddət bundan əvvəl Bakının mərkəzi küçələrində, iaşə obyektlərində, mağazalarda addımbaşı qarşımıza ərəb turistləri çıxırdısa, indi çox az hallarda onlarla qarşılaşırsınız.

Statistikaya əsasən təkcə bu ilin birinci rübündə ölkəmizə gələn əcnəbi turistlərin sayında isə 6,4 faiz azalma müşahidə edilib. Bəs hazırda Bakıda ərəb turistlərin sayı niyə azalıb? **Bəziləri bunu müqəddəs Ramazan ayının gəlişi ilə əlaqələndirir. Azərbaycan Turizm Assosiasiyası sədrinin müşaviri Müzəffər Ağakərimov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında məsələyə bu cür şərh bildirib:** "Məlum olduğu kimi oruc-luq ayında aktiv səyahət etməkləri vətəndaşlarının sayı 1,3 dəfə artıb. İrandan gələnlərin sayında isə 6,4 faiz azalma müşahidə edilib.

Bəs hazırda Bakıda ərəb turistlərin sayı niyə azalıb? **Bəziləri bunu müqəddəs Ramazan ayının gəlişi ilə əlaqələndirir. Azərbaycan Turizm Assosiasiyası sədrinin müşaviri Müzəffər Ağakərimov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında məsələyə bu cür şərh bildirib:** "Məlum olduğu kimi oruc-luq ayında aktiv səyahət etməkləri vətəndaşlarının sayı 1,3 dəfə artıb. İrandan gələnlərin sayında isə 6,4 faiz azalma müşahidə edilib.

Bəs hazırda Bakıda ərəb turistlərin sayı niyə azalıb? **Bəziləri bunu müqəddəs Ramazan ayının gəlişi ilə əlaqələndirir. Azərbaycan Turizm Assosiasiyası sədrinin müşaviri Müzəffər Ağakərimov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında məsələyə bu cür şərh bildirib:** "Məlum olduğu kimi oruc-luq ayında aktiv səyahət etməkləri vətəndaşlarının sayı 1,3 dəfə artıb. İrandan gələnlərin sayında isə 6,4 faiz azalma müşahidə edilib.

o qədər də sərfəli deyil, xüsusən də kim oruc tutursa. Əsas səbəb demək olar ki, budur. Ramazan ayı bitdikdən sonra yenidən ölkəmizə ərəb turistləri axın edəcək. Qeyd edim ki,

onlar daha çox regionlara üz tutacaq. Çünki artıq regionlarda bununla bağlı bütün şərait var. Ərəb turistləri daha çox Qəbələyə, Qusara, Şəkiyə səyahət etməyi sevirlər.

Təbii ki, turistlərin bu cür dalğavari gəlib-gətməsi hər zaman müşahidə olunub. Bu cür hallar rus turistləri arasında da müşahidə edilir. Məsələn, yay mövsümündə Rusiyadan gələn turistlərin sayı daha çox olacaq. Əgər yaz-payız aylarında mədəni, məsələn səyahət, ekskursiyalarla bağlı turist axını olursa, iyul-avqust aylarında əsasən Nabran, Abşeron zonasında istirahətə üstünlük verilir. Rus

turistləri bu dəfə artacaq. Çünki əvvəllər rus turistləri Misirə və digər Şərqi ölkələrə gedirdilərse, məlum hadisələrə görə ölkəmizi seçirlər. Azərbaycan stabil ölkə olduğu üçün onları cəlb edir. Ən əsası isə xalqımız çox qonaqpərvərdir, bu da hər xalqın xüsusiyyətində yoxdur. Turistlər də bunu hiss edir, öz müsahibələrində də qeyd edirlər ki, xalqımızdan mehriban münasibət gördüyündən yenidən ölkəmizə gəlirlər".

Bununla bərabər, Müzəffər Ağakərimov qeyd edib ki, turizm sahəsində, hotel biznesində hələ də müəyyən problemlər var:

"Əvvəllər 100 hotel var idisə, indi onların sayı 600-dür. Eləcə də turizm şirkətlərinin sayında dəfələrlə artım var. Lakin kadrların sayı artıqca, onların keyfiyyət göstəricilərinə də diqqət edilməlidir".

□ **Xalidə GƏRAY,**
Musavat.com

Məsuliyyətsizlik norması

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"Qız ərə vermək bacılar işi deyil, hacılar işidir"
(Azərbaycan ata sözü)

Bu yaxında bir qərübə cinayət işi haqda oxumuşdum. İki qonşu dalaşmış, biri o birini bıçaqlayıb öldürüb. Səbəb həmişəki kimi, bizim həyat standartlarımızla yanaşsaq, mənasızlığın dibi idi: birinin uşağı ölmüşdü, buna görə Allahın əleyhinə danışmış, qonşusu isə dindar olduğundan dözməyibdir, vurub bunu da öldürüb. Allah və din üstündə növbəti, sıradan qətl də deyə bilərsiniz. Əgər Allah doğrudan da varsa, belə axmaq müdafiəçilərə nə qədər ehtiyac duyur, bunu müzakirə etmək fikrim yoxdur. Mənə cəza maraqlı gəldi. Adam ölümünə görə hakim orada haradasa 4-5 il cəza kəsmişdi (təəssüf ki, dəqiq yadımda qalmayıb, amma müddətin çox azlığına şübhəniz olmasın). Təsəvvür edin. İnsan öldürmək kimi ağır cinayətin cəzasına baxın. Şübhəsiz, burada hakimlə alver, hüququn alışı-verişi predmeti olmuşdur. Əks halda, belə yersiz "humanizm" nədən yaransın?

Azərbaycanda adamları, xüsusən müxalifətçiləri adətən absurd maddələrlə zindana salırlar. Məsələn, jurnalist Seymur Həzi hansısa provokatora plastik su butulkası atmasına və hakimiyyətin xoşuna gəlməyən yazılar yazmasına, blogger İlkin Rüstəmzadə isə sosial şəbəkədə camaatı mitinqə çağırmasına və bulvardakı heykələ sataşmasına görə 4 ildən çoxdur həbsdədir. 4 il. Zarafat deyil. Yaxud İlqar Məmmədov. İsmayılıya getməyə görə 5 il həbs cəzası alıb. Halbuki indi hökumət özü xaricdən İsmayılıya turist cəlb etməyə çalışır. Belə günahsız cəza çəkənlər onlarla, yüzlərdədir. Bizim "ədələt", hüquq-mühafizə sistemi isə adam öldürənə 5 il cəza verir. Necə deyirlər, xiyar əyri bitməsin neyləsin?

Sözləşməsi, xiyarın əyri bitməsinin bir neçə səbəbi vardır, bunlardan bostana lazımı qədər Günəş işığının düşməməsi, azot, fosfor, kalium kimi gübrələrin çatışmazlığını göstərə bilər. Təzə kənd təsərrüfatı nazirimizə və fermerlərimizə dəstək üçün yazıram. Qayıdaq öz fermamıza - tamamıza, hərçənd heç bilmirəm tema nədir.

Bəs belə absurd ittihamlar və qeyri-adekvat ("uyğunsuz" da yazdı bilərdim, ancaq o halda siz mənim savadlı adam olduğumu hardan biləcəkdiniz) cəzalar nədən yaranır? Minlərlə səbəb vardır, lakin ən başlıcası cəmiyyətdə qınan mexanizmlərinin yoxluğu. Biz cinayətkarların cəzasızlığını və günahsızların cəzalanmasını nəinki qınayıq, hətta əksinə, məmnuniyyətlə bu prosesdə iştirak edirik.

Məsələn, dünən bir deputatın açıqlamasını vermişdilər. Arzu edir ki, qız qaçırtmaq adam oğurluğu cinayəti siyahısından çıxarılsın. Yəni, hansısa qızı zor-xoş, özün kimi də 3-4 debilin yardımı ilə bas maşına, apar bir dərənin dibinə (lap o dərənin dibi "xalagil", "əsgərlik yoldaşının naxalstroy" olsun - nəse dəyişmir), el dilində desək, bədbəxt elə, bundan sonra qız məcbur olsun sənənlə yaşasın. Deputat müəllim bunu cinayət saymır. Əlbəttə. Əgər rüşvətخورluq hörmət, korrupsiya haqq, oğurluq bacarıq, yaltaqlıq kişilik, yalançı insanlıq normativləri sırasında rəsmən təsdiqlənibse, qız qaçırtmaq nəməne şeydir? Cəza qətiyyətlə olmaz, əksinə, qız qaçıranlara "Şərəf" ordeni, iki dəfə qaçıranlara fərdi teqaüd və Bakı marafonunun diplomunu, qaçıranlara kömək edənlərə də əməkdar qız qaçırtma xadimləri fəxri adları verilməlidir. Qaçırılmaq istəməyən qızları isə Kürdəxaniyə, qadın kolonuna, Kürdəmir səhrasına sürgünə və sairə islah-əmək müəssisələrinə basmalıyıq, bəlkə ağılları başlarına gəlsin. Yaxşı qızsansa, niyə qaçmırsan? Qarabağın Füzuli bölgəsində bu temada bir maraqlı folklor deyimini yaranmışdı. Sovet vaxtı kənd yerlərində qaz xətləri yox idi, camaatın qaz balonlarını isə maşın gətirib dəyişdirirdi. Boş balonu darvazanın ağızına qoyurdun, sürücü gəlib özü dolu ilə əvəzləyirdi. Bax, deyim də o vaxtlara aiddir və hansısa qızın artıq adaxlısı ilə gizli danışmış-şərtləşməsinə ifşa edirdi: "Filkəsin qızı cibində pasport bütün günü qaz balonu kimi darvazanın ağızında durur". Mükəmməl təsvir idi, heç yadımdan çıxmır.

Ancaq qaçırtmaqla iş bitmir, sonra bunların çoxlu uşağı olsa, maddi imkan zəifləsə, ya da heç öncədən olmasa nə etməli? Çünki bu yaxında başqa bir deputat demişdi ki, çoxlu uşaq ekirlər, saxlaya bilməyəndə dövlətdən yardım istəyirlər, bəyem dövlət sizə uşaq zakaz vermişdi? Məncə, qız-qaçırdan deputatla uşaqdanbezən deputat öz aralarında razılıqda orta yol tapsınlar, millətə doğru yön versinlər. Qanun qarşısında hamı bərabər olmalıdır.

"Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında tərəfdaşlıq haqqında yeni sazişlə bağlı danışıqların növbəti mərhələsi 29-30 may tarixlərində Bakıda keçiriləcək".

Bunu Avropa İttifaqının (AI) Azərbaycandakı nümayəndəliyinin siyasət şöbəsinin rəhbəri, nümayəndəliyinin birinci müşaviri Denis Danilidis bildirib. O, məlumat verib ki, danışıqlarda iştirak etmək üçün Avropa İttifaqının nümayəndə heyəti bazar ertəsi Bakıya gələcək. Sazişin 2019-cu ildə imzalanacağı ilə bağlı məlumatlara münasibət bildiren D. Danilidis konkret tarixin məlum olmadığını deyib: "Sazişlə bağlı danışıqlar başlayanda, bilmək olmur ki, sənəd nə vaxt imzalanacaq".

D. Danilidis Azərbaycanla AI arasında aviasiya sazişi ilə bağlı bütün detalları artıq müzakirə edildiyini bildirib: "AI üçün bu saziş artıq tam aydındır. Danışıqlar bitib. Tərəflər arasında razılaşdırılmış sənəd var. Mən belə başa düşürəm ki, Azərbaycan tərəfinin razılışmanın milli aviadaşyıcı olan AZAL-a və iqtisadiyyatın digər sahələrinə necə təsir edəcəyini analiz etməyə ehtiyacı var. Ona görə də Azərbaycan tərəfini gözləyirik. İndi danışıqlar yoxdur. Sazişin bu il imzalanması isə ancaq Azərbaycan tərəfindən asılıdır".

Qeyd edək ki, Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında yeni saziş üzrə danışıqlar ötən ilin fevralından başlayıb. Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin ötən ilin fevralında və noyabrında Brüsselə səfərləri və Avropa İttifaqının rəhbərliyi ilə keçirdiyi görüşləri əlaqələrimizin inkişafına xüsusi təkan verib və rəsmi olaraq Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında tərəfdaşlığa dair yeni saziş layihəsi üzrə danışıqlar başlayıb.

Azərbaycanın Avropa İtti-

Azərbaycan AI ilə saziş imzalandıqdan sonra Azərbaycanla da vizasız rejim tətbiq ediləcək.

Danışıqlar prosesinin uzanması və saziş imzalanmasını yubadan bir sıra faktorların olduğu bildirilir. Bir sıra politoloqların fikrincə, bu prosesin uzanmasına və uğurla yekunlaşmasına bir neçə faktor mane olur. İki başlıca səbəb var. Birinci səbəb xarici amildir. Rusiya Azərbaycanın Avropa İttifaqı və Avroatlantik institutlarla yaxınlaş-

Avropa İttifaqı ilə danışıqların "növbəti mərhələsi" başlayır

Brüsseldən nümayəndə heyəti Bakıya gəlir;
Denis Danilidis: "Sazişin bu il imzalanması ancaq Azərbaycan tərəfindən asılıdır"

faqının 9 üzv ölkəsi ilə strateji tərəfdaşlıq əlaqələrinə malik olması Avropa İttifaqı ilə əməkdaşlığımızın inkişafı üçün əlavə stimül verir. Avropa İttifaqı və onun üzv dövlətləri ilə Azərbaycan Respublikası arasında vahid aviasiya məkanına dair Saziş" layihənin yekunlaşdırılması üzrə danışıqlar aparılıb.

Azərbaycanın ticarət dövrüyəsində ən böyük pay sahibi Avropa İttifaqıdır. Siyasi, iqtisadi, ticarət, enerji, investisiyalar, nəqliyyat və humanitar sahələrdə tərəflər arasında daha sıx əməkdaşlıq üçün geniş və əlverişli imkanlar var. TAP layihəsinin müəyyən edilmiş qrafikə uyğun olaraq həyata keçirilməsi üçün Avropa İttifaqı, o cümlədən İtaliya

tərəfi və digər tərəfdaşlarla qarşılıqlı anlaşma şəraitində birgə səylər davam etdirilir. Fəaliyyətə başladıqdan sonra yeni enerji mənbəyi və marşrutu olaraq TAP layihəsi və bütövlükdə Cənub Qaz Dəhlizi Avropanın enerji təhlükəsizliyinə öz əsaslı töhfəsini verəcək.

Azərbaycan Avropa İttifaqı ilə "Şərqi Tərəfdaşlığı" proqramı müstəvisində əməkdaşlıq edir. Bu əməkdaşlığın bir çox sahələrində həm də çox-tərəfli platforma var. "Şərqi Tərəfdaşlığı" orada iştirak edən ölkələrin AI ilə daha da yaxınlaşması üçün imkanlar yaradır. Avropa İttifaqı əvvəlcə Moldova, sonra isə Gürcüstan və Ukrayna vətəndaşları üçün vizasız rejim tətbiq edib.

masına çox aqressiv reaksiyaya göstərir. Rəsmi Bakı da bundan ehtiyatlanır.

İkinci səbəb daxili amildir. Avropa İttifaqı ilə yaxınlaşmaq ölkədə siyasi islahatların, ən başlıcası isə azad və ədalətli seçkilərin keçirilməsini tələb edir. Avropa İttifaqı ilə saziş imzalaması üçün ilk növbədə Azərbaycan gərək Ümumdünya Ticarət Təşkilatına üzv olsun. Azərbaycan da Ümumdünya Ticarət Təşkilatına hələ ki üzv olmur.

Avropa İttifaqı ilə saziş layihəsi hazırlanması prosesində Azərbaycan tərəfindən danışıqları aparın məsul şəxs xarici işlər nazirinin müavini Mahmud Məmmədquliyevdir.

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Zakir Həsənov NATO generalları ilə görüşdü

Azərbaycanın müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov mayın 23-də NATO-nun Hərbi Tərəfdaşlıq İdarəsinin rəisi, general-mayor Odd Egil Pedersen və Şimali Atlantika Alyansının Quru Qoşunları Komandanlığının qərargah rəisi, diviziya generalı Erhan Uzun ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyinin saytına istinadən müsavat.com bildirir ki, görüşdə Azərbaycanın NATO ilə əməkdaşlığa xüsusi önəm verdiyini bildiren Z. Həsənov vurğulayıb ki, Azərbaycan ordusunun hərbi qulluqçuları Alyansın müxtəlif proqramlarında, xüsusilə də Əfqanıstanda həyata keçirilən "Qətiyyətli Dəstək" missiyasında daim iştirak edirlər.

Qonaqlar Azərbaycanın NATO üçün vacib tərəfdaş olduğunu qeyd edərək Alyansın

qərargahlarında xidmət keçən, müxtəlif proqramlarında iştirak edən Azərbaycan zabıtlərinin bilik və bacarığını yüksək qiymətləndiriblər.

Ordumuzun şəxsi heyətinin yüksək peşəkarlığından və hazırlığından məmnun qaldıqlarını bildiren qonaqlar xüsusi qeyd ediblər ki, NATO-nun proqramları çərçivəsində keçirilən müxtəlif tədbirlərdə öz bilik və təcrübələrini bölüşən Azərbaycan zabıtləri digər ölkələrdən olan hərbkarları üçün layiqli nümunədirlər.

Əməliyyat İmkanları Konsepsiyası (ƏİK) proqramı çərçivəsində Azərbaycan ordusunun kəşfiyyat bölüyünün 2-ci səviyyəli özünü qiymətləndirmə üzrə səhra təlimini izləmək üçün ölkəmizdə olan qonaqlar əvvəlki illərdə olduğu kimi bu dəfə də təlimin uğurla başa çatacağına əminliklərini bildiriblər.

Azərbaycanla həmsərhəd regionda və bilavasitə bizim qonşuluğumuzda yeni, proqnoza az yatımlı təhlükəli proseslər başlayıb. Vəziyyətin ölkəmizdən ötürü riskliliyi həm də odandır ki, proseslərdə qarşı duran tərəflərin, demək olar, hamısı ilə bizim ya müttəfiqlik (Türkiyə), ya strateji tərəfdaşlıq (İsrail və ABŞ) əlaqələrimiz var, ya da mehriban qonşuluq əlaqələrinə maliklik (İran). Fələstin xalqı təmsalında ümum-islam, ümum-ümumət maraqlarını gözləmək imperativi isə Azərbaycanın durumunu başqa yandan həssas edir.

Son günlər isə bir sıra analitiklər Amerikanın İsraille birgə İrana qarşı hərbi müdaxiləyə hazırladığını iddia edirlər. Hətta bildirilir ki, hazırda İran İslam Respublikası ilə gərgin münasibətlərdə olan Səudiyyə Ərəbistanı da bu müdaxilədə maraqlıdır.

Hazırda isə İsrail ABŞ-la birlikdə iri strateji, geosiyasi layihəni həyata keçirir". Ekspertin sözlərinə görə, İsrail bir çox dövlətlər üçün narahat həmsöhbətdir: "Məsələn, Rusiya ABŞ-a qarşı hər hansı hücumu özünə rəva görə bilirsə, İsraille

Trampın Yaxın Şərq üçün yeni sülh planı

Kanan RÖVŞƏNOĞLU

İran təhlükəsi ərəblərlə yəhudiləri necə barışdıracaq?

ABŞ prezidenti Donald Tramp ərəblərlə yəhudiləri barışdırır. Bir qədər qərribə, "komploteorisi" nə bənzəyəcək, amma bu indi bir reallıqdır. ABŞ prezidenti özü dəfələrlə deyib ki, ərəblər İsraille anlaşmalıdırlar və o bu yolu tapacaq. Hətta bu ilin aprelində «Reuters» agentliyi Ağ Evdəki mənbələrinə istinadən İsrail-Fələstin münaqişəsi ilə bağlı həll planının hazırlandığı haqda xəbər yaymışdı. Xəbərdə planın əsas müəllifinin prezidentin yəhudi əsilli kürəkəni Cared Kuşner və Yaxın Şərq təmsilçisi Ceyson Qrinblatt olduğu qeyd olunurdu.

Ancaq bundan əvvəl, 2017-ci ilin fevralında Ağ Ev Trampın Fələstin məsələsində ikidövlətli həll planını müdafiə etməyi qeyd olunurdu. Baxmayaraq ki, buna qədərki ABŞ administrasiyaları iki dövlətli həll planını müdafiə edib. O zaman sual yarana bilər ki, Trampın Qüdsü İsrailin paytaxtı olaraq tanıması, İsrail-Fələstin münaqişəsində iki dövlətli həll konsepsiyasını qəbul etməyən planı nədən ibarətdir və ərəblər bunu necə qəbul edə bilərlər? Çünki ötən 70 ildə əsas problem məhz bu olub.

Belə görünür, ABŞ prezidenti və onun ətrafındakı məsləhətçiləri daha fərqli bir yol tapıblar. Bu yol isə çox sadədir: ərəblərin İsraildən daha təhlükəli və qorxulu düşmənləri olmalıdır ki, ona görə hətta İsraille belə anlaşsınlar. Belə bir düşmən isə artıq var: İran.

Amerikanın İrani təcrid etməsi, küncə sıxışdırması və region üçün əsas təhlükə elan etməsinin arxasında bu səbəb dayanır. Fikir verdinizsə, sonuncu açıqlamasında Pompeo İrani hətta qatı sünni təşkilat olan Talibani dəstəkləməkdə ittiham etdi. Yeni müsəlman coğrafiyasında bütün qeyri-leqal silahlı dəstələr, terror qrupları İrana bağlanılır, bütün qara işlər İrana yüklənir. Bölgə dövlətlərinin, xüsusən də ərəblərin vahid düşməni İrandır kimi təəssürat yaradılır. Son iki ildə bir sıra ərəb ölkələrinin İrana qarşı cəbhə təşkil etməsi və bunun fonunda İsraille yaxınlaşması bu planın işlədiyini göstərir. İran Suriyada ələvi Əsədi himayə edir, Yəməndə şiə-zeydi husiləri, Livanda Hizbullahı, Fələstində isə Həması dəstəkləyir. O Həmas ki, artıq regionun bir çox dövlətlərində terror təşkilatı kimi tanınır və ya belə təqdim olunur.

Tezliklə, İran regiondakı bütün hakimiyyətlər üçün başlıca təhdid mənbəyi elan ediləcək. Paralel olaraq İran İsrail və ya böyük ehtimalla Səudiyyə Ərəbistanı ilə qarşı-qarşıya gətiriləcək, beləliklə, Suriya müharibəsində olduğu kimi, Fələstin məsələsi ərəblər üçün arxa plana keçəcək, nifrət İrana yönələcək. İranda böyük savaşa olmasa da, ərəblər ortaq düşmən İrana qarşı İsraille barışacaq və yəhudi dövlətini tanımağa məcbur ediləcək. Artıq Səudiyyə Ərəbistanı şahzadəsi də yaxın 15 ildə İranda savaşa biləcəklərini elan edib. Və buna qarşılıq İsraille münasibətləri nəzərəcarpacaq dərəcədə yumşaldı. Misir kəşfiyyat nazirinin Həmas liderindən Qəzzadakı yürüşü dayandırmasını tələb etməsi, Bəhreyn xarici işlər nazirinin "İsrailin özünü müdafiə haqqının olduğunu" bəyan etməsi Trampın yeni İsrail-Fələstin həll planının işlədiyini göstərir. Səudiyyə Ərəbistanı şahzadəsi isə İsraille ortaq maraqlarının olduğunu bu ilin aprelində ABŞ-da elan etdi. Həm də fələstinlilərin təklif olunan sülh planı ilə razılaşmalı olduğunu da bildirdi.

Beləliklə, yaxın dövrdə İran "şiə genişlənməsi" həyata keçirən, bölgədə bələlərin əsas səbəbkarı elan ediləcək. Təbii ki, bunun üçün uyğun şərait də formalaşacaq və hər kəs əyani şəkildə İranın bölgə üçün İsraildən daha təhlükəli olduğunu şahidi olacaq. Təbii ki, bu zaman region ölkələri "daha təhlükəli İrana qarşı" ABŞ və onun müttəfiqi İsraille barışmağa meyillənəcəklər. Çünki nə də olmasa artıq hər kəsin ortaq bir düşməni olacaq.

Azərbaycan "sendviç" kimi sıxılır -

böyük güclərdən Bakıya təhdid

Ölkəmiz İran, ABŞ və İsrail arasında - kritik gəlişmə; cənub qonşumuzla bağlı işə düşən Amerika projesi regionda yeni vəziyyət yaradıb; Azərbaycan odla su arasında qala bilər; "minalanmış sahə"ni necə keçməli?

ABŞ və İsrailin gündəmə gətirdiyi İrani neytrallaşdırmaq planı bu üzündən ölkəmiz üçün məxsusi perspektiv və eləməklə yanaşı, baş verəcək hadisələrin mümkün siyasi gəlir-çıxarını bir daha dəqiq hesablamaq zərurəti yaradır.

Bəs yaranmış durumda rəsmi Bakının xarici siyasət taktikası necə olacaq, bu kursa hansı düzəlişlər edilə bilər ki, Azərbaycan böyük geosiyaset oyununda "minalanmış sahə"ni itkisiz adlaya bilsin? Nəzərə alsaq ki, prosesləri Ermənistan da diqqətlə izləyir və proseslərdən öz xeyrinə faydalanmağa çalışacaq, eyni zamanda Qarabağ məsələsi bu fonda tamamilən başqa həll müstəvisinə keçə bilər, o zaman Bakı yaranmış vəziyyəti ikiqat ciddiylə almalı olacaq.

Təhlilçilərin şərhləri bu qəbildən suallara dəqiq cavab tapmağa tam imkan verməyə də, ən azı, vəziyyətin kritikliyini anlamaq imkanı yaradır.

"İslam dünyası ilə ABŞ və İsrail arasında güclənən konfrontasiya beynəlxalq münasibətlər üçün çoxsaylı problemlər yaradır. Özünün çoxvektorlu xarici siyasət kursu və Amerika və İsraille sınaqdan çıxmış əlaqələri, habelə islam kolonnasına rəhbərlik edən qardaş Türkiyə ilə strateji tərəfdaşlıq bloku ilə birgə yeni təhdidlərlə üzləşə bilər". "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, bu barədə politoloq Tofiq Abbasov minval.az saytıdakı məqaləsində yazıb.

Onun sözlərinə görə, Fələstin ərəzilərini işğaldan azad edilməsinin Bakı üçün heç bir alternativ yoxdur və Azərbaycan da Fələstinin ərazi bütövlüyü prinsipinin toxunulmaz şəkildə gözlənilməsinə hədəflənib: "Hansı ki, Azərbaycan da suveren qurum kimi qəbul edir. Köhnə Fələstin-İsrail konfliktinin nizamlanması müstəvisində ən ağıllı yol tərəflərdən bərabər uzaqlılıq prinsipi

olardı. Çünki diferensial yanaşma Bakı üçün manevr meydanı açır. Azərbaycanın müsəlman ümmətinin Fələstin və İsrail məsələsinə ortaq yanaşması faktorunu qulaqardı edə bilməməsinin də tənqidə və təşvişə ehtiyacı yoxdur. İndiki durum başqadır. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı həmişə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə dəstəkləyir. Başqa nəzər nöqtələri burada keçərli deyil".

Əslində söhbət təkə Fələstin məsələsində Bakının üzleşdiyi dilemmadan getmir. Fələstin-İsrail problemi belə görünür ki, ABŞ və İsrailin Yaxın Şərqlə bağlı böyük layihəsində yalnız elementlərdən biridir. Əsas hədəf isə əksər analitiklərə görə, İrandır, daha dəqiqi, oradakı 40 illik teokratik rejimi dəyişib dünyəvi sistemi bərqərar etməkdir.

Məlumdur ki, Donald Trampın Ağ Ev gəlişi ilə ABŞ yəhudi lobbisi və İsrailin bilavasitə təzyiqi ilə İrana qarşı sərt kurs götürüb, İran Birləşmiş Ştatlar təhlükə yaradan 3 ölkədən biri elan edilib, eks-prezident Barak Obama dövründə (2015) "Altılıq" səviyyəsində İranla imzalanmış nüvə anlaşmasından birtərəfli qaydada çıxıb, Tehrana qarşı 12 maddəlik şərti irəli sürüb və yeni sanksiyalar elan edib.

"Ya indi, ya da heç vaxt". ABŞ-ın "Stratfor" kəşfiyyat-analitik agentliyinin yeni məruzəsi belə adlanır və İsrailin İrana zərbə endirməsindən bəhs edir. "Bir də nə vaxt İsrailin əlində İranda nüvə saxısını ləğv etmək istəyən ABŞ prezidenti, yəhudi dövləti ilə İrana qarşı aşkar əməkdaşlıq arzusunda olan Səudiyyə şahzadəsi olacaq?", - deyir "Stratfor" sual edib.

Nə baş verir və vəziyyət necə inkişaf edə bilər? "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, "Avrasiya ideyalar emalatxanası" Elmi araşdırmaların dəstəklənməsi fondunun ekspertlər şurasının sədri Qriqori Trofimçukun virtualiz.org-ün suallarına verdiyi cavablar bu xüsusda diqqət çəkir.

Onun fikrincə, ABŞ və İsrailin bu hərəkətlərində təsədüf amili yoxdur: "Bir çox analitiklər, o cümlədən mən də Trampı Rusiyanın "dostu" hesab etməklə ciddi səhvə yol verdilər. Hazırda Vaşinqton öz məsələlərini heç öz tərəfdaşlarına, ələlxüsus Avropa İttifaqına müraciət etmədən də həll edə bilər. İsrail isə xüsusi müttəfiqdır, onu heç tərəfdaş da adlandırmaq düzgün olmazdı. Tərəfdaş iqtisadiyyat deməkdir, müharibə olan yerdə isə müttəfiq

qarşı bu cür hərəkətlərə yol vermir. Bu, tarixdə unikal hadisədir ki, kiçik bir dövlət kimə gəldi, hətta Vaşinqtonun özünə belə öz şərtlərini dikte edə bilər. Əgər Amerika və İsrail İrani yerli-öklü dəyişmək fikrinə düşüblərsə, onlar bu istiqamətdə hərəkət edəcəklər".

Azərbaycana gəlincə, ekspert qeyd edib ki, ölkəmizi bütün bu proseslərə cəlb etməyə çalışacaqlar: "İlk növbədə Türkiyə ilə müttəfiq münasibətləri hesabına".

Söz yox ki, İran mövzusu kritikləşsə, üç paytaxt - Tehran, Vaşinqton və Təl-Əviv, ola bilsin həm də Ankara Bakıdan daha konkret mövqə istəyəcək. O zaman Azərbaycana tərəflərdən bərabər uzaqlıqda durmaq mümkün olacaqmı? Cavabı zamanın öhdəsinə buraxaq və bu yerdə vaxtilə deputat Səməd Seyidovun ABŞ-da olarkən söylədiyi bir fikri xatırlatmaq la yetərlənək. Seyidov Amerikadakı çıxışların birində guya Rusiya və İranda gileylənərək demişdi ki, Azərbaycanı bu iki dövlət arasında sendviç kimi sıxılırlar. Azərbaycan indi də sıxılır, ancaq iki yox, artıq 3-4 dövlət arasında...

☐ **"Yeni Müsavat"ın analitik xidməti**

Azərbaycanda vaxtı keçmiş kreditlərin problemi aktual olaraq qalmaqdadır. Mərkəzi Bankın məlumatına görə, kredit qoyuluşlarında vaxtı keçmiş kreditlərin həcmi bu ilin aprel ayının 1-nə 1 milyard 710,2 milyon manat təşkil edib.

Bu, ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 119,9 milyon manat və ya 7,54 faiz çoxdur. İlin əvvəli ilə müqayisədə isə bu ilin martında problemlı kreditlərin həcmi 83,5 milyon manat və ya 5,13 faiz artıb.

Problemlı kreditlərin ümumi kredit qoyuluşlarındakı payı isə 16 faizə yaxınlaşır.

Qeyd edək ki, bu ilin əvvəlindən etibarən problemlı kreditlərlə bağlı məsələyə dövlət tərəfindən müdaxilə ediləcəyinə dair məlumatlar yayılırdı. Hətta Milli Məclisin spikeri Oqtay Əsədov məsələnin hökumətin diqqətində olduğunu bildirmişdi. Bir çoxları vaxtı ötmüş kreditlərlə bağlı apreldə keçirilən prezident seçkiləri ərəfəsində hansısa qərarın olacağını gözləyirdilər. Daha sonra eyni gözləntilər Cümhuriyyətin 100 illiyi ərəfəsi ilə bağlı dile getirildi. Lakin bu gözləntilərin heç biri özünü doğrultmadı.

Hökumətin on minlərlə sadə vətəndaşın həyatını çətinləşdirən, eyni zamanda banklar üçün ağır problemə çevrilən bu məsələnin həllinə dəstək verməməsi nə ilə bağlıdır? Nəzərə çatdırmaq ki, burada əsas problem dollar kreditləri ilə bağlıdır. 0.78 manatla dollar krediti götürən vətəndaş heç bir günahı, rolu olmadan baş verən devalvasiyalardan sonra həmin vəsaiti

Hökumət problemlı kreditlər məsələsinə niyə əncam çəkmir...

Ekspert: "Beynəlxalq Bankda oliqarxların 10 milyard manat krediti dövlət hesabına bağlandı"

kredit işinə görə edilən mürciətlərin sayı isə gündən-günə artır. Hazırda məhkəmə mürciətlərinin 60-70 faizi kreditlərlə bağlıdır. Amma bu, məhkəmə yolu ilə də həll olunması məsələ deyil".

Ekspert deyir ki, əsas məsələ problemin həlli üçün zəruri olan maliyyə qaynaqlarının tapılmasıdır: "Hökumət və Mərkəzi Bank maliyyə qaynağının tapılması üçün heç bir addım atmaq istəmir. Düşünürlər ki, zəif banklar sıradan çıxacaq. Ola bilər ki, dayanıqlı banklara yardım edilməsi məsələsi sonradan gündəmə gəlsin. Amma hazırda hökumət məsələyə seyrçi mövqe tutur, problem isə gün-gündən dərinləşir. Bank sektoru artıq iflic vəziyyətinə düşür: nə normal kredit verə bilirlər, nə iqtisadiyyatda aktiv rol ala bilirlər. Bank sektoru iqtisadiyyat üçün ağır bir yükə çevrilməkdədir. Problem həm ciddi sosial və mənəvi ağırlıq yaradır, ailələr dağılır, intiharlar artır".

N.Cəfərliyə görə, problemlı kreditlər məsələsinin

kökündən həll olunması üçün təxminən 5 milyard manat vəsaitə ehtiyac var: "Bu vəsait üçün mənbə ya dövlət büdcəsi ola bilər, ya da Dövlət Neft Fondu. Hökumət bu məsələyə qarışmır, vaxt keçdikcə tələb olunan vəsaitlərin həcmi də çoxalır. Birinci devalvasiyadan sonra problemi 1,2-1,3 milyard manatla həll etmək olardısı, indi bu məbləğ 5 milyarda çatıb. Bir qədər də keçsə, məbləğ daha da yüksələcək".

N.Cəfərli hesab edir ki, hökumətin problemin həllinə qarışmaması bir neçə səbəblə bağlıdır: "Əvvəla, belə görünür ki, hökumət dövlət vəsaitlərini bu problemin həllinə xərcləmək istəmir. İkincisi də, hesab edirlər ki, bir dəfə dövlət yardım eləse, banklarda və vətəndaşlarda arxayınçılıq yaranacaq, bir müddət sonra yenidən eyni problem meydana gələcək. Lakin nəzərə alınmır ki, bu problem devalvasiyalara görə yaranıb. Devalvasiyalar isə vətəndaşın günahı üzündən olmayıb. Digər tərəfdən, Beynəlxalq Bankdan məmurlara bağlı oliqarxların götürüb qaytarmadığı on milyard manat kredit dövlət hesabına bağlandı. Amma minlərlə sadə vətəndaşın həyatını ağırlaşdıran bir problemin həllinə qarışmaq istəməzlər. Əslində bu işə Beynəlxalq Bankın xilasına sərf olunandan iki-üç dəfə az vəsait tələb olunur. Nəticədə problemlı kreditlər hər ay 1,5-2 faiz artır. Belə getse, ilin sonunadək rəsmi rəqəmlərdə 30 faizə, qeyri-rəsmi rəqəmlərdə isə 40 faizdən yuxarıya qalxacaq".

□ Dünya SAKİT, "Yeni Müsavat"

1.70 manatla ödəməyə məcbur edilir. Əksəriyyət isə müflisləşdiyindən bunu ödəyə bilmir.

"Yeni Müsavat"ın bu sualına cavab verən iqtisadçı-ekspert Natiq Cəfərli deyir ki, problemlı kreditlərin həcmi ilə bağlı açıqlanan rəsmi rəqəm heç də realığı tam əks etdirmir: "Bu problem artıq üçüncü ildir davam edir. Əslində onun həlli istiqamətində birinci devalvasiyadan sonra hökumət tərəfindən zəruri addımlar atılmayıdı. Lakin nədənsə bu addımlar atılmadı. İkinci devalvasiya isə problemi qat-qat ağırlaşdırdı. Həm banklar, həm vətəndaşlar çətin duruma düşdülər. Bu gün rəsmi rəqəmlərə görə, problemlı kreditlərin ümumi kredit qoyuluşlarında payı 16 faizə çatır. Lakin Moody's, Fitch, S&P kimi beynəlxalq agentliklərin hesablamalarına görə, bu rəqəm 30 faizdən yuxarıdır. Dünyada problemlı kreditlərin həcmi 3 faizi keçən kimi həyəcan təbili çalınır, banklar lazım olan addımları atmağa çağırılır. Azərbaycanda artıq bu norma on dəfə keçilib. Görünən budur ki, nə banklar bu məsələni təkbəşinə həll edə, nə də vətəndaşlar kreditləri qaytara biləcəklər. Məhkəmələrə

nəzərən hesablamalarına görə, bu rəqəm 30 faizdən yuxarıdır. Dünyada problemlı kreditlərin həcmi 3 faizi keçən kimi həyəcan təbili çalınır, banklar lazım olan addımları atmağa çağırılır. Azərbaycanda artıq bu norma on dəfə keçilib. Görünən budur ki, nə banklar bu məsələni təkbəşinə həll edə, nə də vətəndaşlar kreditləri qaytara biləcəklər. Məhkəmələrə

nəzərən hesablamalarına görə, bu rəqəm 30 faizdən yuxarıdır. Dünyada problemlı kreditlərin həcmi 3 faizi keçən kimi həyəcan təbili çalınır, banklar lazım olan addımları atmağa çağırılır. Azərbaycanda artıq bu norma on dəfə keçilib. Görünən budur ki, nə banklar bu məsələni təkbəşinə həll edə, nə də vətəndaşlar kreditləri qaytara biləcəklər. Məhkəmələrə

"MTN işi"ndə "8-ci kilometr bazarı" davası

Akif Çovdarov məhkəmədən bəraət, Səfərov qardaşları əllərindən alınan bazarı istəyirlər

2005-ci ilin axırlarında Səfərov qardaşlarından alınan "8-ci kilometr" bazarının davası indi də Bakı Apelyasiya Məhkəməsində davam edir. Eldar Mahmudov 2004-cü ildə nazir vəzifəsinə əyləşib yerini rahatlayandan sonra göz atdığı məkanlardan biri də məhz "8-ci kilometr" bazarı olub. 2005-ci ilin oktyabrında nazirlərə qarşı məlum əməliyyatdan sonra MTN-çilərin baş çəkdiyi ilk məkan da bu bazar olub. Səfərovların Cəlilabaddan olması onların asanlıqla sabiq iqtisadi inkişaf naziri Fərhad Əliyevin qohumları kimi hücumu məruz qalmalarına yol açdı.

Hazırda məhkəmədə də bu iş üzrə araşdırmalar davam edir. Əsas fiqurant isə Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin (MTN) Energetika və Nəqliyyat Sahələrində Təhlükəsizlik Baş İdarəsinin həbsdə olan sabiq reisi, general-mayor Akif Çovdarovdur. Düzdür, bazarın Səfərovlardan alınmasında Eldar Mahmudovun müavini Hilal Əsədovun da adı qırmızı xətlə keçir. Amma o, həbsdə deyil və yalnız bir dəfə məhkəmədə ifadə verməklə canını qurtara

bilib. Hakim Faiq Qasimovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə "8-ci kilometr" bazarı epizodu üzrə Cəfər Səfərov və Qəhrəman Səfərov ifadə veriblər. Onlar bazarın Akif Çovdarov tərəfindən zorla əllərindən alındığını deyiblər və qaytarılmasını istəyiblər. Akif Çovdarov isə məhkəməyə mürciət edərək bəraətə bəraət hökmünün çıxarılmasını istəyib. Ondən başqa, müttəhimlər kürsüsünə sabiq MTN-çilər A.Əliyev, O.Osmanov və S.Məmmədov da çıxarıblar.

Onlar da bəraətində bəraət hökmünün çıxarılmasını istəyib. Qeyd edək ki, Bakı Hərbi Məhkəməsinin hökmü ilə Akif Çovdarov 12 il müddətində azadlıqdan məhrum edilib. Hökmə əsasən, MTN-in Energetika və Nəqliyyat Sahələrində Təhlükəsizlik Baş İdarəsinin sabiq əməkdaşı, polkovnik Səlim Məmmədov

11, nazirliyin sabiq idarə reisi, mayor Akif Əliyev 5, MTN-in şöbə reisi olmuş Orxan Osmanov 4 il müddətində azadlıqdan məhrum olunub. Məhkəmə Akif Çovdarovun general rütbəsinin alınması ilə bağlı ölkə prezidentinə təqdimat göndərilməsi bəraətə xüsusi qərar da çıxarıb. Xatırladaq ki, Akif Çov-

darova Cinayət Məcəlləsinin 145.3 (qanunsuz azadlıqdan məhrumetmə ehtiyatsızlıqdan zərərçəkmiş şəxsin ölümünə və ya digər ağır nəticələrə səbəb olduqda), 179.3.1, 179.3.2 (mənimləmə və ya israfetmə mütəşəkkil dəstə tərəfindən külli miqdarda törədildikdə), 181.3.1, 181.3.2 (quldurluq mütəşəkkil dəstə tərəfindən külli miqdarda əmlak əldə etmək məqsədilə törədildikdə), 182.3.1, 182.3.2 (hədə-qorxu ilə tələbetmə külli miqdarda əmlak əldə etmək məqsədilə törədildikdə), 228.4 (qanunsuz olaraq qaz silahını, soyuq silahı, o cümlədən soyuq atıcı silahı əldə etmə, satma və ya gəzdirmə), 302.1, 302.2 (gizli qaydada informasiya alınması üçün nəzərdə tutulmuş texniki vasitələrdən istifadə edilməklə əməliyyat-axtarış fəaliyyəti haqqında qanunvericiliyi pozma), 311.3.1, 311.3.2, 311.3.3, 311.3.4 (rüşvət alma qabaqcadan əlbir olan

bir qrup şəxs və ya mütəşəkkil dəstə tərəfindən hədə-qorxu tətbiq olunmaqla külli miqdarda və təkrar törədildikdə), 313 (vəzifə saxtakarlığı), 341.2.1, 341.2.2 və 341.2.3-cü (bir qrup şəxs tərəfindən silah tətbiq olunmaqla hakimiyyətdən sui-istifadə etmə, hakimiyyət həddini aşma və ya hakimiyyətdən istifadə etməmə ağır nəticələrə səbəb olduqda) maddələri, Səlim Məmmədov həmin Məcəllənin 145.3, 179.3.1, 179.3.2, 181.3.1, 181.3.2, 182.3.1, 182.3.2, 302.1, 302.2, 311.3.1, 311.3.2, 311.3.3, 311.3.4, 313, 341.2.1, 341.2.2 və 341.2.3-cü maddələri, Akif Əliyevə həmin Məcəllənin 145.3, 179.3.1, 179.3.2, 181.3.1, 181.3.2, 182.3.1, 182.3.2, 302.2, 311.3.1, 311.3.2, 311.3.3, 311.3.4, 313, 341.2.1, 341.2.2 və 341.2.3-cü maddələri və Orxan Osmanova isə həmin Məcəllənin 145.3, 181.3.1, 181.3.2, 182.3.1, 182.3.2, 302.2, 311.3.1, 311.3.2, 311.3.3, 311.3.4, 341.2.1, 341.2.2 və 341.2.3-cü maddələri ilə ittihamlar irəli sürülüb.

□ E.HÜSEYNOV, "Yeni Müsavat"

Ermənistanın yeni hakimiyyəti Serj Sərkisyan iqtidarından fərqli olaraq, İrəvanın təcavüzkar dövlət olduğunu gizlətməyərək daha qabarıq şəkildə nümayiş etdirməkdədir. Məsələn, əgər Serj Sərkisyan işə salmaq istədiyi Xocalı aeroportundan mülki məqsədlər üçün istifadə edəcəyini deyərək, bu aeroporta uçacaq təyyarənin ilk sərnişini olacağı iddiasını səsləndirirdisə - hərçənd sabiq prezident nakam getdi - işğalçı ölkənin hazırkı rəhbərliyi Xocalı aeroportu ilə bağlı hərbi məqsədlərini reallaşdırdıqlarını gizlətmir.

Düşmən ölkənin Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Artsrun Ovannisyan aeroportun hərbi məqsədlər üçün istifadə olunduğunu etiraf edib. "Xocalı aeroportu hərbi məqsədlər üçün istifadə olunur və qrafikə uyğun işləyir". Ovannisyan aeroportun mülki uçuşlar və turist daşımaq üçün istifadə olunmasının hələ tez olduğunu da deyib. "Mülki uçuşlar həyata keçirmək üçün imkan olarsa, maraqlı turistik istiqamətlər yarada bilərik" - Ovannisyan bildirdi (modern.az).

Azərbaycan tərəfi əvvəllər Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatına Xocalı hava limanının Ermənistanın işğalçı qüvvələri tərəfindən istismar edilməsinin həm beynəlxalq hüquqa zidd olduğunu, həm də bölgədə təhlükəsizlik vəziyyətinə xələf gətirdiyini bildirdi. Lakin görünür budur ki, Ermənistan cəzasızlıq mühitinin davam etməsi səbəbindən daha da azğılaşıb, artıq təcavüzkarlığını rəsmən elan edir. Bundan əvvəl Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan da açıq şəkildə İrəvanın Qarabağı işğal etdiyini bəyan etmişdi.

Son günlərdə Ermənistanın Naxçıvanla sərhəd bölgədə tərribat-diversiya hərəkətlərinə əl atması, işğalçı ölkənin xarici işlər və müdafiə nazirlərinin cəbhə xəttinin bu hissəsinə gəlməsinin ardınca əsgərimizin şəhid olması da İrəvanın aqressiv siyasətindən xəbər verir. Ermənistan da açıq-aşkar şəkildə Azərbaycanın digər tarixi ərazilərinə, Naxçıvan bölgəsinə qarşı iddialar səslənməkdədir. Düşmən ölkənin ekspertləri yerli mediada Naxçıvanı "geri qaytarılmalyıq" kimi cəfəng iddiaları yayırlar.

Ciddi ekspertlər isə onsuz da fəlakətli durumda olan Ermənistanın Naxçıvan istiqamətində tərribatlara əl atmasının daha çox daxili ictimaiyyətə yönəlik cəhd olduğunu güman edirlər. Fakt budur ki, Paşinyanın dəstəsi küçələrdən yığışandan sonra da Ermənistan da aksiyalar

dayanmayıb. İş o yerə çatıb ki, N.Paşinyan ikinci dəfə erməniləri kütləvi itaətsizliyə son qoymağa, küçələrdən yığışmağa çağırıb. Baş nazir onu da deyib ki, İrəvanda vətəndaş itaətsizliyi aksiyaları sabotajdır.

Göründüyü kimi, N.Paşinyan daxildəki gərginliyə görə çox narahat görünür və mümkündür ki, onun Azərbaycanla sərhəddə gərginliyə nail olmaqla "müharibə başlayır" görünüşü yaratmaq cəhdləri etirazçı kütləni susdurmağa hesablanmış. Ancaq gərginliyin artmasını başqa amillərlə əsaslandırmaq da var. Bir sıra müşahidəçilər Ermənistanın cəsarətinin arxasında onun Kremldəki himayədarlarının rol oynadığını istisna etmirlər. Hesab olunur ki, Paşinyan Soçidə prezident Putinlə görüşdükdən sonra cəsarətlənib, bu da ona verilən təlimatlarla əlaqədar ola bilər. Rusiyanın Ermənistan "Tor2" sistemlərinin verilməsinə başlaması, həmçinin Abxaziyada Rusiya rəsmisinin Qarabağ separatçıları ilə bir araya gəlməsini də xatırlasaq, iddiaların əsaslı olduğunu söyləyə bilərik.

Lakin əksini düşünənlər də var. Məsələn, Rusiyanın tanınmış analitiki Oleq Kuznetsov axar.az-a müsahibəsində baş verənlərə görə Rusiyanı deyil, ABŞ-ı günahlandırır. Rus ekspertə görə, Cənubi Qafqaz regionundakı vəziyyətə Naxçıvan ərazisində Azərbaycan ordusunun hərbi qulluqçusunun qətlə yetirilməsi faktı ən böyük təhdiddir: "Belə ki, bu ərazidə cəbhə xətti Azərbaycanla Ermənistan arasında dövlət sərhədlərini tənzimləyən 1921-ci il Moskva və Qars müqavilələrinə söykənən beynəlxalq sistemdən baxılır. Məhz bu səbəbdən yeni - Rusiya və Türkiyənin bu münaqişəyə bilavasitə cəlb olunması təhlükəsi gündəmə gəlir (doğrusu, bu təhlükə daim mövcud olub - O.K.). Bu halda adıçəkilən ölkələrin münaqişə tərəflərinə dəstək verəcəkləri

Ermənistanın yeni torpaq

İddiaları - müharibə qaçılmazdır

İşğalçı ölkənin Naxçıvan istiqamətdə fəallaşması Azərbaycanı daha sərt tədbirlərə əl atmağa sövq edir; erməni politoloq: "Erməni xalqı əbədi müharibə içində yaşamağa məhkumdurmu?"; Qafar Çaxmaqlı: "Onlar Naxçıvanı "geri qaytarmaq" istəyirlərsə, biz də İrəvanı geri almaq barədə düşünməliyik..."

qaçılmaz hala çevriləcək. Müvafiq olaraq Türkiyə Azərbaycan tərəfinə, Rusiya isə Ermənistanın keçəcəkdir. İlin əvvəlindən mən arxasında ABŞ siyasi elitasının dayandığı rəsmi İrəvanın buna cidd-cəhd və səylər etdiyi barədə daim çıxışlar etmişəm. Onların əsas məqsədi Rusiya ilə Türkiyənin yaxınlaşmasına mane olmaq, Türkiyəni NATO-da saxlamaq və Rusiyanın beynəlxalq təcridini dərinləşdirməkdir. Bu gün Ermənistan ABŞ tərəfindən Rusiyaya qarşı çıxış edir, lakin çox təəssüf ki, Moskva bunu başa düşür".

Oleq Kuznetsov proseslərin sonrakı axarı barədə mülahizələrini söyləyərkən deyib ki, münaqişənin cərəyan etdiyi bütün dövr ərzində Rusiyanın mövqeyi tam trotskiçi, yeni "nə hərbi, nə sülh" olub və bu mövqe dəyişməz olaraq qalacaq: "Bu da İrəvana hərbi-siyasi üstünlük verir. Lakin son vaxtlar Moskvaya əvvəllər olmayan başqa hərbi-siyasi faktorlar təsir göstərməyə başlayıb və bu səbəbdən Kremlin bu məsələdə mövqeyi dəyişikliklərə məruz qalmalıdır. Əks halda, Kremli diplomatik sahədə daha bir məğlubiyyət gözləyir".

Ermənşünas alim Qafar Çaxmaqlı isə "Yeni Müsavat" a bildirdi ki, ermənilərin Naxçıvanı iddiaları yeni deyil: "Düşünürəm ki, gələcəkdə də Naxçıvanla bağlı, onun işğal edilmə-

si ilə bağlı planları olacaq. "Böyük Ermənistan" qurma proqramının içində Qarabağla yanaşı, Azərbaycanın bu bölgəsi də yer almaqdadır. 90-cı illərdə Naxçıvanı işğal etməyə cəhd edildilər, amma kəskin dirəniş gördülər. Bəlkə də Heydər Əliyev o zaman Naxçıvanın rəhbəri olmasaydı, indi Naxçıvanı da Qarabağdan danışıqları ilə xeyli fəaliyyətdə olub və bunu davam etdirəcək".

Bütün bunlarla yanaşı, Q.Çaxmaqlı tədbirli olmağımızı zəruri sayır: "Bu gün Ermənistanın yeni hakimiyyətinin güc nazirləri "Biz Naxçıvanı qaytaracağıq" deyirlərsə, bunun nə dərəcədə ciddi olduğunu anlamalıyıq və tədbirlərimizi görməliyik. Azərbaycanın bu bölgədə hərbi

cəhətdən üstün olması onları narahat edir. Olası Qarabağ müharibəsində Naxçıvandan İrəvana iki saatlıq məsafənin olduğunu da gözəl bilirlər. Burada şəhid verilməsi Ermənistanın özündə panik bir durum yaradır, "birdən Azərbaycan hücum keçər" deyirlər. Baxın, politoloq Narek Sarkisyan adında biri öz statusunda nə yazıb: "Qarabağda yenə bir əsgər öldü..." Bu, inqilabdən sonra ilk qurban idi. Erməni xalqı əbədi müharibənin içində yaşamağa məhkumdurmu? Əlbəttə deyil. Beləliklə, gec-tez Ermənistanın yeni, qanuni hökuməti bizim əsas problemimizlə bağlı cavab verməlidir: öz xalqına sülhü necə gətirəcək? Qoy sülhü güzəştlərlə gətirsin, izah etsin xalqına ki, bu, ağır qiymətlər bahasına olacaq, çünki dəyərli bir şeyi - sülhü satın alacağıq. İnsanlar anlayaçaqlar... Qonşuları ilə davamlı müharibə şəraitində yaşayan ölkələr azad və xoşbəxt olmur". Bu, qorxunun əlamətidir. Statusa şərh verənlərin fikirləri daha maraqlıdır. "Bəs Qarabağ necə olsun? Biz bunlardan imtinamı etməliyik?" Mənə elə gəlir ki, Dağlıq Qarabağ danışıqları fonunda bir çox məsələlərin hələ həllənmədiyi halda, Ermənistanın yeni baş nazirinin verdiyi bəyanatlara adekvat cavab verilməlidir". Danışıqlar prosesinə yeni müdafiə naziri Tonoyanın və xarici işlər naziri Mnasakan-

yanın verdikləri bu açıqlamaların prizmasından baxmaq lazımdır. Bu adamlar sülh istəmirlərsə, demək, müharibə qaçılmazdır. Onlar Naxçıvanı "geri qaytarmaq" istəyirlərsə, biz də İrəvanı geri almaq barədə düşünməliyik".

Yazı çapa hazırlanarkən xəbər yayıldı ki, Rusiya XİN rəhbəri Sergey Lavrov Ermənistanın yeni xarici işlər naziri Zöhrab Mnatzakanyanla Qarabağ münaqişəsini telefonla müzakirə edib. TASS xəbər verir ki, məlumatı Rusiya Xarici İşlər Nazirliyi yayıb. Bildirilib ki, mayın 23-də Ermənistan tərəfinin təşəbbüsü ilə Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrovla Ermənistanın xarici işlər naziri Zöhrab Mnatzakanyan arasında telefon danışıqları baş tutub: "Aktual məsələlər müzakirə edilib". Nazirliyin məlumatında qeyd olunub ki, nazirlər ikitərəfli tədbirlərin planını, eləcə də ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrliyinin xətti ilə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması üzrə nəzərdə tutulan məsələləri müzakirə edə bilərlər. Çox güman ki, Mnatzakanyanın Naxçıvanla sərhədə gedəndən sonra bu istiqamətdə Azərbaycan əsgərinin həlak olmasından da danışıqlar. Lavrovun öz soydaşına nə kimi təlimatlar verdiyini tezliklə biləcəyik. Hər halda, cəbhə xəttində baş verənlər bunu göstərəcək...

İraqda koalisiya axtarırları

Sədr İrana yaxın olan qüvvələri hökumətdən kənar qoymağa çalışır

İraqda ötən bazar günü keçirilən seçkinin qalibi olan din adamı Müqtəda Sədr dünyanın diqqət mərkəzindədir. M.Sədrin "Sairun" koalisiyası 329 yerlik parlamentdə 54 mandat qazanıb. "Həşdi Şabi"-nin "Fəth Alyansı" 47 yerlə ikinci, baş nazir Heydər İbadinin rəhbərlik etdiyi "Nəsr koalisiyası" isə 42 yerlə üçüncü olub. Səslərin bu şəkildə bölünməsi seçkilərdə çoxlu sayda partiya və koalisiyanın iştirak etməsi olub. Ümumilikdə parlament seçkilərində 329 nəfərlik parlament yeri uğurunda 25 partiya və 63 koalisiyadan 6904 nəfər namizəd iştirak edib.

Qeyd edək ki, İraqın yeni hökumətini M.Sədr və onun rəhbərlik etdiyi koalisiya formalaşdıracaq. Çünki İraq Konstitusiyasına əsasən daha çox mandat qazanmış partiya hökuməti formalaşdırır. Seçkilərdən sonra 90 gün ərzində yeni hökumət formalaşır. İraq parlament sistemli respublikadır. ABŞ-ın işğalından sonra formalaşan sistemə əsasən parlamentin sədri sünni, baş nazir şiə siyasətçi, prezident isə kürd partiyalarının nümayəndəsi olmalıdır.

Parlamentin ilk iclasından sonrakı 30 gün ərzində İraqın yeni prezidenti parlament tərəfindən seçilir. Yeni seçilmiş prezident isə 15 gün ərzində parlamentdə ən çox mandata sahib olan partiya hökuməti qurmağı tapşırır.

Hazırda Müqtəda Sədr seçkilərin qalibi kimi siyasi qruplarla danışıqları davam etdirir. Ancaq onun özünün, yoxsa elan etdiyi kimi, texokrat birinin və ya hazırkı baş nazir İbadinin hökumət başçısı olması dəqiq deyil. Məsələ ondadır ki, Sədr bəyan edib ki, İrana yaxınlığı ilə seçilən "Həşdi Şabi" və keçmiş baş nazir Nuri Maliki və keçmiş prezident Cəlal Talabninin partiyası istisna olmaqla digər siyasi qurumlarla koalisiya danışıqları aparmağa hazırdır. Sədrin bu addımı onun İrənlə məsafə saxlamaq istəyi ilə izah olunur. Yeri gəlmişkən, ötən ilin avqustunda Sədr Səudiyyə Ərəbistanına səfər edərək vəliəhd-şahzadə Məhəmməd bin Salmanla görüşüb. Onun bu addımları İrənlə məsafə saxlamaq və ərəb dünyası ilə yaxınlaşmaq cəhdi kimi yozulur.

Bir neçə gün əvvəl isə sürpriz xəbər yayılıb. Məlum olub ki, amerikalılar Sədrə danışıq aparır. Bu barədə mətbuata Müqtəda Sədrin ofisinin müdiri Ziya Əsədi açıqlama verib. Əsədi deyib ki, amerikalılar vasitəçilər vasitəsilə onlarla əlaqə qurublar.

Qeyd edək ki, ABŞ 2003-cü ildə İraqı işğal etdikdən az sonra yerli müqavimət dəstələri amerikalılara qarşı hücumlar təşkil etməyə başlayıb. Onlardan ən çox parlayanlardan biri də M.Sədrin rəhbərlik etdiyi "Mehdi Ordusu" olub. Hazırda ABŞ ordusunu çıxarsa da, İraqda hələ də 7 minə yaxın silahlı güc və bazaları qalmaqdadır. Təbii ki, amerikalılar "Həşdi Şabi" tərkibində də mövcud olmuş Sədrə sadıq silahlı güclərdən xəbərdardır və onların yenidən meydana çıxacağından narahatdır.

Ancaq gözlənilmədiyi kimi, Z.Əsədi daha sonra bu açıqlamasını təkzib edib. Əsədi deyib ki, mediada onun adından yayılan xəbərlər həqiqəti əks etdirmir. Amerikalılarla Sədr qrupu arasında hər hansı təmas yoxdur. Eyni zamanda əlavə edib ki, amerikalılar vasitəçiləri göndərsələr də, onlar danışıq aparır.

Bu arada Bağdadda mətbuat konfransı keçirən baş nazir Heydər İbadi Ali Seçki Komissiyasını seçkilərin nəticələri ilə bağlı şəffaf fəaliyyət göstərməyə çağırıb. Eyni zamanda siyasi və seçki ittifaqlarına mövcud qanunlar çərçivəsində hərəkət etməyə çağırıb.

Maraqlıdır ki, Heydər İbadi bildirib ki, Sədrlə birlikdə o da texokrat hökumət kabinetinin qurulmasında yaxın görüşlərə sahibdirlər. Ancaq İbadi özünün də bu koalisiyada yer alıb-almayacağı və hansı postda olacağı ilə bağlı məlumat verməyib. Xatırladaq ki, ötən həftə Sədr bir sıra siyasi xadimlərlə, o cümlədən baş nazir İbadi, keçmiş baş nazir İyad Əllavi, həmçinin Bağdadda fəaliyyət göstərən bir sıra ölkələrin səfirləri ilə görüşüb.

Bu arada İyad Əllavinin Sədrə koalisiya qura biləcəyi haqda məlumat yayılıb. Hazırda Əllavi Livanda müalicə alır. Ancaq partiyasının rəsmiləri "Sairun" ittifaqı ilə koalisiyaya getmək ehtimalını inkar etməyiblər. Eyni zamanda Maliki ilə ittifaqı onlar da istisna ediblər. Yeri gəlmişkən, Əllavinin Ərbilə gedərək Kürdüstan Demokrat Partiyasının sədri Məsud Bərzani ilə görüşdüyü bildirilir. Əllavinin yalnız partiyası adından, yoxsa Sədrin adından danışıqlar apardığı bilinmir. Ancaq açıqlamalardan və görüşlərin sxemindən belə aydın olur ki, Sədr Əllavi, eləcə də İbadi və Bərzani ilə koalisiya yaratmağa daha çox meyllidir. Eyni zamanda onun İrana daha yaxın hesab olunan Amirinin liderlik etdiyi "Həşdi Şabi" və Malikin "Qanun İttifaqı" koalisiyası ilə hökumət qurmaq istəmədiyi hiss olunur. Bu isə o deməkdir ki, digər partiyalar da cəlb edə biləcəyi təqdirdə Sədr İbadi və Əllavi ilə yeni hökuməti quraçaq. Maliki və Amiri isə müxalifətdə qalacaq.

□ **Kənan RÖVŞƏNOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

Ermenistanın yeni baş naziri Nikol Paşinyanın aqressiv davranışlarına görə Serj Sərkisyanın da önə çıxması hətta erməni ekspertlərini də təəccübləndirməkdədir. Məsələ burasındadır ki, Sərkisyan Qarabağda separatizmin baş qaldırmasında, Azərbaycan torpaqlarının işğalında iştirak etmiş bir cani idi. Bu mənada onun hətta Avropa təşkilatlarının tribunasında radikal bəyanatlar səsləndirməsi elə də təəccüblü görünmürdü. Amma "müharibə partiyası"nı təmsil edən Sərkisyanın fərqli olaraq, N.Paşinyanın nənəsi Qarabağda döyüşməyib, heç hərbi xidmətdə belə olmayıb. Bu mənada onun aqressiyasının ifrat həddə olması suallar doğurur. Düzdür, hesab olunur ki, erməni baş nazir Qarabağla bağlı güzəştli mövqeyin onun hakimiyyətinin sonunu gətirəcəyini də anlayır, ona görə radikallıq nümayiş etdirir. Lakin bu da var ki, ifrat radikallıq Ermənistanın bir dövlət kimi məhvinə rəvac verən proseslərə apara bilər.

Hətta britaniyalı ekspert Tomas de Vaal özünün "Carnegie Europe" mərkəzinin saytında dərc edilmiş məqaləsində də Paşinyanın Qarabağla bağlı kəskin mövqeyindən bəhs edib. "Ermənistanın yeni baş naziri Nikol Paşinyan Qarabağ münafiqəsinə dair sərt mövqə nümayiş etdirir. Qarabağ münafiqəsinin nizamlanmasının müəyyən qədər silkələnməyə ehtiyacı var, amma belə də güclü yox"- ekspert yazıb (Virtualaz.org). **O, Paşinyanın Qarabağa dair ilk bəyanatlarının "çalxalanma" yaratdığını qeyd edib və yazıb:** "O, diplomatdan daha çox kütlədən çıxmış adam kimi danışır, Dağlıq Qarabağın Ermənistanın "ayrılmaz hissəsi olduğunu" deyir". Analitik hesab edir ki, yeni baş nazirin sərt mövqeyi Ermənistandakı daxili siyasi vəziyyətlə bağlıdır. Paşinyan hakimiyyətə Qarabağda döyüşən və Ermənistan 20 il rəhbərlik edən Köçəryanla Sərkisyanın ardınca gəlib. Aydıncı ki, o, milli təhlükəsizliyin təminatına dair öz mandatını bərkətməyə və Qarabağ ermənilərini onların yanında olduğuna inandırmağa çalışır. Lakin Tomas de Vaalın fikrincə, təhlükə bundan ibarətdir ki, erməni lideri Qarabağın suverenliyi haqda açıq danışır və torpaqların qaytarılmayacağını deyir. Belə olan halda isə Bakı üçün danışıqlar aparmağa məsələ qalmır, hər iki tərəf müharibəyə qayıdır. Müəllif qeyd edir ki, son 15 ildə danışıqlar aşağıdakı rejimdə aparılırdı: tərəflərdən hər biri ATƏT vasitəçilərinin işləməsi üçün şərait yaradıb, amma ciddi iş görülməyib. Çünki real irəliləyiş əldə edilməyib. Nəticədə münafiqə Birləşmiş Ştatların gündəmindən çıxıb, hərçənd xoşbəxtlikdən Tramp administrasiyası vasitəçilik rolundan imtina cəhdlərinə müqavimət göstərmiş və Endryu Şoferi Minsk Qrupuna həmsədr təyin edib. Tomas de Vaal yazır ki, Paşinyanın bu populist bəyanatları ilə bağlı Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev hələlik təmkinli davranır, susur. Hərçənd şübhəsiz ki, Azərbaycan prezidenti Ermənistan qarşı daha sərt ritorikaya əl atmaq imkanındadır, amma İlham Əliyev Paşinyana reaksiya verməməklə düz edir. Nəticədə onun müdafiə naziri bəzi tipik hərbe-zorba bəyanatları verib, XİN-in rəsmi nümayəndəsi isə daha diplo-

matik şəkildə etiraz bildirib. "Lakin Azərbaycan prezidenti daha nə qədər təmkinli davranacaq? Üzücü ola biləcək seçki kampaniyası zamanı Paşinyan və onun tərəfdarları Qarabağ məsələsində barışıq tonu səsləndirmək istəmir, qorxurlar ki, onların vətənpərvərlik səlahiyyətləri şübhə altına alınacaq. Ona görə də Ermənistanın münafiqəsinə dair yeni, konsolidasiyalı mövqeyinin formalaşması üçün çoxlu aylar keçməlidir" - deyər, müəllif yazır ki, Tomas de Vaal qeyd edir ki, danışıqlarda yeni təfəkkür lazımdır və bunu Ermənistanın yeni xarici işlər naziri Zöhrab Mnatsakanyan təqdim edə bilər. "Hiperehtiyatlı Edvard Nalbandyanı əvəzləyən Mnatsakanyan vaxtilə Avropa İttifaqı ilə assosiasiya danışıqlarına başçılıq edib. Onun mövqeyinə görə Aİ bu münafiqənin nizamlanması prosesində daha fəal rol oynaya və prosesə yeni həyat verə bilər" - ekspert bildirir. **De Vaalın fikrincə, əgər Paşinyan Qarabağın müstəqilliyi və ərazilərin qaytarılmayacağı mövqeyində ısrar edərsə, bu, Bakı ilə danışıqlarda heç bir məsələyə yer qoymur və hər iki tərəfin müharibəyə qayıtması ilə nəticələnəcək.** "Azərbaycan Prezidenti İl-

ham Əliyev isə susur və davakar bəyanatları müdafiə nazirinin, diplomatik bəyanatları isə xarici işlər nazirinin dili ilə səsləndirir. Azərbaycan prezidenti hələ ki susur, lakin sonrakı dövrdə bu, belə olmayacaq. Ermənistan liderləri ehtiyatlı olmalıdırlar. Çünki Qarabağ üzrə danışıqlar prosesi nəzakətli konstruksiyadır. Onun iflası yeni münafiqəyə səbəb olacaq", - deyər o bildirir.

Politoloq Arzu Nağıyev

Paşinyan Ermənistanı

tam nəzarət edə bilmir

Tomas de Vaal: "Azərbaycan prezidenti hələ ki susur, lakin sonrakı dövrdə bu, belə olmayacaq"

matik şəkildə etiraz bildirib.

"Lakin Azərbaycan prezidenti daha nə qədər təmkinli davranacaq? Üzücü ola biləcək seçki kampaniyası zamanı Paşinyan və onun tərəfdarları Qarabağ məsələsində barışıq tonu səsləndirmək istəmir, qorxurlar ki, onların vətənpərvərlik səlahiyyətləri şübhə altına alınacaq. Ona görə də Ermənistanın münafiqəsinə dair yeni, konsolidasiyalı mövqeyinin formalaşması üçün çoxlu aylar keçməlidir" - deyər, müəllif yazır ki, Tomas de Vaal qeyd edir ki, danışıqlarda yeni təfəkkür lazımdır və bunu Ermənistanın yeni xarici işlər naziri Zöhrab Mnatsakanyan təqdim edə bilər. "Hiperehtiyatlı Edvard Nalbandyanı əvəzləyən Mnatsakanyan vaxtilə Avropa İttifaqı ilə assosiasiya danışıqlarına başçılıq edib. Onun mövqeyinə görə Aİ bu münafiqənin nizamlanması prosesində daha fəal rol oynaya və prosesə yeni həyat verə bilər" - ekspert bildirir. **De Vaalın fikrincə, əgər Paşinyan Qarabağın müstəqilliyi və ərazilərin qaytarılmayacağı mövqeyində ısrar edərsə, bu, Bakı ilə danışıqlarda heç bir məsələyə yer qoymur və hər iki tərəfin müharibəyə qayıtması ilə nəticələnəcək.** "Azərbaycan Prezidenti İl-

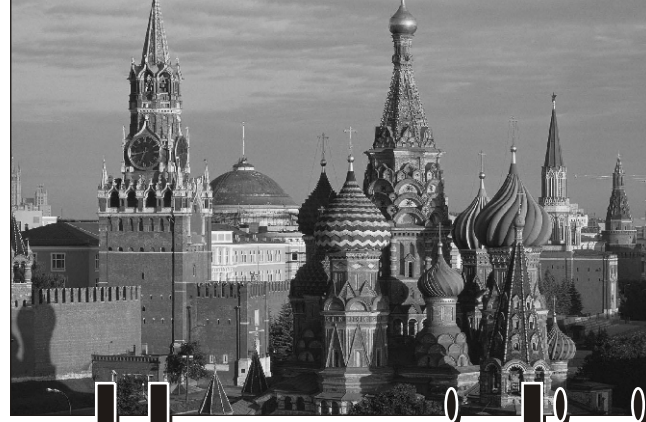
ham Əliyev isə susur və davakar bəyanatları müdafiə nazirinin, diplomatik bəyanatları isə xarici işlər nazirinin dili ilə səsləndirir. Azərbaycan prezidenti hələ ki susur, lakin sonrakı dövrdə bu, belə olmayacaq. Ermənistan liderləri ehtiyatlı olmalıdırlar. Çünki Qarabağ üzrə danışıqlar prosesi nəzakətli konstruksiyadır. Onun iflası yeni münafiqəyə səbəb olacaq", - deyər o bildirir.

gənclərə, yəni gələcək çağırışçılara və əsgər analarına təsir edir. Bu isə çox zəif bənddir, işsizlik və miqrasiya problemləri həll edilməyə, Paşinyanı da sələfinin taleyi gözləyir. Paşinyan gənclərə yaxın olmaq üçün bel çantası və hərbi paltar ilə gəzirdi, özünü sülhsevər döyüşçü obrazı ilə göstərdirdi, artıq o belə gəzmir, problemlər isə böyüyür, proqram yoxdur. Sərkisyan və onun komandası da bundan istifadə etməkdə davam edir. Bu gün də Ermənistanın şəhərlərində və əyalətlərdə müxtəlif mitinqlər keçirilir və Paşinyanın çağırışlarına məhəl qoyulmur. Rusiyanın xarici işlər naziri Lavrova Mnatsakanyan arasında da aparılan danışıqlardan məlum olur ki, Rusiya şəraitə tam şəkildə nəzarət götürə bilmir. Bu arada Karapetyanın da məhz Serj Sərkisyan tərəfindən uzaqlaşdırılması haqqında mülahizələr var. Unutmaq lazımdır ki, prezident Armen Sərkisyan da Serj Sərkisyanın kadrları və çox məsələlərin həlli ondan da asılıdır".

ATƏT Parlament Assambleyasının iyulun 7-11-də Berlinə keçiriləcək sessiyasında Azərbaycan nümayəndə heyəti Dağlıq Qarabağ münafiqəsi, o cümlədən Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın Dağlıq Qarabağa qanunsuz səfəri, Ermənistan tərəfindən təmas xəttində törədilən təxribatları gündəmə gətirəcək. Bunu ATƏT PA-nın vitse-prezidenti Azay Quliyev deyib. A.Quliyev xatırladı ki, N.Paşinyanın Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərinə səfər etməsi, orada mətbuat konfransı keçməsi və bir neçə gün öncə orada hərbi təlim keçirilməsi ATƏT-in Minsk Qrupu tərəfindən pislənilməyib, ona reaksiya verilməyib.

□ **E.PAŞASOY,**
"Yeni Müsavat"

“Naxçıvanda atəşkəsin pozulmasının və hərbcimizə şəhid olmasının arxasında ABŞ-ın dayandığına inanmıram. Bu versiya bir az nağıla oxşayır. Amerikanın problemi qəhətdir ki, hələ bir Cənubi Qafqazda yeni müharibə ocağı yaratsın?”

Naxçıvanla sərhəddə gərginliyi artıran ABŞ-dır, yoxsa Rusiya?

Ekspertlərin bununla bağlı fikirləri haçalanır; Vaşinqton işğalçı ölkəyə 140 milyon dollar yardım ayırmağa hazırlaşır, Moskva isə...

“Atlas” Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu bunu “Yeni Müsavat”-a açıqlamasında bildirdi. Qeyd edək ki, rusiyalı politoloq Oleg Kuznetsov Azərbaycan mediasına verdiyi müsahibəsində Ermənistanın Naxçıvanla sərhəddə gərginlik yaratmasının arxasında ABŞ-ın dayandığını iddia edib. Lakin E.Şahinoğlu bu ehtimalı birmənəli şəkildə rədd edir: “Tutaq ki, Amerikanın təhriki ilə atəşkəs pozuldu və Azərbaycanla Ermənistan arasında savaş başladı, bundan Amerikanın nə qazancı olacaq? Axı bu müharibədən Amerikadan çox yaxınlıqdakı dövlətlər siyasi dividend əldə etməyə çalışacaqlar”. **Ekspertə görə, tam əksinə, Amerika üçün bu gün Cənubi Qafqazda sabitlik lazımdır ki, İranla bağlı planlarına heç nə mane olmasın:** “Çünki Cənubi Qafqazda başlanıla biləcək müharibə bölgədə Rusiya və İranın fəallaşması üçün yeni imkanlar açacaq. Bu, Amerikanın nəyinə lazımdır? Əlbəttə, Naxçıvan-Ermənistan sərhədində atəşkəsi pozmaqda Amerikani günahlandıran rusiyalı ekspertdir. Öz dövlətini qınamaqdan ki, nədən Ermənistan hakimiyyətinə təsir edib münafişinini həllini sürətləndirmisən, şübhələri Amerikanın üstünə yönəltmək istəyir. Əgər onun dediyi kimi, Amerika Cənubi Qafqazı

qarışdıracaq gücdədirsə, Rusiya Dağlıq Qarabağ münafişinini həll etməklə bunu yoluna qoya bilər və Amerikanın “təsir” imkanları heçə enər”. **E.Şahinoğlu rusiyalı ekspertin cavablandırması gerek olan sualı da səsləndirdi:** “Bəs Rusiya əlində kifayət qədər imkanlar olduq

halda niyə münafişinin həllini sürətləndirmir? Rusiyalı ekspertlər bu suala cavab versələr daha yaxşı olar, yoxsa Azərbaycanla ABŞ-ın arasını vurmaqla uzağa gedə bilməzlər”. Lakin müşahidələr onu deyir ki, Kuznetsovun versiyasını birmənəli şəkildə kənara qoymaq da

olmaz. Xüsusilə də ABŞ-ın işğalçı Ermənistanla qarşı sanksiya tətbiq etmək, Qarabağ bölgəsinə aidiyyəti olmayan Naxçıvan istiqamətində də gərginliyi artırması, torpaqlarımızın ilhaqının genişləndirilməsinə yönəlik çağırışlara sət reaksiya vermək əvəzinə... İrəvana yardımı artırır. Məlu-

mata görə, Birləşmiş Ştatlar hökuməti Ermənistanla dövlət islahatlarının aparılması üçün Paşinyanın başçılıq etdiyi hökumətə 140 milyon dollar vəsaitin ayrılması məsələsini nəzərdən keçirməyə hazırdır. TASS-a istinadən xəbər verir ki, Amerikanın Erməni Milli Komitəsi bu haqda ABŞ dövlət katibi Mayk Pompeo'nun məktubunu öz saytında dərc edib. “Biz “Minilliyin çağırışları” korporasiyasının xətti ilə Ermənistanla qarantın ayrılması məsələsini götür-qoy etməyə hazırıq. Ancaq bunun üçün Ermənistan layihədə iştirak ərizəsində ölkədə baş verən pozitiv dəyişikliklərlə bağlı məlumatlar təqdim etməlidir”, -deyə Pompeo'nun məktubunda deyilir. ABŞ aprel döyüşlərindən sonra da Ermənistan ordusunu gecəgörmə cihazları ilə təchiz etmişdi və məhz bu cihazların köməyi ilə işğalçı ordu bizim bir neçə hərbcimizi hədəfə aldı. Belə görünür ki, Azərbaycan ərazilərinin işğalının davam etməsində həm ABŞ, həm də Moskva maraqlıdır və bir-birinə qarşı savaş halında olan bu iki paytaxtın yalnız Qarabağ məsələsində mövqeləri üst-üstə düşür. Həmsədr ölkələrin biri - ABŞ Ermənistanla 140 milyonluq yardım ayırır, digər həmsədr Rusiya isə işğalçı ölkəyə “kredit” adı altında milyonlarla dollarlıq yeni silah-sursat göndərməyə hazırlıq görür...

□ Cavid TURAN,
“Yeni Müsavat”

Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatına üzvlük Azərbaycana nə qazandırdı...

Elçin Mirzəbəyli: “Ən böyük dövlətlər Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatında təmsil olunurlar”

Elxan Şahinoğlu: “Bir çox dövlətin bu təşkilata marağı artıb”

Azərbaycanın Çindəki səfiri Əkrəm Zeynalı Pekində təşkil olunan “Azərbaycan mirvarisi” adlı sərgidə çıxışı zamanı ölkəsinin Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatında (ŞƏT) mövcud statusunu yüksəltmək istəyində olduğunu bəyan edib. Azərbaycanın fəal xarici siyasət yürütdüyünü diqqətə çatdıran Azərbaycanın Çindəki səfiri Əkrəm Zeynalı ölkəmizin öz nüfuzu ilə seçilən Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı ilə əməkdaşlığa xüsusi əhəmiyyət verdiyini, qurumun işinə daha çox töhfə verə bilmək məqsədilə təşkilatdakı mövcud statusunu yüksəltmək istəyində olduğunu vurğulayıb.

Rəsmi Bakının bir daha üzünü Asiyaya tutması çoxsaylı suallara yol açıb.

ŞƏT-in Azərbaycana nə verdiyi, ölkəmiz üçün olan əhəmiyyəti barədə müxtəlif mövqelər var.

Politoloq Elçin Mirzəbəyli bildirdi ki, Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının öncəliklə siyasi təşkilat olmadığını nəzərə almaq lazımdır: “Bu, hərbi təşkilat deyil. Oraya daxil olan ölkələrlə həm təşkilat çərçivəsində, həm də fərdi şəkildə əməkdaşlıq Azərbaycana heç bir problem yaratmır. Rəsmi Bakı Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatına daxil olan bir sıra ölkələrlə yaxından əməkdaşlıq edir. Onların sırasında Rusiya, Çin və digər dövlətlər var. Nəzərə almaq lazımdır ki, Azərbaycanın həyata keçirdiyi nəqliyyat dəhlizləri bu dövlətlərlə əlaqələri normal şəkildə qurmağı zəruri edir. Məsələnin sırf iqtisadi baxımından ölkəmiz üçün heç bir

problemi yoxdur. Bu bizim maraqlara ziyan gətirən faktor deyil. Şübhəsiz ki, istənilən təşkilat Azərbaycanın suveren hüquqlarını məhdudlaşdıran addım ata bilərəm və bu da ölkəmizin milli maraqlarına cavab verməyəcəyi təqdirdə həmin mövqə dəstəklənməyə bilər. Bu təşkilatın Azərbaycan üçün əhəmiyyətinə gəldikdə isə, bildiyiniz kimi, dünyanın böyük dövlətləri bu qurumda birləşiblər. Söhbət burada əsasən Asiya dövlətlərindən gedir. İqtisadi baxımdan bu dövlətlərin əhəmiyyətli hissəsində son dövrlərdə sıçrayış var. Azərbaycan üçün bu dövlətlər böyük bir bazardır. Avropa bazarına qeyri-neft sektorunda istehsal etdiyimiz məhsulları hələ ki çıxarmaq potensialında deyilik. Amma həmin ölkələr bizim üçün bazardır. Söhbət qeyri-neft sektorunun inkişafından gedirsə, ilk növbədə, bunun bazarını tapmaq lazımdır.

Elçin Mirzəbəyli

Elxan Şahinoğlu

Əhali sayına görə ən böyük dövlətlər Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatında təmsil olunurlar. Bunları nəzərə alsaq, bu təşkilatda təmsil olunmaq sırf iqtisadi maraqlar baxımından Azərbaycana tam uyğundur”.

Qərb Universitetinin Təbiiqi Politologiya Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu Azərbaycanın bir çox qonşu dövlətlərinin ŞƏT-də yer aldığını qeyd etdi: “Böyük dövlətlərdən bu təşkilatda Rusiya, Çin, Qazaxıstan kimi ölkələr var ki, Azərbaycanın bu dövlətlərlə iqtisadi və ticarət əlaqələri mövcuddur. Rəsmi Bakı hətta bu dövlətlərlə əməkdaşlığı genişləndirməyi düşünür. Çünki Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolu istismara verildəndən sonra Çin

mallarının cüzi bir hissəsinin Azərbaycan üzərindən Avropaya daşınmasında rəsmi Bakı da maraqlıdır. Yaxınlarda Azərbaycanın iqtisadi inkişaf naziri Çinin nümayəndə heyətini qəbul edərkən bu mövzunu bir daha gündəmə gətirdi. Bu baxımdan Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatına diqqətimizin olması başa düşüləndir. Amma baxmaq lazımdır ki, bu təşkilata üzvlüyümüz bizə nə verir? Reallıqdır ki, son zamanlar bir çox dövlətin bu təşkilata marağı artıb. Bu günlərdə Hindistan və Pakistanın bu təşkilata tam hüquqlu üzv olmaları qurumun əhəmiyyətini göstərdikcə artmasının göstəricisidir”.

□ Cavansir ABBASLI,
“Yeni Müsavat”

“Moskva Qarabağ nizamlanmasında aktiv rol oynamağa davam edəcək” - Zaxarova

“Moskva Dağlıq Qarabağ münafişinini nizamlanmasında aktiv rol oynamağa davam edəcək”.

APA-nın Moskva müxbirinin verdiyi məlumata görə, bunu bu gün keçirdiyi brifinqdə Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarova bildirdi.

“Rusiya hər zaman Qarabağ münafişinini nizamlanmasında aktiv rol oynayıb. “İstəyimiz münafişinini nizamlanmasını sivil və effektiv vasitələrlə yaxınlaşdırmaqdır. Biz bu münafişinini nizamlanmasında aktiv rol oynamışıq, bundan sonra da buna davam edəcəyik”, - deyə o qeyd edib.

“Həmsədrələrlə razılaşdıq ki, yaxın vaxtlarda görüşüb, prosesi bərpa edək” - Mnatsakanyan

“Ermənistan XİN ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri ilə Dağlıq Qarabağ münafişinini həlli üzrə danışıqlar prosesinə daxil olmağı gözləyir”.

APA-nın “news.am” saytına istinadən verdiyi xəbərə görə, bunu Ermənistanın xarici işlər naziri Zöhrab Mnatsakanyan deyib.

Ölkəsinin Dağlıq Qarabağ münafişinisi ilə bağlı mövqeyinin dəyişib-dəyişmədiyini ilə bağlı sualı cavablandıraraq yeni nazir bildirdi ki, onlar üçün danışıqlar prosesinin dinamikasını saxlamaq çox vacibdir: “Çünki sülh yolu ilə nizamlanmanı danışıqlar yolu ilə və ATƏT-in Minsk Qrupu çərçivəsində davam etdirmək barədə tapşırığın əsasında bu dayanır. Biz razılaşdıq ki, yaxın vaxtlarda görüşüb, bütün bu prosesi bərpa etmək imkanımız olacaq”.

Z. Mnatsakanyan həmsədrələrlə telefon danışıqı apardığını söyləyib.

Polis avtobusda vətəndaşa silah çəkən şəxsi tərksilah etdi

135 nömrəli avtobusda insident baş verib. Daxili İşlər Nazirliyindən musavat.com-a verilən məlumata görə, mayın 22-də saat 22 radələrində Azərbaycan Dövlət Televiziyası və Radio verilişləri QSC-nin mühafizəsi üzrə Mühafizə Şöbəsinin əməkdaşı, polis serjantı Coşqun Sadiqov işdən sonra "Memar Əcəmi" metro stansiyasının yaxınlığından Xırdalan şəhərinə getmək üçün 135 nömrəli avtobusa minib. Bir neçə dayanacaqdan sonra avtobusa minən bir nəfərin qeyri-etik hərəkətləri hər kəsin diqqətini cəlb edib, səmşinlərin haqlı narazılıqlarına səbəb olub.

Mülki geyimdə olan Coşqun bir neçə dəfə ondan özünü itizamlı aparmasını tələb edib. Lakin sərxoş vəziyyətdə olan şəxs deyilənlərə məhəl qoymadan avtobusdakı qadınlardan birinə yaxınlaşaraq nalayiq hərəkətlər etməyə başlayıb. Bu zaman qadının yaxını olan kişi ilə onun arasında mübahisə başlanıb və Xırdalan şəhərindəki dayanacaqların birində onlar avtobusdan eniblər. Sərxoş halda olan şəxs pencyayının altından çıxardığı tapançanı onlara tərəf tuşlayıb, atəş açacağı ilə hədələməyə başlayıb. Bunu gören polis əməkdaşı cəld tərpnənərək mübahisəyə müdaxilə edib, əlbəyaxa döyüş fəndi tətbiq edərək, onu tərksilah edib, silahı həmin şəxsin əlindən alıb.

Tərksilah etdiyi şəxsi saxlayaraq dərhal hadisə barədə DİN-in "102 - Zəng Mərkəzi" Xidmətinə məlumat verib. Coşqun həmin şəxsi və maddi sübut kimi "Naqan" markalı tapançanı 7 ədəd patronla birlikdə hadisə yerinə gələn Abşeron Rayon Polis İdarəsinin və Əlahiddə Çevik Polis Alayının 10-cu bölüyünün əməkdaşlarına təhvil verib.

C.Sadiqov deyir ki, qadın çox qorxduğundan hadisə yerindən uzaqlaşmışdı.

Abşeron Rayon Polis İdarəsində aparılan araşdırmalar zamanı həmin şəxsin Xırdalan şəhər sakini, əvvəllər məhkum olunmuş Şahin Sadıxov olduğu müəyyən edilib.

DTX bankları soyan hakerləri həbs etdi

Azərbaycan banklarından kibercinayətkarlıq yolu ilə milyonlarla vəsaiti mənimsəyən əcnəbi şəxslər həbs edilib. Bu barədə virtualaz.org-a Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin (DTX) İctimai əlaqələr şöbəsinə məlumat verilib.

Məlumatda bildirilir ki, bank məlumatlarının və əməliyyatlarının elektronlaşdığı müasir dövrdə informasiya texnologiyalarından müştəkkil istifadə edilməklə banklarda olan vəsaitlərin ələ keçirilməsi meyllərinin də artması müşahidə olunur.

2018-ci ilin may ayında müxtəlif formal şirkətlər yaradılmaqla və onların bank hesabları açılmaqla Azərbaycan banklarından alınan POS-terminallardan istifadə etməklə kibercinayətkarlıq yolu ilə əcnəbilərin bank hesablarından milyonlarla vəsaitin yerli banklardakı qeyd olunan hesablara, həmin hesablardan isə MDB ölkələrindəki müxtəlif hesablara köçürülməsi yolu ilə talanması, yerli banklara əsassız daxil olmuş vəsaitlərin dəyərini qeyd olunan xarici vətəndaşlara qaytarılması nəticəsində yerli banklara maddi ziyan vurulması barədə məlumatlar daxil olub.

Qeyd olunan məlumatlar əsasında Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətində başlanılmış cinayət işi üzrə Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası ilə birgə həyata keçirilmiş təxirəsalınmaz tədbirlər nəticəsində bu cinayət əməllərini törətməkdə şübhəli bilinən Rusiya Federasiyasının vətəndaşı Lunin Pavel Sergeyeviç və Ukrayna vətəndaşı Serb Andrii Borisoviç müəyyən edilərək saxlanılıb, onlara məxsus bank hesablarında olan vəsaitlər müəyyən edilərək dondurulub, müvafiq əməliyyatların həyata keçirilməsinin qarşısı alınıb.

Lunin Pavel Sergeyeviç və Serb Andrii Borisoviç Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 177 (oğurluq) və 272-ci (kompyuter məlumatlarını qanunsuz ələ keçirmə) maddələri ilə cinayət məsuliyyətinə cəlb edilib, barələrində məhkəmənin qərarı ilə həbs-qətimkan tədbiri seçilib.

Hazırda Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətində istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir.

DTX və Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası ölkə ərazisində fəaliyyət göstərən banklar tərəfindən cari fəaliyyətin, elektron bankçılığın qanunsuz və əsassız müdaxilələrdən müdafiə olunan şəkildə qurulmasının diqqətdə saxlanılmasını vacib hesab edir.

DİM-in hazırladığı imtahan suallarında səhv aşkarlandı - fotofakt

"10-15 il və daha çox illərlə təcrübəsi olan, o ixtisas üzrə müəllim, repetitor olan ekspertiniz düzgün sualı seçə bilmir, 17 yaşlı uşaq 5 fəndən 3 saata nə etsin?"

14

A

97. Verilmiş ədəbi hadisələrin xronoloji ardıcılığını müəyyən edin.

1. Bədii nəsr nümunələrinin (məktublar) yaranması
2. Heca vəznli şeirlərin ilk dəfə olaraq yazılı ədəbiyyatda istifadə edilməsi
3. Ana dilində ilk poemanın yaranması
4. Realist bədii nəsrin əsasının qoyulması
5. "Rəşid bəy və Səadət xanım" əsərinin Fransada nəşr olunması

A) 5, 1, 4, 2, 3 B) 1, 2, 3, 4, 5 C) 1, 3, 2, 5, 4
D) 2, 4, 5, 3, 1 E) 4, 3, 5, 2, 1

Qəbul imtahanlarında iştirak edən şəxslərin psixoloji vəziyyətini, onların valideynlərinin, yaxınlarının narazılığını nəzərə alaraq, Dövlət İmtahan Mərkəzi (DİM) tərtib olunmuş test tapşırığına və onların cavablarına maksimum dərəcədə ciddi nəzarət etməlidir. Amma təəssüf ki, zaman-zaman təcrübəli şəxslər tərəfindən çox ciddi şəkildə səhvlərə yol verilir.

Təşəvvür edin, bir abituriyent 3 saat ərzində ali təhsil almaq üçün seçdiyi ixtisas qrupu üzrə ona təqdim olunmuş 5 fəndən 125 müxtəlif dərəcəli test tapşırıqlarına, yanında heç bir köməkçi vasitə olmadan cavab tapır. Amma Dövlət İmtahan Mərkəzinin hər fənn üzrə 3-4 müəllim-eksperti kifayət qədər resurslarla seçdikləri test tapşırıqlarında və onların cavabları zamanı qüsurlara yol verirlər.

Qəbul imtahanlarında iştirak edən abituriyent hansısa bir test tapşırığına səhv cavab verəndə, səhv edəndə imtahan keçirən orqan onları bağışlamır, ballarından çıxır. Lakin özləri səhv edəndə kimsə cəzalanmır.

DİM-in səhlənkarlığı ucbatından indi hansısa bir abituriyent psixoloji gərginlik keçirib, bal hesablamasında bəlkə də keçid balı toplaya bilməyib deyə özünə fiziki əziyyət verir.

Bununla bağlı musavat.com-a danışan təhsil üzrə

ekspert Kamran Əsədov bildirib ki, bu il mayın 13-də keçirilən imtahanda da test tapşırığına qüsurlar olub: "Rəşid bəy və Səadət xanım" əsəri fransız dilində nəşr olunub. Amma Fransada yox... Belə səhvlər olur. Adını nə qoyurlar? Diqqətdən kənar qalıb. Hörmətli DİM, sizin 10-15 il və daha çox illərlə təcrübəsi olan, o ixtisas üzrə müəllim, repetitor olan ekspertiniz düzgün sualı seçə bilmir, 17 yaşlı uşaq 5 fəndən 3 saata nə etsin? Sabah abituriyentin biri gəlib desə ki, ay DİM, bu sual

mənim diqqətimdən yayınıb, düzəliş edək, edərlər? Yox, əlbəttə ki..."

DİM-in əvvəlki illərdə keçirdiyi qəbul imtahanlarında da test tapşırığı səhv olub və ya cavab səhv verilib. Elmi səhvlər, texniki səhvlər olub. Bunlar onu göstərir ki, test tapşırığı seçiminə nəzarət ciddi şəkildə həyata keçirilmir.

K.Əsədov bildirir ki, 2004-cü ildə III qrup, A variantı üzrə tarix fənnindən təqdim olunan 60 sayılı test tapşırığı, 2017-ci ildə III qrup rus bölməsində tarix fənnindən təqdim olunmuş test tapşırığında da səhv olub: "Bu il tarix fənnindən təqdim olunmuş III ixtisas qrupu üzrə 1 sual məntiqi, 1 sual isə elmi cəhətdən səhv idi. Yəni hər il belə hallar baş verir. Təəssüf ki, bəzi müəllimlər öz münasibətləri naminə göz yumurlar, susurlar. Bunları daha çox edənlər DİM ilə əməkdaşlıq edən repetitor müəllimlərdir. Onlar reklam üçün özlərini DİM-in bunker müəllimi kimi qeyd edib, uşaq yığırlar".

Buradan bir sual meydana çıxır. Bəs 700 bal toplayan abituriyentlərin qarşısına belə suallar çıxmayıb?

K.Əsədovun fikrincə, həmin abituriyentlər təqribi ən yaxın variantı seçiblər. Ekspert hesab edir ki, belə hallarla bağlı Təhsil Nazirliyi də qəbul imtahanlarını təhlil edib, öz mövqeyini ortaya qoymalıdır. Təəssüf ki, Təhsil Nazirliyi belə vacib məsələlər ilə bağlı heç bir münasibət bildirmir.

□ Ləman MUSTAFAQIZI, Musavat.com

«Bakcell» eşitməqüsurlu əlillər arasında futzal turnirinə dəstək verib

Azərbaycanın ilk mobil operatoru və aparıcı mobil internet provayderi «Bakcell» şirkəti AFFA-nın və Sahə Futbol Federasiyaları İctimai Birliyinin dəstəyi, Əlillər Futbolu Federasiyasının təşkilatçılığı ilə eşitməqüsurlu əlillər arasında futzal üzrə "Yaz turniri"na dəstək göstərib.

18 - 22 may 2018-ci il tarixlərində Bakı şəhərində keçirilən "Yaz turniri"ndə eşitməqüsurlu əlillərdən ibarət "Bakı", "Azəri", "Zirvə", "Şimşək" və "Ümid" komandaları iştirak edib.

Turnirin nəticəsində birinci yeri "Azəri" komandası, sonrakı yerləri müvafiq olaraq "Şimşək" və "Zirvə" kollektivləri tutub. "Azəri"nin üzvü Tural Muxtarov ən yaxşı oyunçu, "Zirvə"dən Şövkət Əskərov ən yaxşı qapıçı adına layiq görülüb. Rəqib komandalara 22 qol vuran Ülvi Fərəcli ("Şimşək" komandasının üzvü) turnirin ən məhsuldar oyunçusu olub.

«Bakcell» şirkəti 2007-ci ildən başlayaraq Əlillər Futbolu Federasiyasının futzal üzrə müxtəlif turnirlərinə dəstək göstərir.

Özünün genişmiqyaslı «Bakcell» Stars» Korporativ Sosial Məsuliyyət proqramı vasitəsilə «Bakcell» Azərbaycanda gənclər və idmanın inkişafına dəstək göstərir və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaq və gənclərə yönəlmiş mühüm layihələri həyata keçirir.

Bank dələduzluğu ahıl kişini çətin duruma salıb

Bakı şəhər sakini, 75 yaşlı Tofiq Zərqulu oğlu Xəlilov yənidən redaksiyamıza müraciət edib. İki il öncə bağlanan "Bank Standart"ın əməkdaşının dələduzluğu ucbatından evsiz qaldığını deyən T. Xəlilov hüquq-mühafizə orqanlarının da bu məsələyə biganə yanaşdığını deyib:

"Bundan əvvəlki şikayətlərimdə də qeyd etdiyim kimi, 2006-cı ildə "Bank Standart"ın əməkdaşı Emin Abbasov dələduzluq yolu ilə həyat yoldaşım Lətifə Xəlilovanı aldadaaraq evimi ələ keçirib. Sonda evimi geri ala bilmədiyim üçün 44 illik həyat yoldaşımdan da ayrılışam.

Başma gələn olayla bağlı 2009-cu ildən bu günə kimi bütün instansiya məhkəmələrinə müraciət etsəm də heç bir nəticəsi olmayıb. Beləliklə, 31 avqust 2010-cu il tarixindən etibarən 2 nəvəmlə evsiz qalmışam. Bizim evimizə kirayəçi yerləşdirilib. Mən isə nəvələrimlə birgə kirayədə yaşayıram. Əmlakımız darmadağın olub. Ümumilikdə mənə 100 000 manatdan çox ziyan dəyib. Bütün instansiya məhkəmələrində qanunun tələblərinə riayət edilmədən bizim vətəndaşlıq hüquqlarımız kobud şəkildə pozulub".

Şikayətçi qeyd edib ki, aprelin 19-da Apelyasiya Məhkəməsinin çıxardığı qərar da onun xeyrinə olmayıb: "Məhkəmə qərarına əsasən mənim iddialarım qanuna əsaslanmır. Bunun üçün də apelyasiya şikayətim təmin edilməyib.

Şikayətçi aidiyyəti orqanlardan köməklik istəyir. Məsələ ilə bağlı qarşı tərəfin də rəyini dərc etməyə hazırıq.

Qeyd edək ki, "Bank Standart" ötən ilin sentyabrında bağlanıb. Belə ki, 30 sentyabr 2016-cı il tarixli qərara əsasən bankın lisenziyası ləğv olunub. Bankın keçmiş rəhbəri Kriman Səlim Eldarovıç isə ötən ilin iyul ayından beynəlxalq axtarışa verilib.

□ Xalidə GƏRAY, Musavat.com

Nazirlik hava şəraiti ilə bağlı xəbərdarlıq etdi

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamenti respublikanın rayonlarında gözlənilən hava şəraiti ilə bağlı xəbərdarlıq edib. Departamentdən verilən məlumata görə, mayın 25-i gündüz əsasən qərb rayonlarında, mayın 26-sı gündüzdən 27-si axşamədək əksər rayonlarda hava şəraitinin qeyri-sabit keçəcəyi, şimşək çaxacağı, aralıq yağış yağacağı gözlənilir.

Bəzi yerlərdə yağışın leysan xarakterli olacağı, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Qərb küləyi əsəcək, aralıq güclənəcək.

Havanın temperaturu mayın 26-27-də tədricən 4-7 dərəcə aşağı enəcək. Çaylarda sululuğun artacağı ehtimal olunur.

"Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" QSC-nin sədri Arif Alişanovu öldürməyə cəhdə və külli miqdarda pulunu ələ keçirməkdə ittiham edilən şəxslərin növbəti məhkəmə iclası baş tutub.

Musavat.com xəbər verir ki, işə Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində hakim Əfqan Hacıyev sədrliyi ilə baxılır. Təqsirləndirilənlər Şücayyət Əkbərov, Qoçəli Cəbiyev, Zöhrab Şirinov və Aqşin Hüseynovdur.

Məhkəmədə Arif Alişanovun sürücüsü Hacı Babayev ifadə verib. O, Arif Alişanov və ailə üzvləri üçün alınan torpaq sahələrinin onun adına sənədləşdirilməsi ilə bağlı suallara cavab verib. Məlum olub ki, 2 il ərzində Hacı Babayevin adına 33 alqı-satqı müqaviləsi imzalanıb.

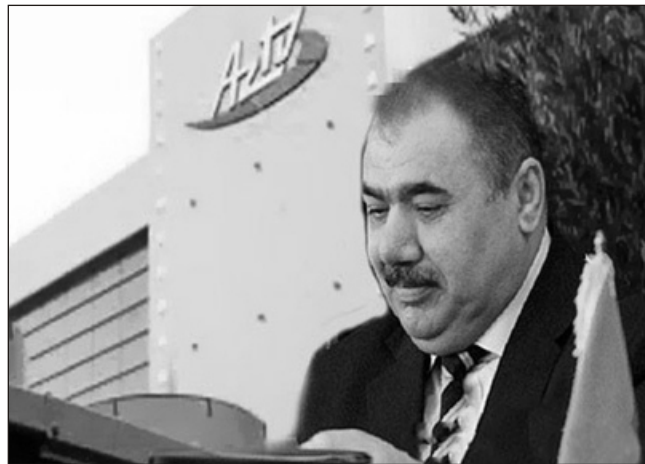
Hacı Babayev onun adına alınan torpaq sahələrinin pulunu Arif Alişanovun verdiyini, bütün alqı-satqı müqavilələrini də təqsirləndirilən Şücayyət Əkbərovun həyatı keçirdiyini deyib: "Torpağı tapan da, alan da Şücayyət Əkbərov idi. Mən, sadəcə, notariusa gedib müqavilələrə imza atmışam. Torpaq sahəsi mənim adıma alınsa da, Arif müəllim özü gedib baxırdı".

H.Babayev torpaq sahələrinin Arif Alişanov tərəfindən nə məqsədlə alındığını bilmədiyini söyləyib. Vəkillərin suallarını cavablandıraraq H.Babayev bildirib ki, sadəcə, sənədlərə imza çəkib və digər məsələlərdən xəbərsizdir. O, adına alınan 33 torpaq sahəsinin çıxarışlarının harada olmasından da xəbərsiz olduğunu qeyd edib.

Şücayyət Əkbərovun vəkilləri Hacı Babayevin suallara "xatırlamıram" cavabını verməsindən narazı qalıblar. Arif Alişanovun vəkilləri isə Şücayyət Əkbərovun vəkillərinə təkrar suallara görə etiraz ediblər. Bu zaman tərəflər arasında mübahisə yaranıb. Hakim tərəfləri in-

AzTV rəhbəri sürücüsünün adına 33 torpaq sahəsi alıb

Məhkəmədə Arif Alişanovun böyük maxinasiyaları ifşa olur; **Hacı Babayev:** "Torpaq sahəsi mənim adıma alınsa da, Arif müəllim özü gedib baxırdı"

tizama çağırıb.

Şücayyət Əkbərov da Hacı Babayevə torpaq sahələrinin alınması ilə bağlı suallar verib.

H.Babayev yenə də əksər suallara "xatırlamıram" deyib.

Ş.Əkbərov buna etiraz edib və ona qarşı irəli sürülən ittihamların şər-böhtan olduğunu deyib:

"Bunlar adam öldürüblər. Bunu da gizlətmək istəyirlər. İndi də mənə şər atırlar. Her yere şikayət etmişik. Nə vaxtsa hamı öz cəzasını alacaq. Arif Alişanov 7 milyon manat pul verib. 98 alqı-satqı müqaviləsi var. Amma Hacı Babayev deyir ki, bunları xatırlamıram. Axı bu, necə ola bilər?"

Məhkəmədə Arif Alişanovun qayını Vidadi Cəfərov da ifadə verib. V.Cəfərov deyib ki,

Arif Alişanova təsərrüfat qurması üçün 200 min manat verib: "2017-ci ildə öyrəndim ki, Alişanov aldadılıb".

Alişanova sui-qəsd ittihamı üzrə danışan Vidadi Cəfərov təqsirləndirilən Şücayyət Əkbərovu təhqir edib: "Bu şərəfsiz Alişanovu öldürmək istəyirdi".

Bu zaman məhkəmədə tərəflər arasında mübahisə düşüb. Tərəflər bir-birini təhqir edib. Daha sonra şahid məhkəmə zalından çıxarılıb.

Digər şahid isə Etibar Bağirov olub. O da iş qurmaq üçün Arif Alişanova 1 milyon 800 min manat pul verdiyini deyib. Etibar Bağirov cüdo üzrə meşəçi olduğunu və uzun illər Belarusda ticarətlə meşəşul olduğunu söyləyib. O qeyd edib

ki, Alişanova kənd təsərrüfat sahəsində iş qurmaq üçün pul verib.

Ş.Əkbərov digər şahidlərin yalan danışmasına etiraz edib. Ş.Əkbərov şahidlərdən birinin ünvanına söyüş söyüb. Hakim Ş.Əkbərovun zaldan çıxarılacağı və prosesin onun iştirakı olmadan keçiriləcəyini bildirib. Ş.Əkbərov zaldan çıxarılan digər iki təqsirləndirilən şəxs - Qoçəli Cəbiyev, Zöhrab Şirinov və Aqşin Hüseynovla dələduzluq cinayət əməlini gizlətmək üçün A.Alişanovu öldürmək istəyiblər. Ş.Əkbərov bunun müqabilində dəstə üzvləri Q.Cəbiyevlə M.Namazova 600 min manat pul və edib.

"Onsuz da mənim burada olmağımın mənası yoxdur. Bu iş ədalətsiz araşdırılır" - deyə Ş.Əkbərov zaldan çıxarılan bildirib.

Məhkəmə şahidlərin dindirilməsi ilə davam etdirilib.

Bildirək ki, ittiham aktında yazılır ki, Ş.Əkbərov 2013-cü ilin iyulundan 2017-ci ilin yanvarnaqədər olan dövr ərzində Şamaxı rayonunda və Bakı şəhərində külli miqdarda özge əmlakını və əmlaka olan hüquqları aldatma və etibardan sui-istifadə yolu ilə ələ keçirmək məqsədilə dələduzluq edərək yaratdığı mütəşəkkil dəstə tərkibində qanunsuz silah, döyüş sursatı əldə edib saxlayaraq, daşıyıb-gezdirib, başqa cinayəti gizlətmək məqsədilə, tamah niyyətli və sifa-

rişlə iki və daha çox şəxsi təkrarən qəsdən öldürməyə cəhd edib. O, həmçinin A.Alişanovun 4,5 milyon manatlıq əmlakını da ələ keçirməkdə təqsirli bilinir.

Rəsmi məlumata görə, Ş.Əkbərov həmin pul vəsaitlərini və əmlakları geri qaytarmaq məqsədilə yaxın münasibətlərdə olduğu Musabir Namazov, Qoçəli Cəbiyev, Zöhrab Şirinov və Aqşin Hüseynovla dələduzluq cinayət əməlini gizlətmək üçün A.Alişanovu öldürmək istəyiblər. Ş.Əkbərov bunun müqabilində dəstə üzvləri Q.Cəbiyevlə M.Namazova 600 min manat pul və edib.

İttihamla görə, M.Namazovun dəstə üzvləri tərəfindən törədiləcək qəsdən adam öldürmə və qanunsuz silah əldə etmə, daşıma, gəzdirməklə saxlama əməlləri barəsində polis orqanlarına vaxtında məlumat verib.

Polis əməkdaşları Ş.Əkbərovu, Q.Cəbiyevi, M.Namazovu, A.Hüseynovu və Z.Şirinovu saxlayıb. Məhkəmənin qərarı ilə Ş.Əkbərov, Q.Cəbiyev, A.Hüseynov və Z.Şirinovun barəsində həbs-qətimkan tədbiri seçilib. M.Namazovun barəsində isə polisin nəzarətinə verilmə qətimkan tədbiri ilə bağlı qərar çıxarılıb.

Ş.Əkbərov Cinayət Məcəlləsinin 29,120.2.1-ci (qəsdən adam öldürməyə cəhd, bir qrup şəxs, qabaqcadan əl-bir olan bir qrup şəxs, mütəşəkkil dəstə və ya cinayətkar birlik (təşkilat) tərəfindən adam öldürməyə cəhd), 29,120.2.5-ci (tamah məqsədi ilə və ya sifarişlə, habelə zərərçəkmiş şəxsin orqanlarından və ya toxumalarından istifadə etmək məqsədi ilə adam öldürməyə cəhd), 29,120.2.6-cı (başqa cinayəti gizlətmə və ya onun törədilməsini yüngülləşdirmə məqsədi ilə, habelə zorlama və ya seksual xarakterli başqa zorakı hərəkətlərlə əlaqədar adam öldürməyə cəhd), 29,120.2.7-ci (iki və ya daha çox şəxsi öldürməyə cəhd), 29,120.2.10-cu (təkrar adam öldürməyə cəhd), 178.3.2-ci (dələduzluq, külli miqdarda törəldildikdə), 228.3-cü (qanunsuz olaraq odlu silah qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və gəzdirmə) maddələri ilə ittiham olunur.

Digər şəxslərin barəsində isə 29,120.2.1, 29,120.2.5, 29,120.2.6, 29,120.2.7, 29,120.2.10, 228.3-cü maddələrlə ittiham irəli sürülüb.

□ **İlkin MURADOV,**
Musavat.com

Ailələrin dağılmasında facebookun günahı... Mehriban Zeynalova: "Facebooku bağlasaq, əvəzində instagram, whatsapp var"

"Azərbaycanda ailələrin dağılmasının səbəblərindən biri facebookdur, bura digər saytlar da daxildir".

Bu sözləri deputat Hadi Rəcəbli parlamentin növbəti iclasında deyib. Deputat qeyd edib ki, bu istiqamətdə maarifləndirmə işləri aparılmalıdır: "Gənclərə ailə nədir, onu başa salmaq lazımdır".

Deputatın bu cür açıqlamaları yenidən müzakirə predmetinə çevrilib. Bəziləri deputatın bu açıqlaması ilə razılışı, bir qismi isə əks fikirlər söyləyib.

Qeyd edək ki, təkəzə ölkəmizdə deyil, dünyanın ən inkişaf etmiş ölkələrində də bəzən ailə dağılmasının əsas səbəblərindən biri sosial şəbəkələr göstərilir.

Məsələn, ABŞ-da "Slater and Gordon" adlı hüquq firması araşdırmalar apararaq sonra

sosial şəbəkələrin boşanmaların sayını xeyli artırdığı nəticəsinə gəlib. Respondentlərin çoxu hesab edir ki, onların ərləri və yaxud arvadları şəbəkələrdə yeni insanlarla tanış olurlar. Bu da ikinci tərəfin xoşuna gəlmir və nəticədə ailədə münasibətlər yaranır. Həmçinin qeyd olunub ki, facebook və twitter-lə yanaşı skype, snapchat, whatsapp və digər şəbəkələr də boşanmalarda əsas rol oynayır.

"5 il öncə boşananlardan kimse facebooku günahlandırmırdı, indiyə əksinə, hamı bu şəbəkənin adını çəkir" - deyə "Slater and Gordon" firmasının rəsmisi Endryu Nyubern bildirib.

Digər amerikalı ekspertlər də qeyd edib ki, ABŞ-da hər 6 boşanma qərarının 1-də facebookun adı çəkilir. Bildirilir ki,

yeni dostlar, yeni çevrə və keçmiş dostları birləşdirən səhifələr evlilikləri təhlükəyə salır. Bu səhifələrdəki münasibətlərin daha da böyüməsinə səbəb ola bilər.

Əvvəldə qeyd etdiyimiz kimi, son illərdə Azərbaycanda da boşanma halları getdikcə artır. Məsələn, ötən ilin statistikasına görə, ölkədə 62923 nikah olduğu halda, 14514 də boşanma olub. Əhalinin 1000 nəfərinə nikahların sayı 6,5; boşanmaların sayı isə 1,5 olub. Beləliklə, boşanmaların bu cür artması ictimaiyyətdə ciddi narahatlıq doğurur. Aparılan məhkəmə proseslərindən də aydın olur ki, boşanmaların artmasında sosial şəbəkələrin təsiri az deyil. Hətta son illərdə sosial şəbəkələr üzündən ailə münasibətlərinin, qətlərin də sayının artdığını şahidi olu-

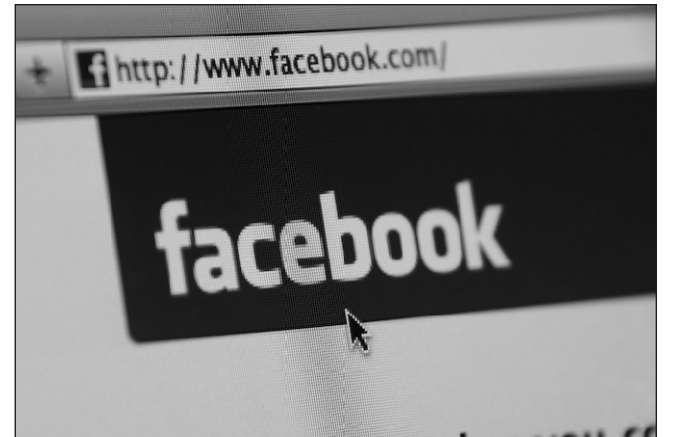
ruq.

Rəsmilər isə qeyd edir ki, boşanmalar zamanı 70-80 faiz hallarda əsas səbəb tərəflər arasında anlaşmazlıq, xasiyyətin uyğun gəlməməsidir. Bundan sonrakı yerlərdə xəstəliklər, ailə münasibətləri, sonsuzluq göstərilir.

Beləliklə, deputatın qeyd etdiyi kimi, ailələrin dağılmasının səbəblərindən biri facebookdurmu?

Mövzu ilə bağlı "Təmiş Dünya" Qadınlara Yardım İctimai Birliyinin sədri Mehriban Zeynalova "Yeni Müsavat"a danışdı:

"Təbii ki, sosial şəbəkələr günümüzdə ailə münasibətlərinə təsir edən amillərdən biridir. Təəssüf ki, neqativ təsirlərini daha çox müşahidə edirik. Lakin ailələrin dağılmasının əsas səbəbi kimi sosial şəbəkələrin göstərilməsini düzgün hesab etmirəm. Bu, məsələyə kompleksli yanaşmağa mane olur.

Biz bilirik ki, elə ailələr var ki, onlar sosial şəbəkələrdə iştirak etmir, amma həmin ailələrdə kifayət qədər münasibətlər var, zorakılıq, uşaqların baxımsızlığı mövcuddur. Eyni zamanda kənar qüvvələr bəzən ailələrin dağılmasına səbəb olur və sairə. Bunu sosial şəbəkələrlə əlaqələndirməklə və yaxud sosial şəbəkələri bağlamaqla problemi həll edə bilmərik. Problem ondadır ki, ailənin

normal münasibətlər üzərində qurulması ideologiyasını tənzimləmək lazımdır. Yəni ailə dəyərləri haqqında insanları maarifləndirmək lazımdır.

Tutaq ki, biz bu gün facebooku bağlasaq, əvəzində instagram, whatsapp var və sairə. Biz bunlardan azad ola bilməyəcəyik. Ona görə də yolumuzu fərqli seçməliyik. Bu yolu seçmək üçün ailə münasibətlərini tənzimləyən xüsusi institutların olmasına ehtiyac var".

□ **Xalidə GƏRAY,**
Musavat.com

MÜSAVAT

Son səhifə

N 113 (7002) 24 may 2018

Bu ailə 4 günə özünə villa tikdi

Britaniyanın Bridport şəhərində bir ailə dörd gün ərzində 6 yataq otaqlı bir ev tikməyə nail olublar. Bu barədə "The Independent" qəzeti məlumat verib. Riçard, Nikki və onların iki uşağı qərar veriblər ki, Londondan Dorset qraflığına köçsünlər. Ailə sözügedən ərazidə öz zövqünə uyğun ev tapa bilmədiyi üçün müstəqil şəkildə ev tikməyə qərar verib. Britaniyalı ailə ekoloji cəhətdən tam təmiz maldardan istifadə etməyə və qısa zaman ərzində böyük işlər görməyə çalışıb.

Evin karkası üçün panellər daha öncədən firma tərəfindən hazırlanıb. Dörd gün ərzində ərazidə üç mərtəbə və onun damı quraşdırılıb. Hər tərəfdən meşə ilə əhatə olunan evin həyətinə də yerləşir. Nəticədə ailə bu evin tikilməsinə 1.5 milyon dollar sərf edib.

2016-cı ilin oktyabrında isə Hereford sakinləri tikinti tullantılarından ibarət olan ikimərtəbəli ev tikiblər. Onlar bununla da aylıq kommunal xərclərdən qurtulmaq istəyiblər. Bu evə isə ümumən 1.5 min dollar sərf olunub.

Alış-veriş mərkəzinə inəklər girdi

Surqutun iri ticarət mərkəzlərindən birinə dörd inək girib. Lenta.ru saytı xəbər verir ki, bununla bağlı videorolik internetdə yayılıb və geniş rezonans doğurub. Kadrlardan da görünür ki, heyvanlar avtomobil dayanacağından ticarət mərkəzinə çox rahatlıqla, avtomatik qapılardan keçərək girirlər. İnsident ticarət-əyləncə mərkəzi olan "Surqut Siti Moll"da baş verib. Şahidlər iddia edir ki, dayanacaqda inəklərin sayı bundan iki dəfə artıq olub. Onların sözügedən əraziyə necə, haradan girməsi isə böyük sual işarəsi doğurur.

Bu ilin aprelində isə məlum olmuşdu ki, Amerikada heyvan müdafiəçiləri inəklərin xilasını üçün vəsait toplayıblar. Onlar Missuri ştatından qaçan bu heyvanların hansı formada xilasına çalışdılar.

Banka qoyurdu, deşiklər açıldı

"Daily Mail" qəzetində yer alan xəbərə görə, Çində bir adam hər gün belini bankalatdığı üçün belində deşiklər yaranıb. 63 yaşındaki Li Lin adlı adam bu üsuldən istifadə edərsə, bunun donmuş belinə yaxşı təsir edəcəyini düşünüb. Son 1 ayda hər gün belini bankalatdığı üçün bu, ciddi fəsadlara səbəb olub. Seansların hər birində bankalar ayrı-ayrı yerlərə yerləşdirilib. Son 10 gündə bankanın yerində qabarcıqlar yaranmağa başlayıb. Li müalicəyə son vermək əvəzinə belinin yağ ilə masaj edilməsini istəyib. Getdiyi son seansdan qayıdanda özünü pis hiss edən və qızdırması qalxan adam dərhal xəstəxanaya gedib. Xie Liang adlı həkim isə bildirib ki, Li Təcili Yardıma gələndə qızdırması 37.7 dərəcə olub və belini tamamilən şişib. Müayinə nəticəsində isə bədəninə bakterial infeksiya tapılıb. Həkimlər isə deyib ki, əgər kişi dərhal xəstəxanaya gəlmək əvəzinə, belini bankalatdırmağa davam etsəydi, qan zəhərlənməsi ilə qarşılaşa bilərdi. Hazırda Linin həyatı təhlükəsi yoxdur və vəziyyəti də yaxşılaşmağa doğru gedir. Həkimlər deyir ki, belin bankalanması dəridə yanığa və infeksiyaya səbəb olduğu üçün hər dəfə fərqli nöqtələrə qoydurmaq lazımdır.

Özünü şirlərin qabağına atıb intihar etmək istədi

Çilinin paytaxtı Santieqodakı bir zooparkda ilginç intihar hadisəsi baş verib. 20 yaşlı Franci Luis Ferrada adlı gənc çılpaq soyunaraq intihar etmək üçün özünü şirlərin qəfəsinə atıb. Şirlərin 20 yaşlı gənci parçaladığını gören zoopark işçiləri onları güllələyərək öldürüb. Hadisənin şahidləri bildirib ki, şirlər qəfəslərinə girən gəncə oynağa başlayıb, daha sonra isə onu dişləməyə başlayanda gənc dini sözlər deməyə başlayıb. Zoopark nümayəndələri öncə şirlərə sakitləşdirici iynələr vurmağa çalışıb. Ancaq iynələr səhvən Ferradanın boynuna dəyib. Bu səbəbdən də zoopark işçiləri şirləri qəfəslərin gözləri qabağında vurmaq məcburiyyətində qalıblar. 20 ildir zooparkda qalan bu heyvanların öldürülməsi oranın işçilərini də, rəhbərliyi də kədərləndirib. Ferrada isə hadisədən ağır yaralı olaraq qurtulub.

QOÇ - Təxminən saat 12-yə qədər hansısa ciddi işlərə girişməyin. Əks təqdirdə, xoşagəlməz situasiyalarla rastlaşacaqsınız. Nahardan sonra nüfuzlu şəxslərlə görüşləriniz sizə səmərə verəcək.

BUĞA - Yaxşı olar ki, əsas vaxtınızı ev şəraitində keçirəsiniz. Uzaq yola çıxmaq, riskli hərəkətlər etmək, yeni işlərə başlamaq məsləhət görülmür. Nahardan sonra isə büdcənizdə artım gözlənilir.

ƏKİZLƏR - Ümumi məziyyətlərinə görə uğurlu gün hesab etmək olar. Qarşılıqlı münasibətlərdə yaranmış müsbət cəhətlər ovqatınızı xeyli yüksəldəcək. Yeni xəbər eşidəcəyiniz də mümkündür.

XƏRÇƏNG - Həmkar və ya qonşularınızla müəyyən mübahisələriniz gözlənilir. Odur ki, özünü qalmağallara istiqamətləndirməməlisiniz. Saat 16-dan sonra şəxsi işlərinizdə dönüş yarana bilər.

ŞİR - Bütün göstəricilər ilk növbədə səhətinizə fikir verməyi məsləhət görür. Bunun üçün öncə əsəblərinizi qorumalı, hər dediqoduya fikir verməməlisiniz. Küçədə az görünün.

QIZ - Maddi problemlərinizin qabarmasından narahat olmayın. Çünki yaxın günlərdə bu istiqamətdə uğurlarınız artacaq. Konkret olaraq bu günə yalnız görəcəyiniz işləri konkretləşdirməlisiniz.

TƏRƏZİ - Kollektiv gəzintilərə çıxmaq üçün əlverişli tarixdir. Buna əməl etməklə sürprizlərlə rastlaşacaqsınız. Günortadan sonra maraqlı situasiyaların iştirakçısına çevriləcəksiniz.

ƏQRƏB - Düşərli gündür. Ürəyinizə yaxın adamlarla bir araya gəlmək, Tanrı qanunlarına riayət etmək yaxşı olardı. Bu gün hər hansı işgüzar sövdələşməni təxirə salmalı, qıdanıza fikir verməlisiniz.

OXATAN - Səhətinizlə bağlı xırda problemləriniz gözlənilsə də, özünü dəqiqət yertirməklə bu kimi mənfi fəsadları aradan qaldıra bilərsiniz. Çalışın ki, gün ərzində ağır fiziki işlərə girişməyəsini.

OĞLAQ - Qarşılıqlı münasibətlərdə səmimi olmağınız məsləhət görülür. Hansısa şəxsi probleminizi qabartmaqdan, daha bəşəri ideyalarla məşğul olun. Nəzərə alın ki, bu, sizə hədsiz savab qazandıra bilər.

SUTÖKƏN - Qəlbinizin məhəbbət guşəsinə baş vurmağınızı təvəqqe edən ulduzlar əsas gücünüzü sevgiyə yönəltməyi məsləhət görür. Dardüşüncəli insanlara əhəmiyyətsiz yanaşın. Gələcəyə ümidlə baxın.

BALIQLAR - Ailə-sevgi münasibətlərində vəziyyət tamamilə xeyrinizə cərəyan edəcək. Kənar təsirlərə aludə olmayın. Köməyə ehtiyac duyan yaxınlarınıza sədaqətliyyətinizi göstərin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Əvvəl iki qardaş idilər, indi iki "baci"dırlar

23 yaşındaki Ceymi və 20 yaşındaki Daniel Oherliyi bütün uşaqlıqları boyunca oğlan uşaqlarına xas davranmayıblar. İki si də oğlan kimi doğulmaqdan və oğlan bədənindən razı olmayıb və bunu da heç kimə deyə bilməyiblər. Hətta bir-birilərinə belə. Amma keçən il bir gün bunu bir-birilərinə etiraf etdilər. Eyni problemi yaşadıklarını öyrənən iki qardaş bir-birinə yardım edib. Onlar cinsiyyət dəyişdirmə əməliyyatına girməsələr də, həyatlarına qadın olaraq davam edirlər. Bir-birinə bunu etiraf etmələri üçün əradan 20 il keçməli imiş. İndi onların hər ikisi özünü daha xoşbəxt və mənən rahat hiss edir.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-ci məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.